ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ
ਬਨਾਮ
ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ & ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2453 ਦੀ 2007)
ਫਰਵਰੀ 16, 2018

ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਅਮਿਤਾਵਾ ਰਾਏ ਅਤੇ
ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ:

ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਜਲ ਵਿਵਾਦ – ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ – ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ, ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ – ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 1892 ਅਤੇ 1924 ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ – ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ – ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ 1956 ਦੇ ਰਾਜ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ – ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿਣਾ ਸੀ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 740 ਹਜ਼ਾਰ ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ (ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ – ਇਸ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ 419 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ 270 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਤੇ 7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ – ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੇ ਰਿਸਾਵ ਲਈ 4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ – ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ – ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਜੋ ਕਿਨਾਰੇਦਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਾਸ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ – ਸਿਦਾਂਤਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਕੋਮਪੀਓਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਬੰਟਵਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਤੱਤ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 1987 ਅਤੇ 2002 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਸੀ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਯ ਰਿਸਾਵ ਲਈ 4 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵੀ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾਕ ਅਧਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ - ਇਸ ਲਈ, ਭੂਜਲ ਦੇ ਅਧਿਕ-ਦੋਹਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਦੇ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 4.75 ਟੀਐਮਸੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ 14.75 ਟੀਐਮਸੀ (ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਪੀਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 4.75 ਲਈ) ਦੇਣਾ

ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ - ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 - ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਅਤੇ 5.

ਐਫ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ:
ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦ - ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ - ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ - ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਦਾਹਰਣ ਰਾਜ (ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ) ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਕੀਤੀ ਸੀ) ਜੋ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਵਿੱਚ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਪੂਰਵ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਸਬੰਧੀਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਪਰਮੌਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ; ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ - ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਭਾਰਤੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰਮੌਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਪ੍ਰਭੁਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਛੂਹਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੱਡੇ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਸਨ - ਸਮਝੌਤੇ 1947 ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ - ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਕੋਲ 1892 ਜਾਂ 1924 ਵਿੱਚ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ 1947 ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਊਂਦੀ ਹੋ ਗਈ - ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਲਈ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਏ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਥਾਈ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਨੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿ

ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ:

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ – ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ – ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਸੰਬੰਧੀ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਯੋਗਤਾ – ਫੈਸਲਾ: ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ – ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ parens patriae ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਹਨ – ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ – ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956.

ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956:

ਧਾਰਾ 6ਏ – ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ – ਫੈਸਲਾ: ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6ਏ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਤਲਬ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ:

ਅਨੁਚਛੇਦ 143, 262 ਅਤੇ 363 – ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ – ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ – ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਪੂਰਵ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਬਰਕਰਾਰੀ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 363 ਦੀ ਬਾਧਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਰਬੌਮਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ:

ਧਾਰਾ 136 – ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਦਾ – ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ – ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 6(2) ਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ – ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤ ਯਾਂਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਬਲ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਵੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ – ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6(2) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 – ਧਾਰਾ 6(2) – ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ.

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ:

ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ – ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ – ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਵੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ.

ਸਿਧਾਂਤ/ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ:

ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ – ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਅਪੋਰਸ਼ਨਮੈਂਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਣਾ:

1.1 ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। [ਪੈਰਾ 84]

1.2 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਾਵਰਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਣ ਗਈ। 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਵਰਨਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ। ਉਲਟਾ, ਸਮਝੌਤੇ ਵੱਡੇ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 40(4)]

ਐਚ.ਐਚ. ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਜੀਵਾਜੀ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਬਹਾਦੁਰ ਆਫ ਗ੍ਵਾਲਿਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1971) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 85 : [1971] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 9 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ [1950] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 573 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਐਸ.ਸੀ. 155; ਹੇਮਚੰਦ ਦੇਵਚੰਦ ਬਨਾਮ ਅਜ਼ਮ ਸਕਰਲਾਲ ਚੋਟਾਲਾਲ (1995) 33 ਐਲ.ਏ. 1 : (1996) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 33 ਕੈਲ 219; ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 696 : [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 785; ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਯਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 643 : [2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 740; ਵੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 415 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 447 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

“ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ” ਮਿਸਟਰ ਵੀ.ਪੀ. ਮੇਨਨ ਦੁਆਰਾ – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਅਣਪਛਾਣਤਾ :

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਨੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸੱਨ ਕਿਉਂਕਿ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰਗੇਨਿੰਗ ਪਾਵਰ 1892 ਜਾਂ 1924 ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰਗੇਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚੁਣਨ ਲਈ, 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਊਂਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਨੇ ਐਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਣਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। [ਪੈਰਾ 119]

ਨਿਊ ਬਿਹਾਰ ਬੀੜੀ ਲੀਵਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1981) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 537 : [1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 417; ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰੋਜੋ ਨਾਥ ਗੰਗੁਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1986) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 156 : [1986] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 278; ਓ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਡੀ.ਸੀ. (1986) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 337 : [1986] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 293; ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ 1991 ਸੁਪ. (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600 : [1990] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 142; ਬਾਲਮਰ ਲਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਥ ਸਾਰਥੀ ਸੇਨ ਰਾਯ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) (2013) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 345 : [2013] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1088; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇਸ਼ ਬੰਧੂ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1985 ਐਸ.ਸੀ. 722 : [1985] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1014 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਬਾਇ ਬ੍ਰਾਇਨ ਗਾਰਨਰ, ਸੰਪਾਦਕ-ਮੁਖੀਆ (10ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਥਾਮਸਨ ਰਾਇਟਰਜ); ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ (1959) ਐਫ.ਜੇ. ਬਰਬਰ ਦੁਆਰਾ; ਐਲ. ਓਪੇਨਹਾਇਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ (8ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਐਡੀਸ਼ਨ); ਚਿੱਟੀ ਆਨ ਕਾਂਟ੍ਰੈਕਟਸ (25ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੈਲ.I) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3. ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ:

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖਧਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। [ਪੈਰਾ 133]

ਮੈਸਰਜ਼. ਦਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ 1958 ਐਸ.ਸੀ. 816 : [1959] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 729; ਅਮਰ ਚੰਦ ਬੁਟੇਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ 1964 ਐਸ.ਸੀ. 1658; ਫਰਮ ਬੰਸੀਧਰ ਪ੍ਰੇਮੁਖਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ 1967 ਐਸ.ਸੀ. 40 : [1966] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 61; ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਓ.ਸੀ. ਬਾਹਲ; ਸਿੰਗਰ ਬਨਾਮ (1978) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 442 : [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 559; ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ & ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ 2017 (5) ਸਕੇਲ 234; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭੋਗਲ ਸੁਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [1964] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 846; ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਪਲਾਨਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 439 : [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 691 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4. ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ:

1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਥਾਈ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਧਾਰਾ

ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ 'ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ', 'ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ' ਅਤੇ 'ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣਾ' ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਥਾਈਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਨੁਭਵ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਅਸਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਮਝੌਤਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਯਾਨੀ 1974 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 40(A), 146 ਅਤੇ 147]

ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 1993 (ਸੁਪਲ) (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 96 : [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 497 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਬਰਕਰਾਰੀ:

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਰਵਭੌਮਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀਆਂ ਅਵਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨਾਲ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਦੇ ਕਾਰਨ। [ਪੈਰਾ 40(H) ਅਤੇ 104]

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 696 : [2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 875 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।ਐਚ.ਐਚ. ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਜੀਵਾਜੀ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਬਹਾਦੁਰ ਆਫ ਗ੍ਵਾਲਿਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1971) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 85 : [1971] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 9 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੂਬਾ ਸੇਰਾਇਕੇਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [1951] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 474 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਐਸ.ਸੀ. 253 – ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੂਬਾ ਕਰਨਾਟਕ ਬਨਾਮ ਸੂਬਾ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 362 : [2016] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 499; ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 1993 (ਸੁਪ) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 96: [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497; ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਉਮੈਦ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [1963] ਸੁਪਲ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1963 ਐਸ.ਸੀ. 953 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਯੋਗਤਾ:

6.1 ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ "ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ "ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ (ਸ਼ਿਕਾਇਤ) ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 149 ਅਤੇ 150]

ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 1993 (ਸੁਪ) (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 96: [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6.2 ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਹਾਰਮਨ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖ IV ਅਤੇ V ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਕ ਸਮੁੱਚੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀ, ਮੌਸਮ, ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਵਰਤੋਂ, ਸੂਬਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਸੂਬਾ ਟੀ. ਐਨ. ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ, ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ, ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 161]

ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ 259 ਯੂਐਸ 419 (1922); ਨੇਬਰਾਸਕਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਰਾਜ 325 ਯੂਐਸ 589 (1945); ਕੈਨਸਾਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ 206 ਯੂਐਸ 46 (1906); ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਰਾਜ 283 ਯੂਐਸ 336 (1931); ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਾਚੂਸੈਟਸ ਕਾਮਨਵੈਲਥ 282 ਯੂਐਸ 660 (1931); ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਰਾਜ 459 ਯੂਐਸ 176 (1982) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6.3. 'ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦਾਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸ. 2(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 165]

6.4. ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 1956 ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ parens patriae ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, 1966 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾਸ 165 ਅਤੇ 40(iv)]

7. ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ:

7.1 ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੇ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕੌਮੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਏ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬਹਾਵ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਖਾਸ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਰਣਨਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰ ਕੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਵ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪਬਲਿਕੀ ਜੁਰਿਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਹ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਮ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੋਹਫਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਹਰੇਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ. 363]

7.2 ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਾਨ ਵੰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਕਗਣਿਤੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਝ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੰਕਲਪ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਰਤਵਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ 'ਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 364]

7.3 ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ 'ਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਲਚਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਭਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਹੀਂ ਗਈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰੈਜੈਂਟੀ 'ਚ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗੈਰਵਪੂਰਣ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ, ਤਰਕਸੰਗਤ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਚ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਸਤੀਲ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖ VI ਅਤੇ VII ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਅਨੁਚਛੇਦ VIII ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰੀ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਧਾਰਿਤ ਸਮਾਯੋਜਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 3671]

7.4 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕੈਂਪੀਓਨ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਆਈ.ਐਲ.ਏ. ਰੂਲਜ਼ ਆਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ 1966-1999। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਐਕੁਇਫਰ, ਭੂਗਰਭ ਜਲ ਜਾਂ "ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਜਲ" ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੇਸਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕੁਆ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਾਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਭੂਗਰਭ ਜਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲਾਂ, ਸਮੇਤ ਐਕੁਇਫਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਇਫਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਚਿੰਗ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 368]

7.5 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡ੍ਰੇਨੇਜ ਬੇਸਿਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਆਫ ਰੂਲਜ਼ ਨੂੰ ਦ ਬਰਲਿਨ ਰੂਲਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਰਲਿਨ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪਹਲੂ ਉੱਤੇ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 12 ਮੁਤਾਬਕ, ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡ੍ਰੇਨੇਜ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਜਲਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਹੋਰ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ, ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਜਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਰਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੋਰ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 13 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਹੈ। ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਅਤਿਰਿਕਤ ਪਹਲੂ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਜਰੂਰੀ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵੰਟਿਤ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਨੁਚਛੇਦ 17 ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਰੂਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ, ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਲਭ ਅਤੇ ਵਹਾਉਣਯੋਗ ਜਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵਕ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਰ [ਪਾਰਾ 369 ਅਤੇ 370]

7.6. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਆਮ ਧਾਗਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਰੇਨੇਜ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਨਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 371]

7.7 1987 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ, ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਤੱਤ ਹੈ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘੱਟ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਿਆਵਰਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਰੋਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਕਲ ਇਕਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੁੱਲ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਵ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਖੇਤਰਾਂ/ਬੇਸਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੂ-ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦੋਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੀਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੂ-ਜਲ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (a) ਪੀਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਾਣੀ, (ਬੀ) ਸਿੰਚਾਈ, (ਸੀ) ਪਣ-ਬਿਜਲੀ, (ਡੀ) ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ (ਈ) ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ। [ਪਾਰਾ 372 ਅਤੇ 373] [1096-F-H; 1097- ਏ-ਸੀ]

7.8 1987 ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਵ, ਪਾਰਿਸਥਿਤਕੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਧਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਰੋਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਦਰਸ਼, ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨੀਤੀ, ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਾਰਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਘੱਟ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਖਸ਼ਿਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਆਵਰਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ, ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੀਤੀ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, ਕੈਪੀਓਨੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ [ਪਰਾ 374] [1097-D-F]

7.9 2002 ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਪਾਲਿਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੂਪ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਏਗਰੋ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ

ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਭੂਜਲ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭੂਜਲ ਦੇ ਅਤਿ-ਦੋਹਣ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਯਾਪਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਸ੍ਰੋਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਿੰਜਾਈ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਚਾਹੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਯੋਗਤਾ, ਸਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਿੰਜਾਈ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਤੀਵਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏ, ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ/ਵੰਡ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਜਾਂ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਨਿਸਕਰਸ਼ ਵਿੱਚ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸਮੁਦਾਇਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

7.10 ਇਸ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਕੈਪੀਓਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

7.11 ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹੋਰ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦਰਿਆ ਬੇਸਿਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੀ ਵੰਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਡ ਨਿਯਮ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਵਿਤਰਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਾਰਕ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਢਾਂਚਾ ਦੇਸ਼ੀਂ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਲੋੜ-ਆਧਾਰਿਤ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ। ਕਾਮਨ ਗੁੱਡ ਲਈ। ਕਲਿਆਣ ਰਾਜ ਦੇ ਰਜੀਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਾਰਟਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਫੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਉਦਾਹਰਣਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖਤ-ਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਜਾਂ ਗਣਿਤੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਛਿਤ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਭੂਗੋਲਿਕ, ਹਾਈਡਰੋਗ੍ਰਾਫਿਕ, ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਕਲ, ਹਾਈਡਰੋਜਿਓਲੋਜੀਕਲ, ਜਲਵਾਯੂ, ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਲੂਵੀਅਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰਕ ਬਦਲਣੇ ਯਕੀਨੀ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 377]

7.12 ਕੋਈ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ

ਸਿੰਜੀਦਾ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਮਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਕ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅੰਤਿਮ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਵੰਟਨ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਨਦੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਮੰਨੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਦੀ ਇੱਕ ਮੱਦ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਵਿਚਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉਸ ਪਹਿਚਾਣੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਲਕਸ਼ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਆਵੰਟਨ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਏ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਰੰਟੀਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਮਾਯੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 377]

7.13. ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਕੈਂਪੀਓਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਨ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕਾਰਗਰ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਯਤਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਪਯੋਗੀ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਉਕਤ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸਮਾਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੇਲੀਏਟ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 377 ਅਤੇ 378]

ਇਨ ਰੀ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 1993 (ਸੱਪ) (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 96 : [1991] 2 ਸੱਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ “ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰਾਂ” ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ:

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਜੋਂ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 1972 ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਸਮੇਤ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀ ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 566.60 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 176.82 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਘਾਟਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਚਤ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਹਨ। ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਚਾਈ, ਮਿਲ ਕੇ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਲਬਧ ਘਾਟ ਸਤਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੱਦ। 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਡੇਟਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 380] [1101-ਸੀ-ਈ, ਜੀ-ਐਚ; 1102-ਏ]

ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 1993 (ਸੁਪਲੀ) (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 96: [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8.2 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਨਾਮਤ: ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਧਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ; 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਏ ਗਏ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਸੁਖੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ; ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ 100% ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ; ਫਸਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਸਿੰਚਿਤ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ, ਭਾਵ, 31 ਜੂਨ ਤੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਕਸ਼ੀ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਦਾਵਾ 29.26 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਮੋੜ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਟੈਂਕ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਿਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸਨ ਇਸ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਦਾ ਡੈਲਟਾ ਰਾਜ ਸੀ ਨਤੀਜਤਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ, ਕਰਨਾਟਕ 1924 ਤੱਕ ਕੇਵਲ 3.14 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਇਸ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਦਰਜ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 1974 ਤੱਕ 7.45 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ, ਇਸਨੇ ਕੇਵਲ 2.15 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਦਾਵਾ 20.98 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਫਸਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਵਧੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਪਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨ ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

9. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ "ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ" ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

9.1 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਟਰਨ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ, ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ, ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪੈਟਰਨ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਸੁਖਾ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ, ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਲਈ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜਾਂ ਲਈ 205.62 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਲਈ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜਾਂ ਲਈ 390.85 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਫਸਲ ਦੀ ਅਵਧੀ, ਈ.ਟੀ. ਫਸਲ, ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ, ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ, ਅਸਰਦਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ।

9.2 ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਝ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 382]

9.3 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸੈਸਮੈਂਟ, ਤੱਥਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਨ ਜਟਿਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੰਜਾਈ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਵਾਹ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਨਿਆਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਲਈ ਗਹਰੀ ਮਾਹਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਥਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਾਹਣਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਉਲਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 383]

10. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

ਕੇਰਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਈ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਦਰ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਛੋਟੀਆਂ ਅਵਧੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਦੇ 99.8 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਇਸਨੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਲਈ 35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 2002 ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਤਰਜੀਹ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਕਦਰ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਵੇਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ/ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਵਰਤੀਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਮਨ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ, ਕਬਨੀ, ਭਵਾਨੀ, ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਰੂਪ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ 29.76 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮੁੱਕਮਲ ਤੌਰ ਤੇ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਨਾਲ ਹੀ 2011 ਲਈ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੰਨਾ ੩੮੪] [੧੧੦੫-ਏ-ਹ; 1106-ਏ]

ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਕਾਵੇਰੀ ਨੀਰਪਸਾਨਾ ਵਿਲੈਪੋਰੁਗਲ ਵਿਆਸਿਗਲ ਨਾਲਾ ਉਰਿਮਾਈ ਪਧੁਗੱਪੂ ਸੰਗਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1990) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 440 : [1990] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 83 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ:

ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਆਪਣੀ ਫਿਤਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਣ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਅਨੁਪਯੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਦੇ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ 43000 ਏਕੜ ਲਈ ਇਸਦੀ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 6.35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਿੱਤੀ। ਇਸਨੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ 20% ਖਪਤਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਤੋਂ ਸੰਘ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣਾ:

12.1. ਜਦੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੱਥਪੂਰਣ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਨੁਭਵਜਨਿਤ ਡੇਟਾ ਉੱਤੇ, ਕਿ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਕੁਦਰਤੀ ਰੀਚਾਰਜ, ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੀਚਾਰਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਨਾਮਤ: ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਫਾਨ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਾਢ਼ ਅਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਹਿਰਾਂ, ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸਾਵ ਤੋਂ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਬੋਰਡ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ 45% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਟੂਰ ਡੈਮ ਦੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਤੋਂ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਖੜ੍ਹ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੈਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਦਾ ਅੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਛੱਡਣਾਂ ਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਲਦੀ ਨਰਸਰੀਆਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਦੀਆਂ ਛੱਡਣਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ, ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1972 ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਮੁੜ ਭਰਪਾਈ ਯੋਗ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। [ਪੈਰਾ 386]

12.2. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ, ਵੇਨਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀਯ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮਾਤਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 33.7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 5.4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 32.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 56.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਭੂ-ਜਲ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੌਸਮੀ ਭੂ-ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਪੱਧਰ ਤੋਂ 10 ਮੀਟਰ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ 64 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੱਸਿਆ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬਰਫਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਭੂ-ਜਲ ਨੂੰ 51.56 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1989 ਦੌਰਾਨ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 28.4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., ਵੇਨਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ 7.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਂਡ ਅਨੀਕਟ ਨਹਿਰ ਖੇਤਰ (ਨਵਾਂ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ) ਵਿੱਚ 11.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਕੁੱਲ 47 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ, ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 386]

12.3. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵਜਨਿਤ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਛੱਡਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਜਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਛੱਡਣਾਂ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਤਹੀ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਤੌਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ। [ਪੈਰਾ 386] [1107-A-D] ਭੂ-ਜਲ ਦਾ ਇੱਕ ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਜੋ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦੋ-ਪਾਸੀ ਰਿਸਾਵ ਤੋਂ ਭੂ-ਜਲ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 386]

12.4. ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਜਲ ਇੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਯੋਗ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਧੀਨ ਭੂਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਸੋਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ/ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਵਹਾਉ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ 3047 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਘਟਾਉ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਯੋਗ ਭੂਜਲ

ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੇਕਾਂ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੇ ਅਭਿਭੂਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਭੂਜਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਵੰਟਿਤ/ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੂਜਲ ਦੀ ਅਧਿਕ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਪਰਿਆਪਤ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਅਧਿਐਨਬੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਭੂਜਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਛੋਹੇ ਬਿਨਾਂ। [ਪੈਰਾ 386]

12.5. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਭੂਜਲ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਰੋਤ ਦੇ ਦੋਹਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਰੀਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 387]

12.6. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਅਤੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਡੇਟਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਸੋਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਅਨੁਭਵਜਨਿਤ ਡਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 387]

13. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੈਨਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਵਿਧ ਉਪਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੰਚਾਈ, ਬਿਜਲੀ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਨਗਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ, ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ 20% ਮਾਤਰਾ ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਿਰਫ 2.5% ਹੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ, ਨਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਜਾਂ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਭੰਡਾਰਣ ਅਤੇ ਨਹਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 388]

14. ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

14.1 ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਬੈਂਗਲੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ - 30 ਟੀਐਮਸੀ; ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ (ਬੈਂਗਲੋਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) - 10 ਟੀਐਮਸੀ; ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ - 6 ਟੀਐਮਸੀ; ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ - 4 ਟੀਐਮਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - 408 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ (ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੁਕਸਾਨ 6 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਲਈ ਬਿਜਲੀ - 1 ਟੀਐਮਸੀ) - ਕੁੱਲ 465 ਟੀਐਮਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਸਿਰਫ 30 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 389]

14.2 ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ

ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਏਂ ਅਤੇ ਟਿਊਬ-ਵੈਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਭਾਅਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2000 ਅਤੇ 2025 ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਤੀਹਰਾ ਹਿੱਸਾ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਦੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਯ

14.3 ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 8.70 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 8.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਿ ਇਸ ਦਾ 50% ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਏਂ ਅਤੇ ਟਿਊਬ-ਵੈਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸਾਮਾਨਿਆ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 1/3 ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਅਸਤਿਤਵ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ 1/3 ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ, ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਸਮਝੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਭੌਗੋਲਿਕ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੇਖੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਲਚਕ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਖਤੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲਚਕ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਪੀਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ, ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਸੀਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਲਪਨਾਤੀਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। [ਪੈਰਾ 390]

14.4 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 391] [1111-F-H]

14.5 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਲਈ ਗਿਣਿਆ. ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 14.52 ਟੀਐਮਸੀ ਯਾਨੀ 6.52 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੰਗਲੁਰੂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤੇ 8.00 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਜੂਨ, 1990 ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਜੋਂ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ 2025 ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ. ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2011 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਡੇਸੀਨੀਅਲ ਵਾਧੇ ਦੀ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਮੰਗ

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ 24 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਣਨਾ 8.70 ਟੀਐਮਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 8.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ, ਕੁੱਲ ਅੰਕੜਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਜਨਸੰਖਿਆ 32.5 ਟੀਐਮਸੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 33 ਟੀਐਮਸੀ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ 46 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ 50% ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ 33 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅੰਕੜਾ ਬਣੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਆਬਾਦੀ। 20% ਦੀ ਖਪਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 1.75 ਦੇ ਬਦਲੇ 6.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. [ਪਰਾ 392] [1112-ਏ-ਈ]

14.6 ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਹੀਂ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ 1987 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗੇ ਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹ

15. ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

ਏ ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਆਵੰਟਨ ਬਾਰੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਵਿਸਫੋਟ ਅਤੇ ਵਿਕ□ਤ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਮ ਪੂਲ ਤੋਂ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਹੈ, ਪਰਿਆਵਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਟਿਕਾਊਪਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ:

16.1. ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਗੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ, ਫਿਰ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ, ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ 28 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ/ਤਾਲੁਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਖਾ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਝੁਕਾਉ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾਕੇ 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., ਭਾਵ, 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ) + 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੋੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜੀ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ, 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਆਂਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਵੰਟਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

ਕਰਨਾਟਕ : 284.75 (270 + 14.75) ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ : 404.25 (419 – 14.75) ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੇਰਲ : 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਯੂ.ਟੀ. ਆਫ ਪੁਡੁਚੇਰੀ : 7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਪਰਿਵਾਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ : 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਰਿਸਾਵ : 4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੁੱਲ : 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

[ਪੈਰਾ 396]

16.2 ਉਪਰੋਕਤ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੁ 'ਤੇ, ਦਰਿਆ ਲਈ 177.25 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 397]

16.3 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਨੀਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿਯਾਮਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਪਰਲੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇ। [ਪੈਰਾ 399]

16.4 ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੁ 'ਤੇ, ਹੁਣ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਛੱਡਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਘਟਾਉ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘਟੇ ਛੱਡਣਾਂ ਲਈ ਉਸੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮਾਡਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 400]

17. ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ:

17.1 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਦੰਦ ਮਿਲ ਸਕਣ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ। ਧਾਰਾ 6ਏ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਵਾਰਡ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਜਾਂ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਣ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਮੱਸਿਆ ਰਹਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 403]

17.2. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6ਏ ਦੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ "ਮੇਅ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਿਰਫ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6ਏ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹੁਣ ਲਈ 15 (ਪੰਦਰਾਂ) ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 404]

18. ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ:

18.1. ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਦਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 1 ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਬਜਨਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਬਲ" ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 62 ਆਰਟੀਕਲ 136 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18]

18.2 ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ "ਵਿਆਪਕ" ਜਾਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਜਾਂ "ਸੰਕੀਰਣ" ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਕ ਮਧਵਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ, ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 136 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੇਕਰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਆਪਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਕੀਰਣ ਪਰ ਇਕ "ਮਧਵਰਤੀ ਇੱਕ", ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 382]

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
(1991) ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 440 : [1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 501 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਟਲਸ ਸਾਈਕਲ ਉਦਯੋਗ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਹਰਿਆਣਾ (1979) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 196 : [1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1070;
ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 8
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 250 : [2003] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 471; ਕੇ.ਟੀ. ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ
(2011) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1 : [2011] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 636; ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ

ਜਨਰਲ, ਰਾਜ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਦੁਬੇ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ (2012) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 578 : [2012] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 720; ਹੁਕਮ
ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ (1972) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 601 : [1973] 1
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 896 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ (1985) 3
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 398 : [1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 131; ਸਤਿਆਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ(1985) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 252 : [1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ
791; ਏ.ਕੇ. ਕੌਲ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1995) 4 SCC 73 : [1995] 3 SCR 469; ਗੰਗਾ
ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2005) 6 SCC 211; ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਨਥਮ ਵਿ. ਅਰੁਣਾਚਲਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ (1980) 3 SCC 141; ਬੰਗਾਲ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਐਂਡ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕਲਕੱਤਾ
ਬਨਾਮ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ [1959] (ਸਪੁਰਦਗੀ) 2 ਐਸਸੀਆਰ 136; ਜੋਸ ਡਾ ਕੋਸਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ.
ਬਾਸਕੋਰਾ ਸਦਾਸੀਵ ਸਿਨਾਈ ਨਾਰਕੋਰਨੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1976) 2 SCC 917; ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਬਨਾਮ ਭਗਵੰਤ ਅਤੇ
ਹੋਰ (1990) 3 SCC 364 : [1990] 1 SCR 813; ਫੂਲਚੰਦ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਓ.ਓ.ਓ. ਦੇਸ਼
ਭਗਤ (2011) 10 SCC 300 : [2011] 15 SCR 1129; ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਪਾਰਕਿੰਸਨ (ਵਰਕਸ) ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬੇ
ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [1959] ਸਪਲਾਈ. (2) SCR 936; ਵਸ਼ਿਤ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿ. ਦੇਵ ਚੰਦਰ
ਅਤੇ ਹੋਰ [1955] 1 SCR 509; ਰਾਮ ਭਰੋਸੇ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰ ਸਵਰੂਪ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ (1976) 3 SCC 435;
ਜਮਸ਼ੇਦ ਹਰਮੁਸਜੀ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਟਰੱਸਟੀਜ਼, ਪੋਰਟ ਆਫ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 3 SCC 214 :
[2004] 1 SCR 483 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਨੀਸਮਿਨਿਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ [1969] 1 ਸਾਰੇ ER 208; ਦੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਾਜ
ਈਕੋਲੋਜੀ ਬਨਾਮ ਕਲੇਰੈਂਸ ਈ. ਅਤੇ ਪੈਗੀ ਵੀ. ਗ੍ਰੀਮਜ਼ 121 ਵਾਸ਼। 2 ਡੀ. 459; ਰੀ: ਹੇਗ ਬਨਾਮ ਨੇਫੀ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕੰ.
16 ਯੂਟਾ 421, 52 ਪੀ. 765 (1898): 41 LRA 311 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰੇਜ਼ ਔਨ ਸਟੈਚਿਊਟ ਲਾਅ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2016] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 499 ਪੈਰਾ 2 ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 501 ਪੈਰਾ 27 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1950] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 573 ਪੈਰਾ 67 ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1905] 33 ਆਈ.ਏ 1: [1906] ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ 33 ਕੈਲ 219 ਪੈਰਾ 72 ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1971] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 9 ਪੈਰਾਸ 73, 104 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 875 ਪੈਰਾ 99 ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

[2006] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 740 ਪੈਰਾ 77 ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 415 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 81

[1951] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 474 ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 86

[1992] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 94,134,150

[1963] ਸੁਪਲ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 96

[1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 417 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 105

[1986] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 278 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 107

[1986] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 923 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 107

[1990] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 142 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 107

[2013] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1018 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 107

[1985] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1014 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 116

[1959] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 729 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐਸ.ਸੀ. 1658 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

[1966] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 81 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

[1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 115 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

[2017] (7) ਸਕੇਲ 234 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

[1964] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 846 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 122

[1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 691 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 126

[1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 131 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 791 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1995] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 469 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

(2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 211 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

(1980) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 141 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1959] ਸੁਪਲ. (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

(1976) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 917 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1990] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 813 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[2011] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1129 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1959] ਸੁਪਲ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 936 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 509 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1976] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 435 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 483 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 296

[1990] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 83 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 350 ਬੀ

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1070 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 360

[2003] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 471 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 360

[2011] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 636 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 360

[2012] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 720 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 360 ਸੀ

[1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 896 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 360

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2453 ਦਾ 2007

ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 05.02.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 2454 ਅਤੇ 2456 ਦਾ 2007।

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.ਜੀ., ਮਧੁਸੂਦਨ ਆਰ. ਨਾਇਕ, ਐਡਵੋ. ਜਨਰਲ, ਫਾਲੀ ਐਸ. ਨਾਰੀਮਨ, ਐਸ.ਐਸ.ਜਾਵਲੀ, ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ. ਨਾਪਾਇਡੇ, ਏ. ਵੀ. ਨਮਿਤਬਾਰ, ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸੁਬਰਮੋਨੀਅਮ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਮੋਹਨ ਵੀ. ਕਟਾਰਕੀ, ਐਸ. ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਕਲੱਪਾ, ਆਰ.ਐਸ. ਰਵੀ, ਵੀ. ਐਨ. ਰਾਘੁਪਤੀ, ਜੇ. ਐਮ. ਗੰਗਾਧਰ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਬਦੁਲ ਅਜੀਮ ਕਲੇਬੁੱਦੇ, ਜੀ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਜਿਸ਼ਨੂ ਐਮ. ਐਲ., ਮਿਸਿਜ਼. ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮਿਸਿਜ਼. ਬੀਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਵਿਜੈ ਸ਼ੰਕਰ, ਕੁਨਾਲ ਚੈਟਰਜੀ, ਸੌਰਭ ਗੁਪਤਾ, ਯੂ. ਯੂਮਾਪਤੀ, ਸੀ. ਪਰਮਾਸਿਵਮ, ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸਵਨਾਥਮ, ਬੀ. ਬਾਲੇਜਾ, ਐਸ. ਵਾਸਿਮ ਏ. ਕਾਦਰੀ, ਮਿਸਿਜ਼. ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਏ.ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਯਾ, ਐਮ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਕੇ. ਹੇਮਾ, ਮਾਰੋਤਰਾਓ, ਮਿਸਿਜ਼. ਸੋਂਹਮੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਕਿਰਤੀ ਦੁਆ, ਮਿਸ ਸੋਮਿਆ ਰਾਥੋਰ, ਸੁਮਿਤ, ਡੀ. ਐਸ. ਮਹਾਰਾ, ਐਮ. ਕੇ. ਮਾਰੋਰੀਆ, ਆਰ. ਨੇਹਰੂ, ਮਨੂ, ਵੀ.ਜੀ. ਪ੍ਰਗਾਸਮ, ਐਸ.ਪ੍ਰਬੂ ਰਾਮਨਾਬਰਨਮ, ਪੀ.ਕੇ. ਮਨੋਹਰ, ਮਿਸ ਸ਼ਾਂਤਾ ਵਸੁਦੇਵਨ, ਮਨੂ ਸੁੰਦਰਮ, ਰਮੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਐਮ. ਆਰ., ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਬਲੇ, ਬੀ. ਬਲਾਜੀ, ਏ. ਐਸ. ਭਾਸਮੇ, ਮਿਸ ਅਪਰਨਾ ਭਟ, ਮਿਸ ਸੁਪ੍ਰੀਤਾ ਸ਼ਨਰਗੌਡਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ

ਸੂਚੀ

ਕ੍ਰਮਾਂਕ. ਸਿਰਲੇਖ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ

A. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ 6

B. ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ 18

C. ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ 21

D. ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ 24

E. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 29

F. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ 34

G. ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ 50

H. ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ 108

I. 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ 133

J. ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 147

K. ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ 164

L. ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ? 179

M. 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 183

N. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰ 197 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਪੀ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ

ਪੀ.1 ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਵੇ

ਪੀ.2 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

ਪੀ.3 ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੁਚੇਰੀ (ਹੁਣ 'ਪੁਡੁਚੇਰੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ

ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਣਾਤਮਕ ਮੁੱਦੇ

ਪੀ.4 ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ

ਪੀ.4(ਆਈ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ

ਪੀ.4(ਦ੍ਵਿਤੀ) ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਪੀ.4(ਤ੍ਰਿਤੀ) ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸ੍ਰੋਤ

ਪੀ.5 ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ

ਪੀ.6 ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ "ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ" ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ

ਪੀ.7 ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ "ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ" ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਪੀ.8 ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ "ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ" ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੂਲਿਆਂਕਣ

ਪੀ.9 "ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਰਿਸਾਵ" ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੂਲਿਆਂਕਣ

ਪੀ.10 ਰਾਜ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੁਚੇਰੀ (ਹੁਣ 'ਪੁਡੁਚੇਰੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ

ਪੀ.11 ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ

ਕਿਊ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਲਈ ਤੰਤਰ (ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ) 864

ਆਰ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ 337

ਐਸ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਬਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ

ਐਸ.1 ਸ੍ਰੀ ਫਾਲੀ ਐਸ. ਨਰੀਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ 345

ਐਸ.2 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਜਾਵਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ 349

ਐਸ.3 ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਵੀ. ਕਟਾਰਕੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 351

ਐਸ.4 ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 360

ਸੀ. ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ

ਟੀ.1 ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ 368

ਟੀ.2 ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 384

ਡੀ

ਯੂ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ 387

ਵੀ. ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਖੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ 395

ਡਬਲਿਊ. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ 398

ਐਕਸ. ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਤੀਜੇ 402

ਐਕਸ.1 ਅਪਵੰਟਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 402

ਐਕਸ.2 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ 'ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ' ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ 422

ਐਕਸ.3 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ 'ਸਿੰਜਾਈ ਲੋੜਾਂ' ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 426

ਐਕਸ.4 ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 431

ਐਕਸ.5 ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 432

ਐਕਸ.6 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ 'ਚ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ 433

ਐਕਸ.7 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ 'ਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 438

ਐਕਸ.8 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 439

ਐਚ ਇਸ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਚ, ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ 05.02.2007 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1956 ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ, ਭਾਵ, ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵੱਲੋਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਸਮਝ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ/ਦਰਿਆ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਮੁੱਖ ਰਾਜ ਹਨ, ਭਾਵ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦੋ, ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਖੇਤਰ (ਹੁਣ "ਪੁਡੂਚੇਰੀ" ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਖੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਾਵੀ, ਦ੍ਰਿੜ ਅਤੇ ਅੜਿਆਲ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਪੇਕਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਏ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ

2. ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਰਣਨ ਦੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਧੂਰੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਕੁਝ ਥਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਾਰ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਸੇਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭਟਕਣ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਨਾ ਅਪਣਾ ਕੇ।

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਵਾਰਡ 5 ਫਰਵਰੀ, 2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ 19 ਫਰਵਰੀ, 2013 ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 10.05.2013 ਨੂੰ, ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 5/2013 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2456 ਦੇ 2007 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ, 19 ਫਰਵਰੀ, 2013 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਸੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ 5 ਫਰਵਰੀ, 2007 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 19 ਫਰਵਰੀ, 2013 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

4. ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲੰਬਿਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ, ਨਾਮਤ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2453 ਦੇ 2007, 2454 ਦੇ 2007 ਅਤੇ 2456 ਦੇ 2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਹੋਰ, ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ।

5. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2456 ਦੇ 2007 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 10 ਦੇ 2016 ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫਾਡੇ, ਜਾਣਕਾਰ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੋਰ, ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ 'ਸੰਬਾ' ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ।

6. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਫਾਲੀ ਐਸ. ਨਰੀਮਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਜੋ ਸਿੱਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ IX ਦੇ ਪੈਰਾ 'ਡੀ' ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਡੀ. ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚਿੰਤਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ/” ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਇਸਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ।”

ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇ ਜੋ 22ਵੀਂ ਮਈ, 2013 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਅਤੇ 3 ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ।

ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

“ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ:-

(1) ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਨਿਯਮ(1) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਮੇਟੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾਮਤ:-

(a) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਕਸ ਓਫਿਸੀਓ

(b) ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੈਂਬਰ, ਐਕਸ ਓਫਿਸੀਓ

(c) ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੈਂਬਰ, ਐਕਸ ਓਫਿਸੀਓ

(d) ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਕੱਤਰ ਮੈਂਬਰ-ਸਕੱਤਰ

3. ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ:- ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 5ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ।”

2016 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 10 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਨਿਰੰਜਨ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਸੌਂਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 7 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ 12 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10000 ਕਿਊਸੈਕ ਪਾਣੀ (ਲਗਭਗ 0.86 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.) ਛੱਡੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10000 ਕਿਊਸੈਕ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ 20000 ਕਿਊਸੈਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ।

7. ਬੈਂਚ ਨੇ, ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧੈਰਜ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 5 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ:-

"(ਅ) ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਤਾ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਬ) ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤਰੀਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਬੱਧ ਹੈ।

(ਸੀ) ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਲੀਗੁੰਡਲੂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 15 ਕਿਊਸੈਕ ਪਾਣੀ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਡੀ) ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

8. 06.09.2016 ਨੂੰ, ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ 05.09.2016 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 1 ਵਿੱਚ 10 ਕਿਊਸੈਕ ਅਤੇ 20 ਕਿਊਸੈਕ ਅਤੇ ਉਪ-ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 15 ਕਿਊਸੈਕ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 10000 ਕਿਊਸੈਕ, 20000 ਕਿਊਸੈਕ ਅਤੇ 15000 ਕਿਊਸੈਕ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।

9. ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਤੀ 05.09.2016, ਅਰਥਾਤ, ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 12 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 10 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2456 ਦੇ 2007 ਨੂੰ 11.09.2016 ਨੂੰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 12.09.2016 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ, ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਮਿਤੀ 5ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਹੋਏ ਅਗਿਤਾਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੇਣਦਾਰ ਨੇ ਹੋਰ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ, ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

11. ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਵਰੋਧ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਿਤਾਸ਼ਨ ਚਾਹੇ ਅਚਾਨਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੋਟੀਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੈਟਲਿਟਿਕ ਘਟਕ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਹੁਕਮ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

12. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਮਿਤੀ 05.09.2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 06.09.2016 ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 05.09.2016 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ।

13. ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ, ਤਦਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 5ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 12000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡੇਗਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ 20ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦ

14.02.09.2016 ਨੂੰ, ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 12 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 6 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2456 ਦੇ 2007 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਕਤ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ 21ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ 27ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ 6000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

15. 02.07.09.2016 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 30.09.2016 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਿੰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 5ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ। ਦੋ ਪੱਤਰ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਕਹਿਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 04.10.2016 ਨੂੰ, ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਇਥੇ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਨੇ ਬਾਰ ਦੀ ਉੱਚ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਬੇਲੋੜੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਤਕਨੀਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ 7.10.2016 ਤੋਂ 18.10.2016 ਤੱਕ 2000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

16. ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ, ਭਾਵ, 18.10.2016, ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੋੜ ਤੇ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਏ.ਐਸ. ਨੰਬਿਆਰ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਮੌਕਫ ਲਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉੱਠਿਆ। 7.10.2016 ਤੋਂ 2000 ਕਿਊਸੈਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਸੰਬੰਧੀ, ਮਿਸਟਰ ਮਧੁਸੂਦਨ ਆਰ. ਨਾਇਕ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਨਰਲ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 18.10.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਯ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਹੋਰ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਹੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਉੱਚੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

17. ਅਸੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪੁਨਰੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸੀਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬੀ. ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ

18. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਨਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਏ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਉਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾਮਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਬਜਨਕ ਯਾਂਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਵਜੋਂ ਇੰਕੋ ਜਿਹਾ ਬਲ" ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ. ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਗਲਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ:-

“ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 136 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਵੇਚਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੈਨਵਸ ਕੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਵੇਂ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਣਾ ਤਬ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਾਂਗੇ।”

19. ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 82 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ, ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 136 ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵੀ।

20. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਤਮਕ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖੁਲ੍ਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂ ਚੌੜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਤੰਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੰਕਲਪ ਸਬੰਧਤ ਪੜਾਅ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੀ. ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਭੇਜਣ ਸਬੰਧੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

21. ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੇਲੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਟੀਐਨ ਐਕਸਟ. 1665 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਹਲਫਨਾਮਾ 12.11.2002 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਜਿਆਦਾਤਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਹਨ, ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਸਲ ਪੱਕਣ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2-3 ਇੰਚ ਪਾਣੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਪਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ, ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੱਧਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਅਭਿਆਸ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ।

1973 ਤੋਂ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲਰਨਿਡ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਕਰਨਾਟਕ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੇ ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਤੈਅ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁੰਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਖੇਤੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲ ਕਿਸਮਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਡੈਲਟਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

22. ਇਹ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਤੁਰ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੀਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਐਕਸਟ. 1665 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

23. ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਰਾਬਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ

ਹੀ ਬਹਿਸ ਜਾਰੀ ਰਹੀ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਲਾਹਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉਕਤ ਸਕੋਰ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 27 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 136 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਕੀ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲੇਖ 136 ਨੂੰ ਲੇਖ 142 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਧਾਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਹੈ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਵਿਅਰਥ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24. ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਫਲਦਾਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ, ਇਕਮਤ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਰੀਮਾਂਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਤਮਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਤਮਕ ਮੈਟਰਿਕਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ।

ਡੀ. ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ

25. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜੋ 6 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਹੈ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

(ਕ) "ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬੀਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ, ਸੁਮਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਅਯਾਕਟ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ—

(i) ਜਿਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ।

(ii) ਜਿਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਯਾਕਟਦਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

(iii) ਜਿਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਖ) ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ।

ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੋਏ ਦ੍ਵੀਪਕਸ਼ੀ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, 1970 ਤੋਂ ਇਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਈਮਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਯਾਸ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

26. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ "ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ", "ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ", "1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਮਝੌਤੇ", "ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ", "ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ", "ਸਤੰਬਰ, 1969 ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੇਨਤੀ", "ਫਰਵਰੀ, 1970 ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਔਪਚਾਰਿਕ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬੇਨਤੀ", "ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ", "ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ", "ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ", "ਕਾਵੇਰੀ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ (ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ.)", "ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ", "23ਜੀ ਨਵੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਦ੍ਵੀਪਕਸ਼ੀ ਚਰਚਾ", "ਬੈਂਗਲੋਰ (ਹੁਣ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਕਹਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ 16 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ" ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"1974-75 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਭਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਇੱਕਪਾਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਰਝਾਉਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕੁਝ ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਲਈ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟ [ਲਿਫਾਫਾ—XXIV] ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਧ□ਸਟਤਾ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਨਾਮੁਰਾਦ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ, ਮੇਟੂਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਅਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਅਯਾਕਟ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਬੰਜਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਯਾਕਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਜਾਵੂਰ ਅਤੇ ਤਿਰੁਚਿਰਾਪੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਦੋਹਰੀ ਫਸਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇੱਕ ਫਸਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਸਲ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਸਲਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਸਿੰਜਾਈ ਕਾਰਨ ਮੁਰਝਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਬੇਹੱਦ ਦੇਰੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਯਾਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ "ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਨਮ ਇਸ ਗੱਲ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਹੈ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬੀਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ, ਸਵਰਨਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਅਯਾਕਟਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

(ਅ) ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ;

(ii) ਜਿਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਯਾਕਟਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬ) ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ, 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਬ ਤੱਕ ਹੋਏ ਦੁਪੱਖੀ ਗੱਲਬਾਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ, 1970 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਯਾਸ ਵੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ।*

27. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਜੂਨ 2, 1990 ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:-

"ਨੰਬਰ 21/1/90-ਡਬਲਿਊਡੀ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
(ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ)
ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲਾ
(ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ ਮੰਤਰਾਲਾ)
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਜੂਨ 2, 1990

ਹਵਾਲਾ

ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 (33 ਦੇ 1956) ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਥੇ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਘਾਟੀ ਸਬੰਧੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੁਲਾਈ 6, 1986 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 17527/X&22/80-110 ਤੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ (ਨਕਲ ਸਨੇਹਾ)

ਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ
(ਐਮ.ਏ. ਚਿਤਲੇ)
ਸਕੱਤਰ, (ਜਲ ਸੰਸਾਧਨ)
ਚੇਅਰਮੈਨ,
ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ,
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ"

ਈ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

28. ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ CMP ਨੰਬਰ 409 ਦੇ 1990 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮਈ 31, 1972 ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਾ ਜਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਬੰਨ੍ਹਾਂ, ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਬੰਨ੍ਹਾਂ, ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ, ਨਹਿਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਨੇ CMP ਨੰਬਰ 5 ਦੇ 1990 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 8.9.1990 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ CMP ਨੰਬਰ 9 ਦੇ 1990 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਤਾਤਕਾਲਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਮ ਸੇ ਕਮ 20 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ CMP ਨੰਬਰ 4 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ ਔਪਚਾਰਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਉਕਤ ਅਰਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਿਥੇ ਐਨ.ਐਮ. ਕਾਸਲੀਵਾਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਸੇਜ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ, ਮੇਟੂਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲੀਅਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੱਟ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਯਾਕਟ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਬੰਜਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਹਿਰ ਸਿਸਟਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਯਾਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ C.M.P. ਨੰਬਰ 4, 5 ਅਤੇ 9 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਘਟਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ C.M.P. ਨੰਬਰ 4, 5 ਅਤੇ 9 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨੋਰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ C.M.P. ਨੰਬਰ 4, 5 ਅਤੇ 9 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗ ਕਰਨਾਟਕ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ CMPs ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ (ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ), ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ/ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਹਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ:-

"ਮੈਂ ਭਰਾ ਕਾਸੀਵਾਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ 6 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਗੁੜ੍ਹ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਰਿਮ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ।"

29. ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ, ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜੂਨ 25, 1991 ਨੂੰ, ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੇਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਜੂਨ ਤੋਂ ਮਈ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 205 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਵਸਥਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਲਈ 6 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ 11.2 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੇਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 205 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੇਟੂਰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਬਹਾਅ ਦੇ ਔਸਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਸ ਨੇ ਮੇਟੂਰ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ, ਅਰਥਾਤ 1980-81 ਤੋਂ 1989-90 ਤੱਕ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਕੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 205 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੁਣੀ ਗਈ ਕਿ ਰਿਹਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਬੀਜੇ ਗਏ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼

ਐਫ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ

30. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ 25.07.1991 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੂੰ “ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਐਨ, 1991” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਹਰ ਲਿਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ, 25.06.1991 ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਆਲਮ ਖਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ।

ਹੁਣ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 213 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਆਲਮ ਖਾਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੁਲਗੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

1. ਛੋਟਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਆਰੰਭ। — (1) ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1991 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। — ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਨਾ ਮੰਗਦਾ ਹੋਵੇ:

(ਅ) 'ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(ਬ) 'ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਗ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ।

(ਸੀ) 'ਅਨੁਸੂਚੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ।

(ਡੀ) 'ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਾਲ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਾਲ ਜੋ ਇੱਕ ਜੂਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੇ ਇੱਕੱਤੀ ਮਈ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

3. ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ। — (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬਹਾਅ ਤੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ,...ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇਨ-ਚੀਫ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦਾ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ।— ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, (ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼), ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼, ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ (ਚਾਹੇ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ), ਸਿਵਾਏ ਅਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ।

5. ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—ਜੇਕਰ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜੋ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

6. ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।— (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਇਸ ਦੇ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਵਧੀ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਕ

ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਦਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਸੋਧੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।"

31. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੱਸਿਆ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਗ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸੂਬਾ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਅਧੀਨ ਟੈਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਐਕਟ 27 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ-ਬਾ-ਸ਼ਬਦ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 143 ਅਧੀਨ,ਨੇ 27 ਜੁਲਾਈ 1991 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"ਜਦੋਂ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ), ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ "ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) 2 ਜੂਨ, 1990 ਦੀ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਬਾਰੇ ਜਲ ਵਿਵਾਦ;

ਜਦੋਂ ਕਿ 25 ਜੂਨ 1991 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਰਡਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਰਡਰ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਿਸਦੀ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਕੁਝ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ; ਜਦਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ 1991 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1991 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਰਡੀਨੈਂਸ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਏ ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਇੱਥੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੰਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਹਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ;

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਦੋਂਕਿ,

ਉਕਤ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਜੋ ਅਣਚਾਹੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਤੀਜੇ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ, ਜੋ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ;

ਹੁਣ, ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ, ਮੈਂ, ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਨ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਮਤ:

(1) ਕੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ;

(2) (i) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(ii) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕੇ;

(3) ਕੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।*

32. ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਤੱਥਿਆਂ ਦੀ ਪਿੱਛੋਕੜ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਏ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

“ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1: ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1991 ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ 25 ਜੁਲਾਈ, 1991 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਹੁਣ ਅਧਿਨਿਯਮ) ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2: (i) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ 25 ਜੂਨ, 1991 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3: (i) ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।”

33. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਂਗੇ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"4. 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ ਸਨ ਜੋ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਨ ਜੋ ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਆਖਰੀ ਸਮਝੌਤਾ 1974 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ..."

ਮੁੜ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:-

"..... ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ

ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਧਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ 1974 ਵਿੱਚ ਮੁਕ ਗਏ ਸਨ।"

ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“..... ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਯੋਜਨ ਤਾਂ ਜੋ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸੀ 1974 ਵਿੱਚ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ।"

34. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, ਅਜੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉਲਟਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬੇਭਰੋਸਗੀ, ਨੇ 25.06.1991 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਮਿਤੀ 07.04.1992, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮਿਤੀ 25.06.1991 ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ. ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ, ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੜਾਅ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਬਿਆਨ, ਕਾਊਂਟਰ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਜਵਾਬ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:-

“(1) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਹ, ਅਵੈਧ?

(2) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਥਿਤ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਵੈਧ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਅਸਮਾਨ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ" ਵਿਚਕਾਰ ਸਨ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

(3) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ (ਵਿਵਾਦ)?

(4) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੂਬੇ ਕੋਰਗ, ਪੁਡੁਕੋਟਾਈ ਰਾਜ, ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਬਸਤੀ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਾਈਕਲ, ਕੀ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ?

(5) ਕੀ ਹਾਲਾਤ, ਜੋ ਕਿ, 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੂਬੇ ਕੋਰਗ, ਪੁਡੁਕੋਟਾਈ ਰਾਜ, ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਬਸਤੀ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਾਈਕਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

(6) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

(7) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਨੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ?

(8) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੈ?

(9) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ?

(10) ਕੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(i) ਜੇ ਉੱਤਰ (i) ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਕੀ ਸੀ, ਅਤੇNONE NONE

(ii) ਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ?NONE NONE

(iii) NONEਕੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਿਵਿਧ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਸਾਰੀ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਸਮੇਤ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਚਲਾਉਣਯੋਗ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਾ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ?

(12) 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ?

(13) ਕੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ 1924 ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਮਨਮਾਨੇ, ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕ ਸਨ?

(14) ਕੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ 1924, ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕ ਸਨ?

(15) ਕੀ 1924 ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਲੌਜ਼ 10(xi) ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ? ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਲੌਜ਼ 10(xi) ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?

(16) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦੇ 15 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ 1892 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(17) ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ ਪੀ ਸੀ ਪਟੇਲ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦਲ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਉਪਾਯਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?

(18) ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਮੇਤ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

(19) ਕੀ 1892 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ?

(20) ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਵਾਧੂ/ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਭੂਜਲ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ?

(21) ਹਰੇਕ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਇਹ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

(22) ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ? ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

(23) ਕੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਜਾਂ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

(24) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਗੇ?

(25) ਸਿੰਜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਿੰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

(26) ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ/ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

(27) ਕੀ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਦਰਿਆਵਾਂ ਕਾਬਿਨੀ ਅਤੇ ਭਵਾਨੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਦਿਸ਼ਾਤਮਕ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅਾਂ ਦੇ ਨਾਲ?

(28) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਦਿਸ਼ਾਤਮਕ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

(29) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰਣ ਵੱਲ ਮੁੜ ਰਹੇ ਹਨ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰਣ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

(30) ਕੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਸਿਨ/ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ?

(31) ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਬਹਾਅ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

(32) ਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ, ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਮਿਲ ਕੇ, ਅਧਿਕਤਮ ਹਾਈਡ੍ਰੋਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ?

(33) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 18.9 ਤੋਂ 18.11 ਤੱਕ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ

ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 34 ਤੋਂ 41 ਤੱਕ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

(34) ਕੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ?

(35) ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ

(36) ਕੀ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਹੱਦ ਤੱਕ?

(37) ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

(38) ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਪਿੱਛੜੇ, ਅਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪੇਕਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

(39) ਕੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉੱਪਰ ਭਵਾਨੀ, ਵਰਗਾਪੱਲਮ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਵਰਗਾਪੱਲਮ ਪੂਰਬੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਜਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ?

(40) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਕਬੀਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ, ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਯਾਕਟਸ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਾਟਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?

(41) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ?

(42) ਕੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਚੋਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

(43) ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 42 ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ? (44) ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੈ?

(45) ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਬਸਤੀ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਿਚਕਾਰ 6ਸਤੰਬਰ, 1926 ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੀ ਸਮਝੌਤਾ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪਰਯਾਪਤ ਸਪਲਾਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(46) ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁਕਤ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਘਟਾਇਆ ਹੈ?

(47) ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(48) ਇਕਸਾਰ ਵੰਡ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

(49) ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ?

(50) ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ?"

35. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਮੁੱਦੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:--

a) 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ b) ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਕ c) ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ d) ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ
ਪਰਿਣਾਮ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ

ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ –
ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ, ਵਾਧੂ/
ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਰੋਤ

ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਅਤੇ
ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ:
i) ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ
ii) ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ
iii) ਵੰਡ ਦੀ ਸੰਬੰਧਤ ਤਾਰੀਖ
iv) ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ।"

ਏ

8, 33, 40 ਤੋਂ 43
1 ਤੋਂ 7,11 & 19

ਬੀ

18, 20 ਤੋਂ 22, 25,
27, 29, 31 & 47

ਸੀ

26, 31, 34,37,
38, 47 ਤੋਂ 50

36. ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 25.06.1991 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ,
11.08.1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਿਸਨੂੰ “ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ (1991 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਰੇ
ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ) ਯੋਜਨਾ, 1998” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ,
ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,
ਇਸਦੇ ਕਿਰਦਾਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

37. ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਚਾਲੂਨਾ) ਨਿਯਮ,
1998 ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 14.07.2000 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ
ਦੀ ਚਾਲੂਨਾ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ (1991 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ) ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 3(2) ਵਿੱਚ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜੀ. ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

38. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਣ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲ 1799 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ
ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੇਲੋੜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਹਿਲੂ. ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਸੂਰ
ਰਾਜ ਸਾਲ 1892 ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ
ਵਿਹਾਰ ਸੀ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਇੱਥੇ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੀਪੂ
ਸੁਲਤਾਨ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਡਿਆਈਆਂ, ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ ਹੇਠ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ 1799 ਵਿੱਚ
ਸਹਾਇਕ ਗਠਜੋੜ ਸੰਧੀ। ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਕੰਮ ਜੋ ਸੀ
ਤੰਜੌਰ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ
ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1881, ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ,
ਇੱਕ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ 1881, ਨੇ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਾਡਿਆਰ ਪਰਿਵਾਰ
ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇ "ਸਨਾਦ" ਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਸਾਧਨ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ
ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਦ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ "ਸਨਾਦ" ਸੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼
ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਝਲਕਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ 1874 ਦੇ ਡਿਸਪੈਚ ਵਿੱਚ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ
ਹੈ:-

"ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਹੈ - ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ - ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨਾਲ ਜੋੜੋ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨਦ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ।

39. ਜਿਵੇਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, "ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ 1881 ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੇ
ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ

ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਨੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸਾਧਨ ਦੇ ਪੈਰੇ 22 ਅਤੇ 23 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1881 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਸੀ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਟੈਂਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਨੂੰ ਵਿਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਨਦੀ 13 ਜੂਨ, 1889 ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਖੇਤਰ. ਪੱਤਰ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਸੂਰ ਵਰਗੇ ਫਿਊਡੇਟਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੈਂਟ ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਲੇ ਹੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਸੂਰ ਨੂੰ ਦਾਵੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਦਰਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਹੈ ... ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਤੋਂ ਮਦਰਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਆਖਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ।

40. 20.11.1889 ਨੂੰ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ:-

“ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰਨ ਵਾਲੇ ਧਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮੋੜਣ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

41. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਗਿਆ, 10.05.1890 ਨੂੰ, ਊਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਇਆ ਜਿੱਥੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਰਿਆਸਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਦਾਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਮੈਸੂਰ (1831-1881) ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਨੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਔਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਅਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਵਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਤੇ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

“...ਕੁਝ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ: ...ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਪਲਾਈ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ...”

“ਮਿਸਟਰ ਸਟੋਕਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ...ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਵ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਬਹਾਵ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ...”

42. ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, 21 ਅਗਸਤ, 1891 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 1700 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੁਈਨ ਐਮਪ੍ਰੈਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ "ਦੇਸੀ ਰਾਜਾਂ" ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:-

“ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੁਈਨ ਐਮਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਦੇਸੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਪਰਮ ਸਰਬੋਚਤਾ, ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।"
[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ]

43. 21.01.1892 ਨੂੰ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਮਦਰਾਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 18.02.1892 ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ। ਧਾਰਾ 1 ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ "ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਨੂੰ "ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾਵਾਂ 2, 3 ਅਤੇ 5 ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

"II. ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ, ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, (ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ "ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ" ਨੂੰ ਐਪੈਂਡਿਕਸ 'ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ' ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰੇ ਦੇ ਨੀਚੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਲਮ 5 ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਨੀਚੇ ਜਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ (ਬ) ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ, ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਧਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਦੇ ਧਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਨਵੀਂ ਐਨੀਕਟ" ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ, ਜਾਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਧਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਨੀਚੇ:

ਤੁੰਗਭਦਰਾ ਦੇ ਪਾਰ – ਹੋਨਹਲੀ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ ਤੋਂ ਨੀਚੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਰ – ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਐਨੀਕਟ ਤੋਂ ਨੀਚੇ, ਅਤੇ ਕਬਨੀ ਦੇ ਪਾਰ – ਰਾਮਪੁਰ ਐਨੀਕਟ ਤੋਂ ਨੀਚੇ।

III. ਜਦੋਂ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ "ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ" ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਐਨੀਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ... ਸਿਵਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ... ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ, ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

V. ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਾਇਓਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਪੈਨਰ ਉੱਤੇ ਸ੍ਰੀਰਿੰਨਿਵਾਸਾਸਾਗਰ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਾਇ, ਚਿਤ੍ਰਾਵਤੀ ਉੱਤੇ ਰਾਮਾਸਮੁਦਰਮ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਾਇ ਅਤੇ ਪਾਪਾਗਨੀ ਉੱਤੇ ਵੇਂਕਟੇਸਾਸਾਗਰ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਾਇ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਨਾਲ। ਜੇਕਰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਨਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਚੂਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਾਇਓਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਸੂਰ ਤੋਂ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਹੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।"

45. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਹਨ, ਨਾਮਤ: ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਏ ਅਤੇ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਬੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 18.02.1924 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਹੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੋਟ ਵਿੱਚ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ 1914 ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁੜ ਸਵਾਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 26 ਜੁਲਾਈ 1921 ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਐਨੈਕਸਚਰ I ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੋਵਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ, 14 ਸਤੰਬਰ 1923 ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਅਜਿਹੇ ਬਿੰਦੂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਐਨੈਕਸਚਰ III ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

46. ਉਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦਾ ਸਟੈਂਡ:-

"(i) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੰਨੰਬਾਦੀ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਕਹਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ III ਅਧੀਨ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ ਸਮਰੱਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਡਰ-ਸਲੂਸਾਂ ਦੇ ਸਿੱਲ ਤੋਂ 11.22 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ੍ਹ ਤੋਂ 124 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਹੋਵੇਗੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ 44.827 ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ੍ਹ ਤੋਂ 60 ਫੁੱਟ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਿੰਚਾਈ ਸਲੂਸਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ੍ਹ ਤੋਂ 124 ਫੁੱਟ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ੍ਹ ਦਾ ਪੱਧਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅੰਡਰ-ਸਲੂਸਾਂ ਦੇ ਸਿੱਲ ਪੱਧਰ ਤੋਂ 12 ਫੁੱਟ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਬੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ।

(ii) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਸ ਜਲਾਸ਼ਯ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਐਨੈਕਸਚਰ I ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣਗੇ।

(iii) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਵੈਡਕਟਸ ਅਤੇ ਸਲਿਊਸਾਂ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਘਟ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਕਸ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ, ਲਕਸ਼ਮਣਤੀਰਥਾ ਅਤੇ ਹੇਮਾਵਤੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਉਤਾਰਾਂ ਤੇ, 1910 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਅਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੰਗ ਨਾਲ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1910 ਦੇ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਨਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(iv) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਅਧੀਨ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ 110,000 ਏਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 110,000 ਏਕੜਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਐਨੈਕਸ I ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ, ਅਰਥਾਤ 1,26,000 ਏਕੜਾਂ ਪਲੱਸ ਹਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ 1910 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨਹਿਰ ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(v) ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ 301,000 ਏਕੜਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਿੰਚਾਈ ਸਲਿਊਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਨੂੰ ਨੱਬੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਿੰਚਾਈ ਸਲਿਊਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਕੋਰਿੰਗ ਸਲਿਊਸ ਬਣਾਏ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਕੋਰਿੰਗ ਸਲਿਊਸਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(vi) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਅਤੇ (v) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹਨ, ਕਿ ਹਰੇਕ ਸਰਕਾਰ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ।

(vii) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸ਼ਿਡਿਊਲ A ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਮਰੱਥਾ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 45,000 ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੇਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਟਾਓ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮਾਉ ਦੌਰਾਨ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਫੈਕਟਰਾਂ, ਜਮਾਉ ਫਾਰਮੂਲਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(viii) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਕਣ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (vii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਤਭੇਦ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਧਾਰਾ (xv) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ix) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰਾ ਤੋਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ(v) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ 110,000 ਏਕੜ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(x) ਜੇਕਰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰਾ ਤੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਨਵੀਂ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਤੋਂ ਫਿਰ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ “ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

(xi) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (viii) ਤੱਕ ਸਮਾਹਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਉਣਗੇ।

(xii) ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਅਤੇ (v) ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਣਗੀਆਂ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੇਵਲ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਕੀਤੇ।

(xiii) ਇੱਥੇ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯੋਗ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਚਾਲੂਤਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸਿੰਜਾਈ ਕਾਰਜ ਉੱਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ।

(xiv) ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਵੀਂ ਸਿੰਜਾਈ ਕਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਭਵਾਨੀ, ਅਮਰਾਵਤੀ ਜਾਂ ਨੋਇਲ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਟੋਰੇਜ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (viii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਟੋਰੇਜ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਪਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (xi) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(xv) ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਦੇ ਵੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

47. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਧਾਰਾ 10(ii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਜਲਾਸ਼ਯ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਅਨੁਸੂਚੀ I ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"7. ਕਾਵੇਰੀ ਦਾ ਉਹ ਨਿਯੂਨਤਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮਾਵ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਚੇ ਅਨੀਕਟ ਉੱਤੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਮ ਉੱਤਰ ਗੇਜ ਦੇ ਰੀਡਿੰਗਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

ਮਹੀਨਾ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਮ ਦੇ
ਉੱਤਰ ਗੇਜ ਦੀਆਂ
ਰੀਡਿੰਗਜ਼।
ਜੂਨ ਛੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਫੁੱਟ।
ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਸੱਤ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਫੁੱਟ

ਸਤੰਬਰ ਸੱਤ ਫੁੱਟ।
ਅਕਤੂਬਰ ਛੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਫੁੱਟ।
ਨਵੰਬਰ ਛੇ ਫੁੱਟ।
ਦਿਸੰਬਰ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਫੁੱਟ।
ਜਨਵਰੀ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ।

8. ਨਿਯਮ 7 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੇਜ ਰੀਡਿੰਗਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਿੰਜਾਈ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਨ (ਵੇਖੋ ਨਿਯਮ 9) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1921 ਦੌਰਾਨ, ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਮ ਉੱਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਗੇਜਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਔਸਤ ਨਿਕਾਸੀ ਕਰਵ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਨੂੰ 1921 ਦੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਗੇਜਿੰਗਾਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 1926 ਤੱਕ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਗਲੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ 1926 ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਨਾਪਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 1926 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨਾਪਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਨੂੰ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ, ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮਾਨਸੂਨ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ, ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਮੌਸਮ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ, ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਅੱਪਰ ਅਨੀਕਟ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।*

48. ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ III ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"2. ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਅਧੀਨ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ A ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ 110,000 ਏਕੜ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਵੇਰੀ-ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1921 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰਫਲ 301,000 ਏਕੜ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ..."

49. ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 1929 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਸਮਝੌਤਾ

ਜਿਥੇ 18 ਫਰਵਰੀ 1924 ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਰਾਜਾਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ;

ਅਤੇ

ਜਿਥੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ;

ਅਤੇ

ਜਿਥੇ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਪੇਜ ਦੇ ਮਧਿਆਨਤਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਸਰਜ਼. ਹਾਉਲੀ ਅਤੇ ਫੋਰਬਸ ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰ ਹਨ।

ਹੁਣ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ 1ਲਾ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ
1929 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਭ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ,
ਅਨੈਕਸਚਰ II ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਐਸਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਛੱਡਣ ਲਈ
ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

ਜੂਨ ਲਈ 6 1/2 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 29,800 ਕਿਊਸੈਕ।
ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਲਈ 7 1/2 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 40,100 "
ਸਤੰਬਰ ਲਈ 7 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 35,000 "
ਅਕਤੂਬਰ ਲਈ 6 1/2 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 29,800 "
ਨਵੰਬਰ ਲਈ 6 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 25,033 "
ਦਸੰਬਰ ਲਈ 3 1/2 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 8,913 "
ਜਨਵਰੀ ਲਈ 3 ਫੁੱਟ ਗੇਜ - 6,170 "

ਅਤੇ ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ, ਜਲ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ।

ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 8 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹੈ।
17ਵੀਂ ਜੂਨ 1929।

(ਦਸਤਖਤ) ਆਰ. ਰੰਗਾ ਰਾਓ
ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ
ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ

(ਦਸਤਖਤ) ਏ.ਜੀ. ਲੀਚ,
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ
ਲੋਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਵਿਭਾਗ, ਮਦਰਾਸ।"

50. ਇਸ ਲਈ. 1934 ਵਿੱਚ, ਮੈਟੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਜੋ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(iv) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਵੇਰੀ ਮੈਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਆਫ 1921) ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ
301,000 ਏਕੜ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ" ਅਤੇ "ਮੈਟੂਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ
93.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਨੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (xiv) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ,
ਨਤੀਜਤਨ, ਮੈਸੂਰ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ 60% ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ, ਮੈਸੂਰ ਨੇ ਕਾਬਿਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(xiv) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਦਲੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਕਾਬਿਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ, ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਆਪੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਤੋਂ ਕਾਬਿਨੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(ix) ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਕਾਬਿਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਆਪੱਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਆਪੱਤੀਆਂ ਉੱਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 11ਵੀਂ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਮਾਰਚ, 1940 (ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵੋ,VIIExh.445 ਪੇਜ 148) ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨੋਟ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਬਿਨੀ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਜਲ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ KRS ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ (ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੈਕਸ I) ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਫਿਰ 21ਵੀਂ ਮਈ, 1945 ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀ

51. ਸਾਲ 1935 ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਨੇਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "1935 ਐਕਟ") ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1947 ਐਕਟ") ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ "ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਧਨ" ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਨੇ 16.08.1947 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਵਾਧੂ "ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਧਨ" 01.06.1949 ਨੂੰ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਵਾਧੂ ਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1947 ਐਕਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 1935 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਸੂਬਾ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ 26.01.1950 ਤੋਂ ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਗ ਏ ਰਾਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 01.11.1956 ਨੂੰ, ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ') ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

52. ਅਗਸਤ 1972 ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ 1971 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 29.05.1972 ਨੂੰ, ਮੈਸੂਰ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਚਰਚਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 29ਵੇਂ ਮਈ, 1972 ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟ"

"29ਵੇਂ ਮਈ, 1972 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਜੋ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ. ਤਮਿਲਨਾਡੂ:

1. ਥਿਰੂ ਐਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

2. ਥਿਰੂ ਐਸ. ਮਾਧਵਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ

3. ਥਿਰੂ ਐਸ.ਜੇ. ਸਾਦਿਕ ਪਾਸ਼ਾ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ

ਦੂਜਾ. ਮੈਸੂਰ:

1. ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਦੇਵਰਾਜ ਉਰਸ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

2. ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਨ. ਨੰਜਾ ਗੌਡਾ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ

ਤੀਜਾ. ਕੇਰਲ:

1. ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਅਚੁੱਤਾ ਮੇਨੋਨ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

2. ਸ਼੍ਰੀ ਟੀ.ਕੇ. ਦਿਵਾਕਰਨ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਮੰਤਰੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਿਆਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਰਸਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, 1974 ਤੱਕ ਵੈਧ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਜਦੋਂ 1924 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1974 ਨੇੜੇ ਹੈ, ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਗ੍ਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਨੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ 'ਤੇ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ:

2.1 ਕਾਵੇਰੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

2.2 ਕੇਂਦਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਜਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ, ਨਿਰਮਾਣਾਧੀਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ। ਕਮੇਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਿਆਪਤਾ ਜਾਂ ਸਿੰਜਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਤਿ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2.3 ਡਾਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਆਵੰਟਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

3. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਵੇਰੀ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ (ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ.) ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ:-

(i) "ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ; ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ; ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ, ਨਿਰਮਾਣਾਧੀਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ।

(ii) ਮੌਜੂਦਾ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਿਆਪਤਾ ਜਾਂ ਸਿੰਜਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਤਿ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ।

(iii) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ; ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ; ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਰਤੋਂ; ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ, ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ, ਲਵਣਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਸਿੰਚਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ।

(iv) ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ।"

54. ਸੀ.ਐਫ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ 15.12.1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੇਰਲਾ ਤੋਂ ਡਾਟਾ 21ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ, ਮੈਸੂਰ ਤੋਂ 19ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਤੋਂ 24ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ। ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਫਿਰ 6ਤੋਂ 8ਦਸੰਬਰ, 1972 ਤੱਕ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਡਾਟਾ 20 ਵਾਲਿਊਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੜਚੋਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ ਜੋ 36 ਵਾਲਿਊਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਡਾਟਾ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ 15ਦਸੰਬਰ, 1972 ਤੋਂ 15ਜਨਵਰੀ, 1973 ਤੱਕ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 15ਦਸੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 29ਮਈ, 1972 ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨੋਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) "ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।" ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

55. 14.08.1973 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਇਆ। 12.08.1976 ਨੂੰ, ਮਿਸਟਰ ਈ.ਸੀ. ਸਾਲਦਾਨਾ, ਮੈਂਬਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"(i) ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਵਰਖਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ;

(ii) ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰਾਂ ਦੇ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੰਗ ਪੈਟਰਨ;

(iii) ਸਾਮਾਨਿਆ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਯਾਕਟਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਸਮੇਤ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਪੁੰਡੂਚੇਰੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਵਾਰ ਬਚਤ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ।"

56. ਮਾਰਚ 1977 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ, ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਅੰਤਤਃ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 06.07.1986 ਨੂੰ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

57. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

58. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

H. ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ

59. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦੋ ਗਿਣਤੀਆਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ।ਸਰਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਚਾਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ, (ii) ਸਮਝੌਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਮੱਦਰਾਸ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫਿਨ ਅਵਾਰਡ ਖਿਲਾਫ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਰੌਨ ਦੀ ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਗ੍ਰਿਫਿਨ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਹੈ:

"ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਦਰਾਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂਕਿ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮ IV ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਚਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਦੂਜੇ, ਕਿਉਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1892 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੱਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ (ਭਾਵ, ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜ) ਨੂੰ ਆਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੰਭਵ ਨੁਕਸਾਨ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਯਮ IV ਅਧੀਨ".

60. ਇਸੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਧਿਆਚਾਰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ, ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਸਰ ਅਨਿਆਇਆਂ, ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿ ਕਰੌਨ ਕੋਲ ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੱਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਵਰਤੀ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਕਈ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਦੇ 12.02.1924 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਠਿਨ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ।

ਪੀ.ਐਸ.- ਸਰ ਵਿਸਵੇਸਵਰੈਯਾ ਭਦਰਾਵਤੀ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਹੈ।"

61. ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਕੇਵਲ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ। ਇਹ ਪਰਮੌਕਤ ਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਪਾਸ਼ੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸੀ।

62. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਕਿਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਦੀਵਾਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਮੈਂ ਅੱਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਭਵਾਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਇਡ ਪ੍ਰੋ ਕੁਓ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਬਾਕੀ ਬਿੰਦੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਫੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੁਣ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਆਇਤ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਲੈ ਕੇ, ਅਗਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 110,000 ਏਕੜ ਦੇ ਵਾਧੂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਹੁਣ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਆਦਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮਦਰਾਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਅਸੀਂ, ਚੰਗੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਨਾਲ, ਇਸ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਝੁਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਕੇਵਲ ਵਾਧੂ 1,500 ਐਮ.ਸੀ. ਫੁੱਟ ਵਾਧੂ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੋ ਨਗਣਯ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਮੈਂ ਰਾਹਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉੱਚਤਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ।"

63. ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਮੁਕਾਮ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1929 ਵਿੱਚ, ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਉੱਠੇ ਜੋ ਕਿ 1921 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ (1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਨੁਲਗਨਕ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10(ii) ਅਧੀਨ, ਵਿਵਾਦਤ ਮਾਮਲੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਪੇਜ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰੀ ਅਇਕਟ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ। 1934 ਵਿੱਚ, ਮੈਟੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(iv) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ-ਮੈਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ 301,000 ਏਕੜ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੈਟੂਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 93.5 ਐਮ.ਸੀ. ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1934 ਤੋਂ ਮੈਟੂਰ ਬੰਨ੍ਹ ਚਾਲੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉੱਪਰੀ ਅਇਕਟ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਜੋ ਕਿ ਮੈਟੂਰ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਸੱਤ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਕਿਊ.ਫੁੱਟ ਬਰਾਬਰ 2890 ਕਿਊਸੈਕਸ ਤੋਂ 4010 ਕਿਊਸੈਕਸ ਤੱਕ ਬਣਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਪਰਲੇ ਧਾਰੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਮੈਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(ii) ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਸਖਤ ਪਾਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਸੱਤਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅਣਮੈਲ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਹਾਈਲਾਈਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

64. 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਐਕਟ, 1919 ਲਾਗੂ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਨੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਐਕਟ, 1919 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, 1935 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

65. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪਰਮੌਂਟਸੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਰਿਆਸਤੀ ਰਾਜ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ "ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਧਨ" ਅਤੇ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਦੋਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 294-ਬੀ ਅਤੇ 295(2) ਅਧੀਨ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਵੰਬਰ 01, 1956 ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87(1) ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

66. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 177(1) ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“7. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 177(1) ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਰਾਰ ਏ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਜੋ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ 18 ਫਰਵਰੀ 1924 ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 18 ਜੂਨ 1924 ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ 11 ਜੁਲਾਈ 1924 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨੋਟ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂ ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 80 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, 1924 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਮੇਤ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ KRS ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ 1931 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਟੂਰ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਜੋ 1934 ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ/ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ ਬਾਂਧ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਮੈਸੂਰ ਜਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ 1974 ਵਿੱਚ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 1924 ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ 'ਤੇ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ।”

67. ਦਾਅਵਾ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਪਤੰਜਲੀ ਸਾਸਤਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਐਚ. ਕਾਨੀਆ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਖਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਫਜਲ ਅਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਸਾਸਤਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੋਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮਹਾਜਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

"16. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਤਿੰਨ ਬਾਕੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਫਜਲ ਅਲੀ, ਜੇ., ਮਹਾਜਨ'ਜੇ., ਅਤੇ ਦਾਸ'ਜੇ., ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਉਕਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਗ਼ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਖਾਸ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੌਂਕ ਰਾਜ ਦਾ ਕਈ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦਯ ਨਾਲ। ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਟੌਂਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਪੰਨ ਸੰਧੀ ਲੁਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।"

68. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਰਾਜਾਂ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਬੀ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਇਸ ਰਾਜ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੌਂਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਾਡੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ 1924 ਦੀ ਸੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ 1947 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਕ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ 1924 ਦੀ ਸੰਧੀ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ 1947 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੀ।"

69. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਪਰਮੌਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"7. (1) ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ, (ਅ) ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ;

(ਬੀ) ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀ ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਸਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਫੰਕਸ਼ਨ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾਇਤਵਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਧੀ, ਗ੍ਰਾਂਟ, ਵਰਤੋਂ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

(ਸੀ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਧੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਇਤਵ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਸੰਧੀ, ਗ੍ਰਾਂਟ, ਰਵਾਇਤ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਉਪਧਾਰਾ ਦੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਬੀ) ਜਾਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਸਟਮ, ਟ੍ਰਾਂਜਿਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ, -ਡਾਕ ਅਤੇ ਤਾਰ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੁਆਰਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਸੂਬਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

(2) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਦੇ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤੋਂ "ਇੰਡਿਆਈ ਇੰਪੀਰੇਟਰ" ਅਤੇ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮਰਾਟ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮਹਾਨ ਮੋਹਰ ਹੇਠ ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਾ ਦੀ ਰਾਜਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ।

70. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਮਝੌਤੇ ਮੁਕ ਗਏ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਉਹ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 295(2) ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਫੇਦ ਕਾਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਭਾਗ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਫੇਦ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਭਾਗ 4 ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਮੁਕਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 82 "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ (ਐਪੈਂਡਿਕਸ IX), ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਮ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ।”

71. ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ” ਜੋ 09.08.1947 ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, “ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ” ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 26.01.1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 1947 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 395 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਰਾਣਾ ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਸੂਬਾ ਇੱਕ ਪਾਰਟ ਏ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ” ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1947 ਦਾ ਐਕਟ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ” ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਨ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:-

“ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਤੇ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਨ ਜੋ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਰਾਜ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਟੈਂਕ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਇਸ ਆਖਰੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ।"

72. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਾ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਵੀ ਹਨ" 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਦਬਾਅ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗੌਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਹੇਮਚੰਦ ਦੇਵਚੰਦ ਬਨਾਮ ਅਜ਼ਮ ਸਕਰਲਾਲ ਚੋਟਾਨੀਵਾਲਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਵਾਲੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ:-

"ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਥੀਆਵਾੜ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਕੀ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿਵਲ, ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

xxxxxxxx

ਸਟੇਟ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੱਥ ਹੈ। ਮਾਰਚ 23, 1876 ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਸੈਲਿਸਬਰੀ ਦੇ

ਡਿਸਪੈਚ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ"ਕਾਥੀਆਵਾੜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ:-

"ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਿਆਇਕ ਰੂਪ ਵਿਗ਼ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ, ਜੋ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਚਿਤ ਸੀਮਿਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਹੈ।"

73. ਉਕਤ ਪੈਸੇਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਾਮਲਾ "ਰਾਜਨੀਤਿਕ" ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ "ਨਿਆਇਕ" ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਇਸਰਾਇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਰਥਾਤ, ਲਾਰਡ ਰੀਡਿੰਗ ਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 27.03.1926 ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ - ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਫਰਿਤ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਿਨ ਅਵਾਰਡ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਨੂੰ "ਵੈਸਲ ਸਟੇਟ" ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸੌਹਾਰਦਪੂਰਨ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਐਚ. ਐਚ. ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਜੀਵਾਜੀ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਬਹਾਦੁਰ ਆਫ ਗ੍ਵਾਲੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"100. 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ "ਰਾਜ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਰਹੱਦਾਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 560 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜ ਸਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਲੀ ਦੇ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਪਾਵਰ ਨਾਲ ਸੰਧੀ ਸੰਬੰਧ ਸਨ; ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਰੂਪ ਦੇ ਸੰਗਤਾਂ ਜਾਂ ਸੰਦਾਦਾਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ। ਸੰਧੀਆਂ, ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦਾਦਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਵਜੋਂ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਪਾਵਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਪਾਵਰ ਕੋਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਯੁੱਧ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਪਾਵਰ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

74. ਅੱਗੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਿਚ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ 16 ਮਈ 1946 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤੀ (ਆਰਜ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨ) ਆਰਡਰ, 1947 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰਤ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ 'ਤੇ ਅਤੇ, ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਆਯੋਜਿਤ: -

"131. ਅਸੀਂ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ 'ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੀ ਪਰਮੋਕਤਾ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਅਵਧਾਰਣਾ' ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਤੇ ਵਿਲੀਨਤਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ 'ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਤੋਹਫਾ ਸੀ', ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੋਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ"। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਨੁਦਾਨ, ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਜਾਂ ਸੌਂਪ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੋਕਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਇਹ ਪਰਮੋਕਤਾ ਇਸ ਲਈ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਛਾਇਆ ਸੱਤਾ ਸੀ। ਪਰਮੋਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸਦੇ ਆਯਾਮ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਪਰਮੋਕਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੰਵਰੈਨਟੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਸ੍ਵਤੰਤਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1947 ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਮੋਕਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ; ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੱਤਾ ਦੀ ਪਰਮੋਕਤਾ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨਾਲ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ.... ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।" ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਨ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵਰਨਟੀ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ਮੁੱਕ ਗਏ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਵਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਖਿਲਾਫ "ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰੇ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ।

132. ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੂਗੋਲ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਰਮਿਆਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਵਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪਰ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬੇਸ਼ਰਮ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ — ਨਾ ਕਿ "ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਰਾਉਨ ਦੀ ਧਾਰਣਾ" ਤੋਂ ਜੋ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂ ਅਣਪਛਾਣੀ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਹ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਪਾਠ ਇੱਕ ਵਿਲਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

75. ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਸੂਰ ਦਾ "ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਉਕਤ ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ1947 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਰੌਨ, ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕ ਗਏ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਪੀ. ਮੇਨਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ "ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ" ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਆਇਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਲੇਖਕ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ, ਜੇ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਮੁੱਕ ਗਈ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੀ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ, ਸਟੇਟ ਸਕੱਤਰ, ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ, ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮਝੌਤੇ ਸਨ ਜੋ ਰਾਜਾਂ

ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1920 ਵਿੱਚ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਅਤੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਨਾਲ ਸੁਤਲਜ ਘਾਟੀ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲੂਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਮੁੱਕਣ 'ਤੇ ਮੁੱਕਦਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1935 ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਤੇ, ਕਰੌਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸਰ ਕੌਨਰਾਡ ਕੋਰਫੀਲਡ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਪੈਥਿਕ-ਲਾਰੈਂਸ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰੌਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਆਪੋ-ਆਪ ਹੀ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਅਤੇ ਕਰੌਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਰ ਕੌਨਰਾਡ ਨੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਜਤਾਈ ਕਿ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਵਿੱਚ 1920 ਦਾ ਸੁਤਲਜ ਘਾਟੀ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਲੂਣ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਰੀਜੈਂਸੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਜੈਪੁਰ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਲੂਣ ਸਮਝੌਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਟਿਪਿਕਲ ਸਨ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨੈਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟ ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਇਸ ਮਤਭੇਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸ੍ਵਤੰਤਰਤਾ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿੰਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਧੀਆਂ ਨੂੰ 'ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ' ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੌਕਤਾ ਨਵੀਂ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਇਸਰਾਇ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਧੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਪਚਾਰਿਕ ਨਿੰਦਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਰਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਜੇਸਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਆਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਮਜੇਸਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਤਾਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ.....

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

76. ਉਸ ਨੇ ਨਰਮਦਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਜੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਪਰਸਤੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਰਾਜਸੀ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਰਾਜ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ

ਇੱਕ ਸੂਬਾ ਸੀ ਪਰ ਵਿਵਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ।

77. ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉਪਯੋਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਡੈਮ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27.02.2006 ਨੂੰ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਪੱਧਰ ਨੂੰ 136 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 29.10.1886 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਪੇਰਿਆਰ ਝੀਲ ਲੀਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪੇਰਿਆਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਪਾਰ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਡੈਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। 1979 ਵਿੱਚ, ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਡੈਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਡੈਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ.) ਤੋਂ ਇੱਕ ਟੀਮ ਨੂੰ ਡੈਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰੀ ਉਪਾਅ, (i) ਐਮਰਜੈਂਸੀ, (ii) ਮੱਧਮ, ਅਤੇ (iii) ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਡੈਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 136 ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। 29.04.1980 ਨੂੰ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੱਧਮ-ਮਿਆਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਉਪਾਅਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 145 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਭਾਵ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ, ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ ਕਿ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 136 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਪਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ, ਅੰਤਤਃ, ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ। ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ, ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾ ਮੱਤ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 142 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਡੈਮ, ਸਮੇਤ ਸਪਿੱਲਵੇਅ, ਬੇਬੀ ਡੈਮ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪਹਿਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ, ਕੇਰਲ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਜਲ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਐਕਟ, 2003, ਕੇਰਲ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਜਲ ਸੰਰਕਸ਼ਣ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2006, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦੂਜੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ, 2006 (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਆਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ 142 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਡੈਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ, ਸਮੇਤ ਸਪਿੱਲਵੇਅ, ਬੇਬੀ ਡੈਮ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ।

4. (ਬੀ) ਕੀ 29-10-1886 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕ□ਤੀ, ਪੇਰੀਆਰ ਨਦੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤ, ਮੁੱਲਾਪੇਰੀਆਰ ਡੈਮ ਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ 27-2-2006 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਮੁੱਲਾਪੇਰੀਆਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਠਾਉਣ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ?

5. ਕੀ ਟ੍ਰਾਵੰਕੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਟੇਟ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ 29-10-1886 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

6. ਕੀ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 29-10-1886 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ

ਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ 29-5-1970 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੂਲ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?

7. ਕੀ ਟ੍ਰਾਵੰਕੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਟੇਟ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ 29-10-1886 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਦਾਈ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

78. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 1886 ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ - ਕੀ ਇਹ 1935 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰ ਹੈ। 1935 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"41. 1935 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177, ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ,

"177. (1) ... ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਰ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ—

(ਅ) ਜੇ ਇਹ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ...."

ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਰਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਣ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨੀ (ਮਦਰਾਸ ਸੂਬਾ) ਲਈ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਜਾਂ ਮਦਰਾਸ ਸੂਬਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 177(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨੀ (ਮਦਰਾਸ ਸੂਬਾ) 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਨੋਦ ਬੋਬੜੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ, 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

79. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18.07.1947 ਅਤੇ 26.01.1950 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜੋ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177 ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ – ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਅਤੇ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਵਿਲੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ। ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:- 45. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1947 ਦਾ ਐਕਟ 15-8-1947 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਧਾਰਾ 7 ਨਵੇਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਕਲੌਜ਼ (ਬੀ) ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰੂਲਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।

46. ਮਿਸਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਐਨ. ਸਾਲਵੇ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, 1886 ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਸਮੇਤ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

47. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਸਾਰੇ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਪਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਸਾਰੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ, ਤਦਨੁਸਾਰ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(ਬੀ) ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਅਤੇ ਫਿਰ:-

53. ਮਿਸਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਐਨ. ਸਾਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਜੋ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੁਜ਼ਰੈਨਟੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕੇਰਲਾ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ 1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਦੇ ਮਿਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਹਰੀ ਐਨ. ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ। ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਰੈਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰੈਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਸਟੈਂਡਸਟਿਲ ਸਮਝੌਤਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

54. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਨੂੰ 15-8-1947 ਨੂੰ ਅਸਰ ਨਾਲ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ (ਅਸਥਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨ) ਆਦੇਸ਼, 1947 ਦੇ ਵਰਤੂੰ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਕੱਤਰ ਆਫ ਸਟੇਟ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਵਿਨੋਦ ਬੋਬਡੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਦਾ ਹਟਾਉਣਾ ਅਗਾਊਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ 1935 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਦੇ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

xxxxx

56. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਰਾਉਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੇਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਦੇ ਵਰਤੂੰ ਨਾਲ, ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1935 ਵਿੱਚ ਹੀ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(b) ਅਧੀਨ 1886 ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(b) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ

ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 177 ਦੇ ਹਟਾਉਣ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।"

80. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਕਸੇਨਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“61.5. ਮੁਖਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮ ਬਾਬੂ ਸਕਸੇਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1886 ਦੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੁਖਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦਾ ਕਥਨ, “ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਲੀਨ ਜਾਂ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਪੰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਧੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ...” ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਮ ਬਾਬੂ ਸਕਸੇਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਇਸ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ 1886 ਦਾ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਦੋ ਰਾਜਾਂ, ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਕੋਚੀਨ, ਦੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟ ਆਫ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਕੋਚੀਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਪ ਉੱਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।”

81. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ 1886 ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1886 ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ 1886 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ 363 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 131, ਦੋਵਾਂ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: -

“73. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ (ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦਾ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤੇ, ਕਵੇਨੈਂਟ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸਨਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

74. ਆਰਟੀਕਲ 363 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 131 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 363 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾ ਕੇ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 131 ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤੇ, ਕਵੇਨੈਂਟ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸਨਦ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਾਨ-ਜਸਟੀਸੀਏਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ। ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਾਧਨ ਸ਼ਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

75. 1886 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਮਧਿਆਨਹਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਧਿਆਨਹਰਨ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿ

ਮਧਿਆਨਹਰਨ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਾਮ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਗਲਤ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਦਾ ਇਹ ਮਾਨਣਾ ਕਿ 1886 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।

76. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਮਚੇਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ 1886 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 1886 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਵਿਵਾਦ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜਸੀ ਚੁਣੌਤੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ) 2006 ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।"

82. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਖਿਲਾਫ "ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦਾਵਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਰਾਸਤੀ, ਸਾਮਰਾਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ" ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ 'ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਵ' ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੁਰ ਲਗਦਾ ਹੈ।

83. ਮਿਸਟਰ ਦਿਵਾਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਫੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਇਡ ਪ੍ਰੋ ਕੁਓ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਪਰਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਮਾਨਿਆ।

84. ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨਾਲ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੀ ਛਾਂਵ ਮਿਟ ਗਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਾਵਰੇਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਣ ਗਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ, ਗਹਿਰੀ ਜਾਂਚ ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਪ੍ਰਭੁਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਰਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁ1947 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ, 1892ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ।

I. ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਬਰਕਰਾਰੀ

85. ਅਗਲਾ ਤਰਕ ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

"ਅਨੁਚਿੱਤ 363. ਕੁਝ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ 'ਤੇ ਰੋਕ—

(1) ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 143 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸ਼ਤ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ, ਕਰਾਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸਨਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ, ਕਰਾਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸਨਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਦਾਇਤ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਅਨੁਚਿੱਤ ਵਿੱਚ

(a) ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ; ਅਤੇ

(b) ਰਾਜਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸ, ਚੀਫ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

86. ਉਕਤ ਅਨੁਚਿੱਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਜਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਨੁਚਿੱਤ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੋਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਨੁਚਿੱਤ 143 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਿੱਤ 262(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਿੱਤ 363(1) ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿਯ ਪਰਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਗੜੇ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਸੂਰ ਵਰਗੇ ਇੱਕ ਰਾਜਸੀ ਰਾਜ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਅਧੀਨ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਅਤੇ 263 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਉਪਾਯ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਹੁਣ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 261(2) ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1956 ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਸੇਰਾਇਕੇਲਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

87. ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਵਰਿਸਠ ਵਕੀਲ, ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਧਾ ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਸੰਧੀਆਂ, ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ, ਵਚਨਨਾਮਾਂ, “ਸਨਦ”, ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ” ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਆਰਟੀਕਲ 363 ਸਿਰਫ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤੇ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1947 ਅਤੇ 1950 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰੂਲਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਟੀਕਲ 363 ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਧਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

88. ਉਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਮਸੌਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਮਸੌਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"15ਵੀਂ ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੋਲ 600 ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਸਨ। ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਵਿਲੀਨੀਕਰਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ 20 ਜਾਂ 30 ਰਾਜ ਵਿਆਪਕ ਰਾਜਾਂ ਵਜੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਈਨ 'ਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਬਣਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਉਹ ਤਾਕਤ ਦੇਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਅਪੀਲ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਸਕਾਂਗੇ।"

(ਬੀ. ਸ਼ਿਵਾ ਰਾਓ (ਸੰਪਾਦਕ), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ – ਚੁਣਿੰਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਖੰਡ IV, ਪੰਨਾ 434)

89. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚ ਸਮੱਤ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਵੇ।

90. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੇਰਾਇਕੇਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਹੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੇਰਾਇਕੇਲਾ ਦਾ ਰਾਜ ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਇਕ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ 16ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਮੁਦਾਇ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਲਹਾਕ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਅਤੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਇਲਹਾਕ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਇਲਹਾਕ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਇਲਹਾਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸੰਜੋਗ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਜੋਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਕ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋਧ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ

ਸਮਝੌਤਾ" ਵੀ ਰਾਜਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਂਝੇ ਮਾਮਲਿਆਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਸੇ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ 15 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਾਇ ਖਿਲਾਫ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸਭ 15 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇ ਮੁਦਾਇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੰਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਸੁਵੇਰਨ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟ ਸਟੇਟ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੜੋਸੀ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟ ਸਟੇਟ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਮੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ- ਰਾਜ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ-ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ 23.12.1947. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਰਾਜ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਤੀ 15.12.1947 ਸੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 18 ਮਈ 1948 ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਮੁਦਈ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਸ਼ਾਸਕ, ਬਿਹਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਨੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਰਾਇਕੇਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰਸਾਵਾਂ ਸਟੇਟਸ ਆਰਡਰ, 1948. ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ ਐਕਸੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਹਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੁਦਈ-ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 131 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਨਿਵਾਸ ਇਸੇ 'ਤੇ, ਕਾਨੀਆ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ 363 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 143 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦਰਭਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 374(2) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰੋ।ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 131 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 136, ਅਨੁਛੇਦ 363 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਅਨੁਛੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਾ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਧੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, "ਸਨਦ" ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ. ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਰਣਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਸੀ ਜਾਂ ਸੀ ਅਜਿਹੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਸਿੱਖਿਅਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ ਸੌਂਭਾਵੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਿਛਾਖੜੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਹਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਬਾਕੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੰਧੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, "ਸਨਾਦ" ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਾਨਿਆ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ:-

“ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 15 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਚਾ. ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦ ਮੁਦਈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਐਕਸੈਸਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(5), ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜੇ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਸਲ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਸਾਧਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਸੂਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ. ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ (ਚ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ 15 ਦਸੰਬਰ, 1947, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਘੇਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ ਐਕਸੈਸਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਮੁਦਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ. ਰਾਜ ਅਗਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਰੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ ਐਕਸੈਸਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ। ਸਾਰੀ ਮੁੱਦਈ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ ਐਕਸੈਸਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਐਕਸੈਸਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363(1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਾਧਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ, ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ Accession ਦਾ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਹਨ ਉਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 15 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਮੁਦਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਾਰੇ 15 ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ, 1947. ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਦਾਲਤ. ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਫੋਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਏ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਆਜ਼ਾਦ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ। ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਮੁੱਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਾਰਣ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ।”

91. ਬੋਸ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੀ:-

“1. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 363(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?”

ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ:-

"ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਅਗਲਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 363, ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 374(2) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ

ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵੇਲੇ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਜੋਰ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਰਟੀਕਲ 363(1) ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਖੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਹਨ, "ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।" ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 374(2) ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਦੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

92. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਨੀਂਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਵਤੰਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਧੁਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੱਖ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਸੇਰਾਈਕੇਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਆਫ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੇਰਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਸਮਝੌਤਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਟੇਟ ਆਫ ਸੇਰਾਈਕੇਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ "ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਜੋਗ" ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸੰਜੋਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਪੱਖ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

93. ਸਾਸਤਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ-

"22. ... ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕੇਵਲ ਉਹ ਦਾਅਵੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਕਿ ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਿ ਉਹ ਸੰਜੋਗ ਹੁਣ ਮਾਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 131 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 363(1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਲੇਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬਸਟੈਂਟਿਵ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਜੋਗਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਜੋਗ ਦਸੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਦਾਅਵੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 363(1) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਥਾਕਥਿਤ ਵਿਵਾਦ ਕੇਵਲ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਸਮਰਥਨ ਜਾ

23. ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੜ-ਵਰਤੀਨ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 363(1) ਦੀ ਇਸ ਸੀਮਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਦੋਂਕਿ ਲੇਖ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਜਾਂ ਨਿਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਵਿਆਕਰਣਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਮਾਣ ਲੇਖ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਰਤੀਨ

ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਝਗੜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੇਖ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕੇ। ਪਰ ਇੱਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਧ-ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਸਥਿਤੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜੇ ਨਗਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਨੁਚਿੱਤ 131 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚਿੱਤ 363(1) ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵੱਧ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਾਜ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਚਿੱਤ 131 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ, ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ, ਅਜਿਹੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਕ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਬਜਾਏ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਤੋਂ ਨਿਕਾਲਣ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਉਸ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿੱਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚਿੱਤ 131 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਸਾਸਤਰੀ, ਨਾਇੱਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਅਨੁਚਛੇਦ 370 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਗਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਰਧ-ਸੰਪ੍ਰਭੂ ਦਰਜਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਪੂਰੀ "ਨਿਆਂਕਿਕ ਸ਼ਕਤੀ" ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

_____ 94. ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ। ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਰੀਮਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਧ-ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਧੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 372 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਰਟੀਕਲ 363 ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਅਰਧ-ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬੈਂਚ ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) 10 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ "ਰਾਜ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ" ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਅਧੀਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਰਥਾਤ 1956 ਦਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 363(1) ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

95. ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੱਲ ਰੁਜੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"21. ਇੱਥੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਸਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 56 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 262 ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਆਰਟੀਕਲ 262(2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੋਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਕਲੋਜ਼ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956, ਧਾਰਾ 11 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਆਰਟੀਕਲ 363(1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਨ- ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੋਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 262(2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲੋਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 262 ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਨਿਯਮ generalia specialibus non derogant ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਮ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਆਰਟੀਕਲ 363 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਿਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਨਾ-ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਸੂਰ ਵਰਗੇ ਇੱਕ ਰਾਜਸੀ ਰਾਜ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਸਰ ਕਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਆਇਆ।"

96. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਉਮੈਦ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ; ਸੇਰਾਇਕੇਲਾ ਦੇ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐੱਚ.ਐੱਚ. ਮਹਾਰਾਧੀਰਾਜਾ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਜੀਵਾਜੀ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਬਹਾਦੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ-

"ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਤਫਤੀਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰੇਗਾ।"

97. ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਮਾਮਲਾ, ਹਿਦਾਯਤੁੱਲਾਹ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ., ਜਦੋਂ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"66. ਮੈਂ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਅੱਤਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਲਈ ਪਿਛੋਕੜ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਕਿ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 363 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

67. ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਦਾਮੋਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਲੇਖ ਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ।

68. ਲੇਖ ਇਸ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ "ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬਾਵਜੂਦ"। ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਬਦ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਤੋਂ ਉਠਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਨ, ਪਰ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਲੇਖ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲੇਖ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਜਿਤ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਲੇਖ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹੈ: "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਦਾਖਲ ਜਾਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਹੈ।" ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। 'ਸੰਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। 'ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਆਦਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਲੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਵਾਦ 'ਕਿਸੇ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਅਸਲੀ ਸੰਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ। ਵਰਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਸੰਧੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

98. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"133. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦੀ ਪਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਇਹ ਕੇਵਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ "ਦਹਿਲੀਜ਼ 'ਤੇ" ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੱਗੇ ਪਰੀਖਿਆ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜਪਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਵਰਜਿਤ ਹੈ, ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੀ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੈਅ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੇ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਭੁਜਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ

134. ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਅਧੀਨ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਮੰਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ, ਉਚਿਤ ਯੋਗ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਾਮਾਨਿਆ ਉਪਚਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਐਕਟ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਨਾਲ ਵਾਰਜਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਜਿਆਦਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇਤਰਕੀ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਧਾਰਣਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੇਗੀ ਜੋ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਖੇਡ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਮ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਸਮੇਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੰਡੇਟ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹੱਕ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਮੁੜ:

"14[1]. ... ਲੇਖ 363 ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਬਾਹਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਕਰਨ ਲੇਖ 291 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਰਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਵਾਬ ਉਸਮਾਨ ਅਲੀ ਖਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਰਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਰਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 60(1)(ਜੀ) ਅਧੀਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਹੈ। ਕੁੰਵਰ ਸ੍ਰੀ ਵੀਰ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੇਖ 366(22) ਲੇਖ 363 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਧੋਲੀਪੁਰ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਰਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵ ਰਾਜਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੇਖ 366(22) ਲੇਖ 363 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵਾਲ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

142. ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਪਾਲਖੀਵਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲੇਖ 366 ਦੀ ਧਾਰਾ (22) ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲੇਖ 32 ਅਧੀਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਅਵੈਧ ਅਭਿਆਸ ਖਿਲਾਫ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

99. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਲੇਖ 363 ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਖੀ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਲੇਖ 363 ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਜੇ ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਵਰਣਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖ 363 ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਹ

ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਗੈਰ-ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਹੈ। ਲੇਖ 363 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ, “ਸਨਦਾਂ” ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੇ 1948 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ 'ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ' ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਲੇਖ363 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ।

100. ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਵਾਈਟ ਪੇਪਰ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“ਲੇਖ 363 ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਜਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਧਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ”।

“74. ਲੇਖ 363 ਅਤੇ ਲੇਖ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਲੇਖ 131 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖ 363 ਅਤੇ ਲੇਖ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟਸ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖ 131 ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਧਿ, ਸਮਝੌਤੇ, ਸੰਧ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਸਨਦ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਧਾਰਣ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਤੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਹਨ। ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।” ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ

102. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"70.2. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ—ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ—ਕਿ 1886 ਦਾ ਲੀਜ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ:-

"76. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਯਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ 1886 ਦਾ ਲੀਜ ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1886 ਦੇ ਲੀਜ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਵਿਵਾਦ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ 2006 (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਜਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 131 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਚਾਲਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।"

103. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਆਫ ਸੇਰੀਕੇਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

104. ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਖੇਤਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਪਾਣੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ, ਸਿੰਚਾਈ, ਆਦਿ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਪ੍ਰਭੁਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨਾਲ, ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੀ, ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 363 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੱਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਟੇਟ ਆਫ ਸੇਰੈਕੇਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਜਾਂ ਸੰਪ੍ਰਭੁਤਾ ਦੇ ਪਹਲੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਨੂੰ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖਜਾਨੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਿਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਟ ਆਫ ਤਮਿਲਨਾਡੂ (ਜਿਸਨੂੰ ਮੁੱਲਾਪੇਰਿਯਾਰ ਡੈਮ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵ

J. 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਯੋਗਤਾ

ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਦੁਆਰਾ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਣਸਮਰਥਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਰਿਆਸਤ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਰਾਜ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਸਨ। ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਇੱਕ ਵੱਸਲ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੋਲ ਮੋਲ-ਭਾਵ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤਬ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਂਕਨਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਝੌਤੇ, ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਹੈ, ਅਣਸਮਰਥ ਮੋਲ-ਭਾਵ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਣਸਮਰਥਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਬਿਹਾਰ ਬੀੜੀ ਪੱਤੇ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ 1974 ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਅਤੇ ਪੋਲਾਕ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਤਾਬ (1ਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1905) ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-

“ਅਣਸਮਰਥ ਮੋਲ-ਭਾਵ” - ਉਦਾਹਰਣ (ਈ) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਧਨ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਸਮਰਥ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈਦੂਜੇ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਬੇਹਿਸਾਬ ਮੁਨਾਫਾ। ਸਵਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਹੈ।”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

106. ਉਸ ਨੇ ਐਮ.ਸੀ. ਸੇਤਲਵਾਦ ਦੁਆਰਾ 1957 ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ 8ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ

ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

“..... ਬੇਈਮਾਨੀ ਵਾਲੇ ਸੌਦਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਵਰਸਨਰੀ ਇੰਟਰੈਸਟਸ ਦੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਵਰਸਨਰੀ ਇੰਟਰੈਸਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਕੀਮਤ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਕੈਚਿੰਗ ਬਾਰਗੇਨਜ਼” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕਲਾਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਤਵ ਲਗਦੀ ਹੈ।”

[ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੀ ਹੈ]

107. ਉਸ ਨੇ ਕਿਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰੋਜੋ ਨਾਥ ਗੰਗੂਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ; ਓ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਡੀ.ਸੀ.; ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਅਤੇ ਬਾਲਮਰ ਲਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਥ ਸਾਰਥੀ ਸੇਨ ਰਾਯ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਇਨ ਗਾਰਨਰ, ਐਡੀਟਰ-ਇਨ-ਚੀਫ (10ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਥਾਮਸਨ ਰਾਇਟਰਸ) ਨੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਬੇਈਮਾਨੀ। 1. ਅਤਿ ਅਨਿਆਇ।

ਬੇਈਮਾਨੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦਾਸੀਨ ਮਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: (1) ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਰਥਪੂਰਨ ਚੋਣ ਦੀ ਘਾਟ, ਅਤੇ (2) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬੇਤਰਤੀਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ਼ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। 2. ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਨਿਆਇਪੂਰਨ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ (1) 1986 (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 156 (2) 1986 (4) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 327 (3) 1991 ਸੁਪ. (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600 (4) 2013 (8) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 345”

108. ਜੌਨ ਵੈਸਟਲੇਕ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾ: ਪਾਰਟ-ਆਈ, ਪੀਸ, ਕੈਂਬਰਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1910 ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੁਜ਼ਾਰਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

"ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਾਸੇ, ਅਰਥਾਤ ਦੇਸੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ, ਨੰਬਰ 1700 ਈ, 21 ਅਗਸਤ 1891 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਤ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ:

"ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਣੀ-ਸਮਰਾਜਿਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਬੋਚਚਤਾ ਅਧੀਨ ਦੇਸੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਸਰਬੋਚਚਤਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ -

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਨੀਆ ਹੈ। ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਜੋ ਰਾਜਾ-ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਸਰਬੋਚਚਤਾ, ਸਰਬੋਚਚਤਾ ਜਾਂ ਸਰਬੋਚਚਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

109. ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਰਿਵਰਸ ਇਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾ (1959) ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਫ.ਜੇ. ਬਰਬਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

"ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿਵਾਦ, ਜੋ 1925 ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਹੋਇਆ, ਦੋ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਬੋਚਚਤਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਰਭਰ ਰਾਜਸੀ ਰਾਜ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਸੱਤਾ, ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ, ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਗਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੜਚੋਲ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਕਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਰੀਕਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਰਾਜਦੂਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਯਤਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1 ਮਈ, 1924 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਸਕਿਆ ਕਿ ਕਾਰਕਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਇੱਕ ਪੜੋਸੀ ਕਾਲੋਨੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਫਰੀਕੀ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।"

110. ਸਾਨੂੰ ਐਲ. ਓਪੇਨਹਾਈਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ (8ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਤੋਂ ਇੱਕ ਉਦਧਰਣ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"91. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੁਜ਼ਰੇਨ ਅਤੇ ਵੈਸਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵੈਸਲ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸਲ ਰਾਜ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਜ਼ਰੇਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ ਵੈਸਲ ਅਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ੍ਵਾਧੀਨਤਾ ਕਾਰਨ ਅਧਾ-ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵੈਸਲ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ" ਵੈਸਲ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

111. ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਧਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਦੀ ਗੰਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16, 23 ਅਤੇ 24 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟਸ (25ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੈਲ.I) ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਦਧਰਣਾਂ ਨੂੰ ਉਦਧ□ਤ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਦਧਰਣ ਨਿਕਾਲਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:-

"ਅੱਜ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 'ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ', ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਕੇਵਲ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ।' ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਜੋ ਪਬਲਿਕ ਯੂਟਿਲਿਟੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਚਰਚਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਕਾਂਟਰੈਕਟਸ ਦਾਧੇਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰੀ ਅਕਸਰ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਪਾਰ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਉਸਦੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਰਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਰਾਮਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਖਾਲੀ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਛੋਟ ਦੇ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਯੰਤਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਕੇ) ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟ ਦੇ ਖੰਡ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਜੱਜਾਂ ਨੇ 'ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਪਾਵਰ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ।

112. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਅਧੀਨਤਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਲਾਅ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ—ਦੂਜਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਸ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

"208. ਅਨੁਚਿਤ ਕਰਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ

ਜੇਕਰ ਕਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਰਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਆਵੇ।"

ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 107 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ (§ 205) ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਵਾਂਗ, ਅਨੁਚਿਤ ਕਰਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੀਤੀ ਵਿਵਿਧ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਸੈਟਿੰਗ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਸਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਵੈਧ ਕਾਰਨਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਨੀਤੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੌਦਿਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਓਵਰਲੈਪ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਚਿਤ ਕਰਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਕਦੇ ਕਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮਣੀਪੁਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਡ § 2-302 ਟਿੱਪਣੀ 1 ... ਇੱਕ ਸੌਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸਮਾਨਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਪਾਵਰ ਦੀ ਭਾਰੀ ਅਸਮਾਨਤਾ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਅਨੁਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਜਬਰ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਰਥਪੂਰਣ ਚੋਣ, ਕੋਈ ਅਸਲ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

113. ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ: -

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੇ, ਕਿ ਇਕ ਅਨੁਬੰਧ

ਜਾਂ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਇਕ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬੇਇਨਸਾਫੀ (ਜਾਂ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਘਾਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਅਨੁਬੰਧਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਰਮਨ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 138(2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤਬ "ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ" "ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਨੁਭਵਹੀਣਤਾ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਇਛਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦੇਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ ... ਜੋ ਕਿ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਹਨ"। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ।"

114. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਨੁਬੰਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਨੁਬੰਧ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਆਫ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਅਨੁਬੰਧ ਜਾਂ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ ਅਨਿਆਇਕ, ਅਤਾਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਅਨੁਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੌਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਜਟਿਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਭਗ ਹਰ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਬਾਰਗੇਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਨਾ ਤਾਂ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ-

"ਉਹ ਅਨੁਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਨੁਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਅਨੁਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਵੇਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੰਨੀਆਂ ਅਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਸੰਗਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝਿੰਝੋੜ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

115. ਸਾਨੂੰ ਲਾਭ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਅਨੁਬੰਧ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯੋਕਤਾ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਬਰਗੇਨਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਅਨੁਬੰਧ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।

116. ਦਿੱਲੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਸੀ. ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਓ. ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ

(ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਡੀਆ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇਸ਼ ਬੰਧੂ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਅਪੌਇੰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1952 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9(b) ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਸਾਵੰਤ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੈਨਰੀ-VIII ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਤਮ-ਸਰਤਾਜ ਭਰੋਸਾ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

117. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਦਿਵਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੋ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਮਤ: ਕਿ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਜੋ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਸਮਝੌਤਾ ਨੂੰ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(1)(c) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:-

"ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ:-

ਹੁਣ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਹੈ ਕਿ:- 1. (1) ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਤਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਝੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਸਾਮਾਨਿਆਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਕਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਗੇ।

2. ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ, ਜੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਰਤੀ ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਐਕਟ, 1899 ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮੌਂਤਾ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ਡਿਊਲ

1. ਹਵਾਈ ਸੰਚਾਰ

2. ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ

3. ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ

4. ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਕਾ

5. ਕਸਟਮ

6. ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ

7. ਬਾਹਰੀ ਮਾਮਲੇ.

8. ਪ੍ਰਤਿਯਾਰਪਣ

9. ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨਿਯੰਤਰਣ.

10. ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸ਼ਕਤੀ

11. ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ

12. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਈਵੇਜ਼

13. ਅਫੀਮ

14. ਡਾਕ, ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ

15. ਰੇਲਵੇ

16. ਲੂਣ

17. ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਦੋਹਰੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ.

18. ਵਾਇਰਲੈਸ."

[ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹੈ]

118. ਇਸ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਏ 7(1)(c) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ-

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਬੀ) ਜਾਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਲਕ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ, ਡਾਕ ਅਤੇ ਤਾਰ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇੜੇ ਜਾ ਸਕੇ ਉਤਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦਾ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਸੂਬਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੇ ਨਾ ਜਾਣ."

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

119. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਨੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਕਾਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀਪੂਰਨ ਮੰਨਣ ਲਈ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, 1947 ਐਕਟ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ "ਸਟੈਂਡਸਟਿੱਲ ਸਮਝੌਤਾ" ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਰਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰਗੇਨਿੰਗ ਪਾਵਰ 1892 ਜਾਂ 1924 ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1947 ਐਕਟ ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਫੀਨਿਕਸ ਵਾਂਗ ਉੱਠਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਵਾਂਗ ਸਥਿਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕੇ. ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

120. ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ "ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ") ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਝੌਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨੂੰ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਨਵਾਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

121. ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਕਤ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 7. ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦਾ ਗਠਨ।"(1) ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਨਾਮਤ:-

(a) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਕੂਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ;

(ਬੀ) ਚੰਦਗੜ੍ਹ ਤਾਲੁਕਾ ਅਤੇ ਬੀਜਾਪੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੇਲਗਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਧਾਰਵਾੜ ਅਤੇ ਕਾਨਾਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ;

(c) ਕੋਡੰਗਲ ਅਤੇ ਤੰਦੂਰ ਤਾਲੁਕਾਂ, ਰਾਏਚੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੁਲਬਰਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਲਮਪੁਰ ਅਤੇ ਗਡਵਾਲ ਤਾਲੁਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਹਿਮਦਪੁਰ, ਨੀਲੰਗਾ ਅਤੇ ਉਦਗੀਰ ਤਾਲੁਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ

(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ; (d) ਕਾਸਰਗੋਡ ਤਾਲੁਕ ਅਤੇ ਅਮੀਨਦੀਵੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੱਖਣੀ ਕਨਾਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟਾਪੂ, ਅਤੇ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਲੇਗਲ ਤਾਲੁਕ, ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ; ਅਤੇ

(e) ਮੌਜੂਦਾ ਕੂਰ੍ਗ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ;

ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਮੈਸੂਰ, ਬੰਬੇ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕੂਰਗ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਅਨੁਕ੍ਰਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

(2) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਕੂਰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਕੂਰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਹਾਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੋਲਲੇਗਲ ਤਾਲੂਕਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ।

122. ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸ੍ਰੀ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦੂਜੇ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਲੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 295(2) ਅਧੀਨ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਸਰਹੱਦਾਂ ਜਾਂ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼. ਦਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮੈਂਟ ਕੰ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ", ਅਮਰ ਚੰਦ ਬੁਟੈਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ", ਅਤੇ ਫਰਮ ਬੰਸੀਧਰ ਪ੍ਰੇਮੁਖਿਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ" ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਾਵਰਨ ਰਾਜ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੜੱਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ & ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ", ਰੰਜਨ ਸਿੰਹਾ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ", ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭੋਪਾਲ ਸੁਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ" ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹਨ।

123. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੂਰਵ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਤਾਰੀਖ, ਅਰਥਾਤ, ਨਵੰਬਰ 1, 1966 ਨੂੰ, ਪੂਰਵ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਵਿਵਾਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਧਾਰਾ ਅਤੇ 1966 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (q) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:
“ਕਾਨੂੰਨ” ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਟ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਆਦੇਸ਼, ਬਾਈ-ਲਾਅ, ਨਿਯਮ, ਯੋਜਨਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦੇ ਸਨ;”।

ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 2(q) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 88 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

“ਧਾਰਾ 88 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਵੰਡ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜੋ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ

ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਸਨ। 1966 ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 88 ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ 1966 ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 88 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਵਸਥਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਠ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਹਵਾਲੇ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 88 ਸਿਰਫ ਪੂਰਵ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ"।

ਅਤੇ ਫਿਰ:-

"ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਾਰਵਭੌਮਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸੋਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ, ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਖੜ੍ਹੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ।"

124. ਰੰਜਨ ਸਿਨਹਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਬਿਹਾਰ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2000 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "2000 ਦਾ ਐਕਟ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਵੇਂ ਵੰਡੇ ਗਏ ਰਾਜ। ਵਿਵਾਦ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਜਿਥੇ ਕਿਹੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉੱਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:-

"6. ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਭਾਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਬੀਆਰਓਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਬਿਹਾਰ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ, ਬੀਆਰਓਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 85 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਝਾਰਖੰਡ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖੋ:-

'ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰਮੇਸੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਕੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਫਾਰਮੇਸੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸੰਸਦ, ਭਾਵ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ 15.11.2000 ਨੂੰ ਅਸਰ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਫਾਰਮੇਸੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ, ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਬਿਹਾਰ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਰਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਤਕ

ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਇੱਕ ਵੈਕਿਊਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਹੁਣ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬਿਹਾਰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਦੀ ਇਹ ਸਕੀਮ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਉਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਯਮ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ 10 ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਵਾਧੂ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਟਿਕਾਊ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।"

125. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 30 ਅਤੇ 31 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"25. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 3 ਅੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 4 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 3 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ, ਪਰਿਣਾਮਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਘਟਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਵਰਨਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁੜ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਨ ਉਹ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਯਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਧਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

126. ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਲਾਨਿੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-"

"35. ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿੰਮਨ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; (i) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ (ਮੂਲ ਰਾਜ) ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ, ਉਹ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ; (ii) ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਮੂਲ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਮੂਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੇਂ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਨਾ ਜਾਣ। ਅਤੇ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ ਜੋ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।"

"36. ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਮੈਂਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 3 ਅਧੀਨ ਸੰਸਦ ਨਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਅਮਲਗਮੇਟ, ਰੂਪ ਬਦਲਣਾ, ਰਾਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਸਾਫ ਸਲੇਟ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 3 ਅਧੀਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਰਾਜ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬੁਲਾ ਰਾਸਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪੂਰਵ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। BROA ਅਧੀਨ, ਝਾਰਖੰਡ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ 15.11.2000 ਨੂੰ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਜੇਕਰ ਵਿਭਾਜਨ ਵਾਲੇ

ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, BROA ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 85 ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਕੋ ਵਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਰੂਰੀ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

37. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਾਰਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਐਫ) ਅਧੀਨ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਰਜਿਸਟਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਐਫ) ਅਧੀਨ BROA ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

127. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਭਾਵ, ਸੈਕਸ਼ਨ 107 ਅਤੇ 119 ਆਫ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਆਫ 1956 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1956 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਨੇ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

128. ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਐਮ) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ "ਮੁੱਖ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਓ) ਜੋ "ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਮੇਤ ਕਾਬਨੀ ਅਤੇ ਭਾਵਾਨੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮਲਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 87 ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਲਾਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਮਦਰਾਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ, ਭਾਵ, ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

129. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਆਇਆ, ਉਥੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(e), 2(i), 2(m) ਅਤੇ 2(o), ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"ਧਾਰਾ 2(e) “ਅਨੁਰੂਪ ਰਾਜ” ਦਾ ਮਤਲਬ, ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਬੰਬਈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੈਸੂਰ, ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ;

"(j) “ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਆਦੇਸ਼” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;

"(m) “ਮੁੱਖ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ—

(i) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਬੰਬਈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਦਰਾਸ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਰਾਜ; ਅਤੇ

(ii) ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ;

(o) “ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ”, ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪਾਰਟ II ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਆਂਧਰਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ।”

130. ਧਾਰਾ 10R ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਰਾਜ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:- "ਧਾਰਾ 108. ਕੁਝ ਸਿੰਜਾਈ, ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਰੀਤਾ।"(1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਿੰਜਾਈ, ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਉਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

(ਏ) ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕ੍ਰਿਆਨਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕ੍ਰਿਆਨਵਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੀ ਵੰਡ,

ਜੋ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ (ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਮ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨਵੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਜਾਂ, ਜੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟ II ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,

(ਏ) ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰਸ ਰਾਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਾਰਸ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ,

(3) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ (3) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਿੰਚਾਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਘਾਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ

ਲਈ।
ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 119 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-

"ਧਾਰਾ 119. ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਵਿਸਤਾਰ." ਪਾਰਟ II ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਸੰਦਰਭ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਯੋਗ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

131. ਇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 295(2) ਅਧੀਨ ਪਾਰਟ ਬੀ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹਨ। ਅਨੁਚਛੇਦ 295 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

"ਅਨੁਚਛੇਦ 295. ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਪਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ

(1) ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ

(ਕ) ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪਾਰਟ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਅਤੇ

(ਖ) ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪਾਰਟ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਦਾਇਤਵਾਂ ਜਾਂ ਦਾਇਤਵਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਧੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ,ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਅਧੀਨ, ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਦਾ ਜਾਂ ਅਨਿਥਾ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਹੋਣ, ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।"

132. ਲੇਖ 295(2) 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ, ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਗ ਬੀ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਕੂਰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹੀ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਗ ਬੀ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਬੰਧੀ ਚਲ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਮੈਸੂਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕੂਰਗ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 107 ਅਤੇ 119 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨਿਥਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

133. ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ

ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖਧਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਛੱਡ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਰਹੇ।

ਐਲ. ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ

134. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇਸਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਉਮਰ 50 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਨ ਰੇ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) (ਉੱਤੇ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

135. ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(ix) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਨਾਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਧਾਰਾ 10(ix) ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

136. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬਸਿਸਟੈਂਸ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਦ੍ਵੰਦੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਉਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(xi) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਸੀ ਕੇਵਲ ਧਾਰਾਵਾਂ 10(iv) ਤੋਂ 10(viii) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ qua. ਧਾਰਾ 10(ii) ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਛੱਡਣਾ ਅਤੇ ਛੱਡਣਾ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ I ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਤੇ ਏ ਇਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ 10(ii) ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਧਾਰਾ 10(iv) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10(viii) ਨਾਲ

ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ 10(vii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 10(xi), ਧਾਰਾ 10(iv) ਤੋਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 10(viii) ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਸਰੋਵਰ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ 1 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 (vii) ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸੀ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(vii), ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ (iv) ਸਿਰਫ ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ A ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 1892 ਸਮਝੌਤਾ; ਅਜਿਹੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਹੋਣੇ ਸਨ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 45,000 ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਜ ਲਈ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗੇਜ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ I ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਗਰ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ 5% ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਢੁਕਵੇਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕਾਰਕ, ਜਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਸਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ ਮੇਟੂਰ ਵਿੱਚ 1934 - 1935 ਤੱਕ 38 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 377.1 ਟੀਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬ੍ਰੇਕ ਅੱਪ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤ:

“(i) KRS ਤੋਂ, KRS ਅਨੁਬੰਧ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ

1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ - 159.780 TMC

(ii) ਕਬਨੀ ਤੋਂ - 112.615 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

(iii) ਕੇ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਹੁੱਲਹੱਲੀ ਅਨੀਕਟ ਹੇਠਾਂ ਕਬਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਕੈਚਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਮੇਟੂਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਕੈਚਮੈਂਟ ਖੇਤਰ ਤੋਂ 25 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ - 104.746 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੁੱਲ – 377.141 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ."

137. ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 10(iv) ਤੋਂ (viii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਤਾਰਕਿਕ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ 10 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਧਾਰਾ 10(iii) ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 10 (iv) ਤੋਂ 10(viii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰ ਕਰਨਾਟਕ/ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਅਤੇ ਮੈਂਡੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 10(iii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

138. ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਿ 1924 ਦੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਧਾਰਾ 10(xi) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਵਿੱਚ ਦੇਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ 1991 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 143 ਅਧੀਨ ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਈਡ ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬਸਿਸਟੈਂਸ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ

ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਸੀ ਜੋ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ 50 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮਧਿਅਸਤਤਾ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹੋਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਹਰਾਂ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜਾਂ, ਆਦਿ ਦੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ 50 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

139. ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(ixvi) ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮੂਚੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (xiv) ਅਤੇ (xi) ਦੀ ਆਪਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਕਾਰਤਮਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

140. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 1974 ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

141. ਇਸ ਸਕੋਰ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਇਸਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣਾਧੀਨ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਛੱਡਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਉਲਟ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਥਾਈ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਮੈਸੂਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਹੈ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 1974 ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 1892 ਦੀਆਂ ਅਤੇ 1924 ਦੀਆਂ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ। ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਦੋਨੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨੇ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਜੂਨ ਤੱਕ ਉੱਚੇ ਅਨੀਕਟ ਉੱਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਨਿਮਨ ਬਹਾਅ ਨੂੰ 3 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 7 ½ ਫੁੱਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 1799 ਦੇ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੇ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਨਾ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਬਹਾਦਰ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ

ਕਰੇਗਾ ਕਿਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਕੰਪਨੀ ਬਹਾਦਰ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ 1881 ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸਾਧਨ, ਗਵਰਨਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ, ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ।

142. ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1799 ਦੀ ਸੰਧੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਵੀ, ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਨੇ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅੰਤਤੋਗਤਵਾ 25.03.1881 ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਪਰਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਮਰਥਕ ਰਾਜ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਵਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਨੋਂ ਕੌਮਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਸਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇੱਕ ਕੌਮ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਕ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਆ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਬਾਅਦ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 80 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ 1974 ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉੱਭਰਿਆ ਜਦੋਂ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(xi) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ 50 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਮਰੱਥਾ 45,000 ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ (45 ਟੀਐਮਸੀ) ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ "ਕੁਈ ਅਪਰੋਬਟ ਨੈਨ ਰੀਪ੍ਰੋਬਟ" (ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, 18.02.1924 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਯਾ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਬੱਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 19 ਅਤੇ 19ਏ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਤਰਫੋਂ ਤਿਰਸਕਾਰਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਵਿਮਰਸ਼ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਨੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੇਕਾਰ.

143. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਲਾਜ਼ 10(xi) ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ:-

"10(xi) ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੱਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (viii) ਤੱਕ ਸੁਪਰਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਗਏ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀਆਂ

ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ।"

[ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੀ ਹੈ]

144. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨਸ਼ੀਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (vii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ, ਕਾਰਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ, ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਮਿਸਟਰ ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਕਟਾਰਕੀ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟੁਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਛੋੜੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (viii) ਵਿੱਚ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 'ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (xii) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (viii) ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਰੀੜ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਲਲੇਖਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਕਦਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਰਚ ਨੂੰ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਇਕਤਰਫਾ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਪੋ-ਆਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

145. ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਦਿਵਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਮਰ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

146. ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਣ ਅਤੇ 'ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ', 'ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ' ਅਤੇ 'ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣ ਲਈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਸੀਮਿਤ ਸੀ।

147. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਥਾਈਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਨਿਸਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਨੁਬੰਧ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਹੋਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਸ਼ਿਕ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਅਸਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਅਤੇ,ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਪਰ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਮਿਲੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਖੇਪ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ 1974 ਵਿੱਚ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕ ਗਿਆ ਸੀ।

M. ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ?

148. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਆਧਾਰ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"3. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ।—ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਾਸੀ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ," (ਅ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ—"

(b) ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਬੰਧੀ; ਜਾਂ

(c) ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ,

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

149. ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a), (b) ਅਤੇ (c) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਤੇ ਮੁੱਦੇ 8, 10, 40 ਅਤੇ 43 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਟ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਹੋਰ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਸਮੇਂ ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਡੇ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਜੀ ਉਮਾਪਤੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ, ਇਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਜੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ 70 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਮੁਕ ਗਏ ਹਨ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ

ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

150. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਸਾਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ "ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) (ਉੱਤੇ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਦੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਬੌਧਿਕ ਬਾਤਚੀਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਨ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀਤਾ

151. ਇਨਾਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ 1974 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵੈਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ, 10.07.2002 ਨੂੰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ:-

ਐਫ “60. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਕੇਏਆਰ 3, ਪੰਨਾ 10, ਜੋ ਕਿ 10.07.2002 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ “1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:-

(ਅ) ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

(ਬ) ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ (1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ) ਲਈ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਆਦਰਪੂਰਵਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਸੋਚੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਚਾਹੇ ਉਹ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਜਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਦੇ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੁਥਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।"

152. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵੈਧ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਜਲਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਈ ਹੈ:

(I) 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ।NONE

NONE

NONE

(II) NONE1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ।NONE NONE

NONE

(III) NONEਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"NONE NONE

153. NONEਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਖੇਤਰ ਤੈਅ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਜੋ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰNONE

1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਖੇਤਰ।NONE

1924 ਤੋਂ 2.6.1990 ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। (ਭਾਵ 1924 ਤੋਂ 1990 ਤੱਕ)NONE

ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ।"NONE

154. NONEਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 02.06.1990 ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਹਵਾਲਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

155. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਲਾਭ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:-

“71. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਕੰਸਾਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ। ਹਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ। ... ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ, ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ।

ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ....

“ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਠੋਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ; ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਮ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਹ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਲਾਭਕਾਰੀ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ, ਹਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਮੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ....

ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਆਮ ਹੈ; ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਸੇ ਬਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਅਤੇ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ; ਪਰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਆਨੰਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਮ ਲਾਭ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬੇਤੁਕੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਵੇਗਾ।

72. ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ. ਉਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵੰਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜ। ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ. ਇਹ ਅੱਗੇ ਵੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਜੋ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਾਜ। ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ. ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।"

156. ਭਾਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਰਾਜ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

157. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੋਲੋਰਾਡੋ, ਸਟੇਟ ਆਫ ਨੈਬ੍ਰਾਸਕਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਚੈਪਟਰ XIII, ਪੇਜ 98 ਹੇਠਾਂ "ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ, ਨਰਮਦਾ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਗੋਦਾਵਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਵਾਟਰਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:--

“16. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਵੱਖਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਹਨ:

(i) ਪਹਿਲਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਖੇਤਰੀ ਸਾਰਵਭੌਮਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਹਾਰਮਨ ਸਿਦਾਂਤ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਰਾਜ ਸਾਰਵਭੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋ ਮਰਜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਅਤੇ ਮੋੜ ਨਾਲ ਪੜੋਸੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ। (ii) ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਸ ਖੜ੍ਹ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘਟਾਉ ਜਾਂ ਦਖਲ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ

ਤੋਂ।

ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵੇਂ ਨਜ਼ਰੀਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਪਹਿਲਾ ਉੱਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ। ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਜੋ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਦਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਕਿਹੇ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਅਤੇ ਮੋੜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਆਪਣੇ ਤਾਰਕਿਕ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉੱਪਰਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਉਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵੱਲ ਬਹਿੰਦਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(iv) ਤੀਜਾ ਨਜ਼ਰੀਆ 'ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਬੰਟਵਾਰੇ' ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਸਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦਰਿਆ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹੋਣ।

158. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੰਸਾਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ*, ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਬਨਾਮ ਕੰਸਾਸ2, ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੇ ਰਾਜ3, ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਾਚੂਸੈਟਸ ਦੀ ਕਾਮਨਵੈਲਥ4 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।ਮੈਸਾਚੂਸੇਟਸ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"24. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ 459 ਯੂ.ਐਸ. 176 (1982) ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਲੋਰਾਡੋ I ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ 467 ਯੂ.ਐਸ. ਵਿੱਚ 310 (1984) ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਲੋਰਾਡੋ II ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵੰਟਿਤ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅਟੱਕਲਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

25. ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਲੰਬੀਆ ਬੇਸਿਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਹਾਰਮਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ 1960 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਿੰਧੂ ਸਮਝੌਤੇ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

26. ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਚੌਥੇ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਲਿਊਮ 49(2) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 121 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"121. ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼. ਇੱਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਤੇ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਤੁਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੜੋਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਚੋਟ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਨ ਫਰਜ਼ ਹਨ।"

159. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਮਿਸਟਰ ਕਟਾਰਕੀ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਫਾਡੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ. ਸ਼੍ਰੀ ਕਟਾਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਦੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦੇ ਬਜਾਏ ਲੋੜਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਫੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਫੈਕਟਰਾਂ, ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੂਲ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ 1966 ਦੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਊ ਜਰਸੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਟਰ ਨਾਫਾਦੇ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਬੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਨਰਮਦਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬਰਾਬਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹ

160. ਨੇ ਹਾਰਮਨ ਡਾਕਟਰਿਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ V, VI ਅਤੇ VIII ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-

"ਆਰਟੀਕਲ V
(1) ਆਰਟੀਕਲ IV ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
(2) ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ:

(a) ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨੇਜ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ;
(b) ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ;
(c) ਬੇਸਿਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੌਸਮ

(d) ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਵਰਤੋਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ;

(e) ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ;

(f) ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ;

(g) ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ;

(h) ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ;

(i) ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ;

(j) ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕਤਾ; ਅਤੇ

(k) ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(3) ਹਰੇਕ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਲੇਖ VI: ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੇਖ VIII: 1. ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰੀ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

2. (a) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਇੱਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਮਾਣ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ

(b) ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ ਬੰਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

3. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।"

161. ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਵੇਖਣ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਹਾਰਮਨ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖ IV ਅਤੇ V ਤੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧੂਰੇ ਹਨ, ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਕ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀ, ਜਲਵਾਯੂ, ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ, ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ, ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਜੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ।

162. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, 1966 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਗੂ ਕਾਰਕ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਨ। ਹੋਰ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ, ਸੰਤੁਲਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਰਾਜਾਂ, ਭਾਵ, ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

163. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ

ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 2(c) "ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

"2(c) “ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ —

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ; ਜਾਂ

(ii) ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ; ਜਾਂ

(iii) ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ।"

164. ਧਾਰਾ 3 ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:- ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ

3. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ।—ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਨੀਕ ਦੇ ਹਿੱਤ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ—

(ਅ) ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ; ਜਾਂ

(ਬ) ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ,

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

165. 'ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦਾਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 3 ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ ਪੇਰੈਂਸ ਪੈਟ੍ਰੀਏ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਓ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

166. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਖਾਕੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ।

167. ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕੋਰਗ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਤਲ ਤੋਂ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ

ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 73 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਟੋਰੇਜ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਬਾਰਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦਰਾਸ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦਾ ਰਾਜ ਉੱਪਰਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਸੀ ਅਤੇ ਨਦੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧਾਂ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅੰਤਤੋਗਤਵਾ, 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਲੜੀ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਉੱਤੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ 1931 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਡੈਮ (ਜਿਸਨੂੰ “ਕੇਆਰਐਸ” ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 44.8 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1934 ਤੱਕ, ਮਦਰਾਸ ਨੇ ਵੀ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ 93.5 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰਣ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 1,21,457 ਹੈਕਟੇਅਰ (3,00,000 ਏਕੜ) ਦੇਨਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦ੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਡਰੇਨੇਜ ਖੇਤਰ 42.2% ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ। ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੰਗੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਕਬਿਨੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਘਾਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਮਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪੂਰਬੀ ਭਾਗ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਰਖਾ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਬਾਦ ਖੇਤਰ ਅਪਰਯਾਪਤ ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਸੂਰ, ਮੰਡਿਆ, ਹਸਨ, ਤੁਮਕੂਰ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਅਤੇ ਕੋਲਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁੱਕਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ।

168. ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਘਾਟੀ ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਦਿਸੰਬਰ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਘਾਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਜਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਕੋਲ ਕਾਵੇਰੀ ਦ੍ਰੋਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਬਾਦ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘੱਟ ਰੀਚਾਰਜ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੇਬਲ ਅਤੇ ਐਕੁਇਫਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਟੋਰੇਜ ਕਾਰਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਗੀ, ਜੋਅਰ, ਤਿਲ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਲਾਲ ਚਣਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਹੇਠ ਆਮ ਖਰੀਫ ਫਸਲਾਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਮੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਥੈਲੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਰਬੀ ਫਸਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੋਅਰ, ਬੰਗਾਲ ਚਣਾ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਵੀ ਉਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੂਨ ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ, ਯਾਨੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ, ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਭੋਗੇ ਜਾਂਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੁੱਕੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।

169. ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਕਬੀਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਰ ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਘਾਟਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੌਜੂਦਗੀਆਂ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਆਯਾਕਟਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ

ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅੱਜ ਦੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਹਨ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਬੀਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਮਾਵਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਇੱਕ ਹੇਠਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਕਬੀਨੀ ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਵਿਚਲਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ 1958 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਦੀ ਅਲੁਵੀਅਲ ਮਿੱਟੀ ਚੌਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਵੱਖਰੇ ਥਾਂਵਾਂ ਉੱਤੇ, ਗੰਨਾ, ਕੇਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

170. ਕੇਰਲਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਢਲਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਭਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵੱਡਾ ਕੈਚਮੈਂਟ ਕੇਰਲਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ, ਭਾਵ, ਕਾਬਿਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ, ਦੇ ਕੈਚਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੁੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ 20% ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਜੋਂ, ਇਸਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1956 ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੋੜ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਆਪੱਤੀ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅੜਿਆਲ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਕਾਰਨ, ਪੱਡੀ ਦੀ ਇੱਕੋ ਫਸਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਸਿੰਜਾਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਭੂਜਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਗਣਯ ਹੈ ਪਰ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਰਨ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੋੜ ਨੇ ਸਸਤੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਇਲਾਵਾ ਸਿੰਜਾਈ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ। ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਟੂਰ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਕੱਟਲਾਈ ਹਾਈ ਲੈਵਲ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਪੁੱਲਾਂਬਾਡੀ ਨਹਿਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਤਾਂਕਿ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ।

171. ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੋਮੰਡਲ ਕੋਸਟ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਿੰਨ ਪਾਸੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਥਾਂਜਾਵੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 14,920/- ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 10,990 ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨੀਚੇ ਗ੍ਰੈਂਡ ਅਨੀਕਟ ਤੋਂ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਵੰਡਦਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਨਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਲਈ ਤਿੰਨ ਫਸਲਾਂ, ਭਾਵ, ਸੰਬਾ (ਇਕੱਲੀ ਫਸਲ), ਕੁਰੁਵਾਈ (ਖਰੀਫ) (ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ) ਅਤੇ ਥਲਾਦੀ (ਰਾਬੀ) (ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ) ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 9240 ਮੈਕਫੁੱਟ ਭਾਵ, 9.24 ਟੀਐਮਸੀ ਲਈ 17220 ਹੈ. ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਬਾਂਧ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਬੰਧੀ 1892 ਅਤੇ 1924 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਟੂਰ ਬਾਂਧ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਸਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ 2 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ 6 ਟੀਐਮਸੀ ਤੱਕ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

172. ਜਿਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗਰੁੱਪ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।

173. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੀਰੀਅਟਮ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਸਮੂਹਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਤਦਨੁਸਾਰ, 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸਨੇ ਉਹ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ 1892 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੂੰ “ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

“ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਨਿਯਮ IV ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ “ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ” ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੰਦਰਾਂ ਮੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਉੱਤੇ, ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕਾਲਮ (5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ 14 ਅਤੇ 15 ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਅਨੀਕਟ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗੀ:

ਤੁੰਗਭਦਰਾ ਉੱਤੇ ਹੋਨਹੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ,

ਕਾਵੇਰੀ ਉੱਤੇ ਰਾਮਸਵਾਮੀ ਅਨੀਕਟ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ, ਅਤੇ

ਕਬਨੀ ਉੱਤੇ ਰਾਮਪੁਰ ਅਨੀਕਟ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ।

III. ਜਦੋਂ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ “ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ” ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਅਨੀਕਟ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਜ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

"ਇਸ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ

ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਜੋ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

174. ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਏ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਹੇਮਾਵਤੀ, ਲਕਸਮਣਥੀਰਥ, ਕਬਨੀ, ਹੋਨਹੋਲੇ (ਜਾਂ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ) ਅਤੇ ਯਗਾਚੀ (ਹੇਮਾਵਤੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ) ਬੇਲੂਰ ਬ੍ਰਿਜ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰਾਂਗੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੂਰਗ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ।

175. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੇਮਿਸ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜਲਾਸ਼ਯ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਏ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ 15 ਮੁੱਖ ਨਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੰਮ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

176. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ 'ਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਵਿਵਾਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਗ੍ਰਿਫਿਨ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਅੰਤਤਃ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10(i), (ii), (iii), (iv), (v), (vii), (xi), (xiv) ਅਤੇ (xv) ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ; ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸ ਜਲਾਸ਼ਯ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਨੈਕਸਚਰ ਐਚ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(i) ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ; ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਏ ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ; ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੇਜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਪਲਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਘਟਾਓ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (iv) ਤੋਂ (vii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਲਈ; ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਡਰਾਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ 60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ 'ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੋਰੇਜ ਜਲਾਸ਼ਯ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਜੇ ਮੈਡਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਭਵਾਨੀ, ਅਮਰਾਵਤੀ ਜਾਂ ਨੋਇਆਲ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਜ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਟੋਰੇਜ ਜਲਾਸ਼ਯ ਅਤੇ ਦੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਅਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ।

177. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦਾ ਅਨਸ਼ਾਨ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀ ਨਿਮਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰੀ ਅਨੀਕਟ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

178. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 17.06.1929 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੰਡ ਦਾ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਛੁੱਟਣ ਨੂੰ (a) ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, (b) ਕਬੀਨੀ, ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ, ਸ਼ਿਮਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਰਕਾਵਤੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ (c) ਮੈਡਰਾਸ/ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ; (i) ਚਿੰਨਾਰ, (ii) ਨੋਇਆਲ, (iii) ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ (iv) ਅਮਰਾਵਤੀ।

179. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਉੱਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਡਰਾਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੈਕਸਸ ਜਾਂ ਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਰਮੂਲਾ ਉਸ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਸੀ।

180. ਇਸਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 10 (ix) ਤੋਂ 10 (xvii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਮੈਸੂਰ/ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਇਤਵ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 10(xi) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ।

181. ਇਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਅਵਲੋਕਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹਾਵ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਅਤੇ ਵੰਡ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੀਆਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹਰੇਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ

182. ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 1892 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਂਦਿਆਂ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਅਧੀਨ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਮੂਚੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ। ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਦੀਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਨੂੰ 06.07.1915 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਦਿੰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਈਸੂਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰੋਕਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਅਧੀਨ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰਫਲ 12,25,500/- ਏਕੜ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸਦਾ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰਫਲ 13,26,233 ਏਕੜ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਖੇਤਰਫਲ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਤਾਂਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

P.2 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

183. ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੋਜ਼ 10(iv) ਅਤੇ 10(vi) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮਾਈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਥੇ ਅਨੁਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੀ ਕਿ ਮਾਈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲੋਜ਼ 10(vii) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੋਕਣਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 7 ਅਤੇ 10 ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰ ਅਨੀਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

184. ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ/ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਵਿਚਲਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ, 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੋੜਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਜਾਈ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੀਕਟ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਚਾਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੇਮਾਵਤੀ, ਕਬਿਨੀ, ਸੁਵਰਨਵਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰੰਗੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸ 'ਤੇ ਸੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਕਸੂਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਰੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਨੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਸਰੋਵਰ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਵੇਰੀ। ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਇਹ ਵੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਰਕਬਾ ਵਧਾਇਆ ਸੀ ਸਿਸਟਮ 16 ਲੱਖ ਤੋਂ 28 ਲੱਖ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸੀ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨਯੋਗ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਸਮੇਂ ਦੇ.

ਪੀ.3 ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ (ਹੁਣ "ਪੁਡੂਚੇਰੀ" ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੇਰਿਫੇਰਲ ਮੁੱਦੇ

185. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸ ਮੋੜ ਤੇ, ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਤਾਂਘਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਯੀਲਡ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ ਅੰਬਰਕਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਪੇਰਿਫੇਰਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਵਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ। ਮਲਾਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਬਲਕਿ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕਾਬਿਨੀ ਅਤੇ ਭਵਾਨੀ, ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ, ਨਾਮਤ, ਪੰਬਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਵੰਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਖੇਤਰ ਜਿਸਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁੜ ਗਠਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਾਵੰਕੋਰ ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਸਾਲ 1956 ਵਿੱਚ, ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂਘਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਸਹਿ-ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਬਿਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੈਧ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕਾਬਿਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ, ਜੋ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 680 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਭਗ 220 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ 86 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

186. ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰਫਲ 43,000 ਏਕੜ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੋਣੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੋਣੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਛਲੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਮੈਟੂਰ ਡੈਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਵਾਲਿਊਮ ਵਿੱਚੋਂ 6 ਟੀਐਮਸੀ ਨੂੰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਲਈ ਕਾਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ।

P.4 ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ

P.4 (i) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਤਹੀ ਬਹਾਅ:

187. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਏ ਸਤਹੀ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਵੰਡ ਲਈ ਨਿਰਭਰਤਾਪੂਰਵਕ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਾਲਿਊਮ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸਨੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੀ ਉਪਜ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪੈਟਰਨ, ਕੈਚਮੈਂਟ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਵਨਸਪਤੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਅਤੇ ਵਾਸਪੋ-ਟਰਾਂਸਪਿਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਜਲਵਾਯੂ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਰਖਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਾਪਸੀਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਟਰਮੀਨਲ ਸਾਈਟ ਤੇ ਸਮੇਤ ਅਪਸਟ੍ਰੀਮ ਵਾਪਸੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ ਸਾਲਾਨਾ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਰਖਾ ਦੀ ਵੰਡ, ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਨ ਆਫ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀਆਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨਦੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧਤਾ ਕਾਰਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਹਾਰਮਨ ਦੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤਪੂਰਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਾਵਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸੰਗਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਲੰਘਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੇ ਆਫੇਰਸੈਡ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਲਈ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ। ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਅ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਵਿਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਅਸਾਮੰਜਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੰਸਾਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਕਾਫੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

188. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸਤਹੀ ਬਹਾਅ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ, ਬਿਜਲੀ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 1972 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਨੇ, ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ, ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, 1933-34 ਤੋਂ 1970-71 ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਗੇਜ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਰੀਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, 50%, 75% ਅਤੇ 90% ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 740 ਟੀਐਮਸੀ, 670 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ 623 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ 1901, 1928, 1956 ਅਤੇ 1971 ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ, ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਖਨਿਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਸਮ, ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਉੱਤੇ ਗੇਜ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀਆਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਕਾਵੇਰੀ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ, ਮੈਟੂਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਂਡ ਅਨੀਕਟ/ਲੋਅਰ ਅਨੀਕਟ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ 50%, 75% ਅਤੇ 90% ਦੀਆਂ ਨਿਰਭਰਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਅਤੇ ਮੈਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 1933-34 ਦੇ ਡਾਟਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਲਾਸ਼ਯ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਟਰਮੀਨਲ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਅਨੀਕਟ, ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ 740 ਟੀਐਮਸੀ, 75% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ 670 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ 90% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ 623 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ।

189. ਉਸੇ ਸਾਲ, ਯਾਨੀ ਕਿ, 1973 ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਪਟੇਲ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਕੁਝ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਦੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ 740 ਟੀਐਮਸੀ, 75% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤੇ 670 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ 90% ਨਿਰਭਰਤਾ ਉੱਤ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਧੂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 566.60, 176.82 ਅਤੇ 5.00 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ.

190. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ 38 ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਭਾਵ, 1934-35 ਤੋਂ 1971-72 ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਡਾਟਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦੀ ਲੜੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਅਨੁਸਾਰ, 1900-01 ਤੋਂ 1971-72 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਔਸਤ ਉਪਜ 792.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਸੀ ਜੋ, 50% ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੇ, 752 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਸੀ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1934-35 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1971-72 ਤੱਕ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 50% ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਉਪਜ ਨੂੰ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸੇ ਅਵਧੀ ਲਈ, ਭਾਵ, 1934-35 ਤੋਂ 1971-72 ਤੱਕ, ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਬਹਾਵ ਦੀ ਲੜੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, 50% 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਉਪਜ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਲਈ 734 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਲਈ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਇਸ ਗੁਹਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਬਹਾਵ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੋਡਲ ਪੁਆਇੰਟਾਂ, ਭਾਵ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ, ਮੇਟੂਰ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਅਨੀਕਟ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਬਹਾਵ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਉਪਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ 1972 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹਾਵ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲਾ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਹੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਸਤ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰੁਖ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬਲ ਅਤੇ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਉਪਜ ਨੂੰ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਅਤੇ 75% ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ 670 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

P.4 (ii) ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਪਜ ਦੀ ਪਛਾਣ:

191. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਦੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਪਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਭਾਵ, 50% ਜਾਂ 75% ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਵੰਡ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੇ ਟਿਕਾਊ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਪੁਖਤਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਵੰਡ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪ੍ਰਵਾਹ (ਉਪਜ) ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਤਹੀ ਦੌੜ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1972 ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1976 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕ ਹਾਲਾਤ, ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਮੌਸਮੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੰਧਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਪਲਬਧ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫੈਕਟਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ, ਨੇ ਉਸ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ 50% ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪ੍ਰਵਾਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ 1934-35 ਤੋਂ 1971-72 ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ 38 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਜ ਸੀਰੀਜ਼ ਤੋਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਜ 1952-53 ਦੌਰਾਨ 523 ਟੀਐਮਸੀ ਸੀ ਜੋ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ 516 ਟੀਐਮਸੀ ਸੀ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਰਮਦਾ ਬੇਸਿਨ ਵਾਂਗ ਉੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਜਿਹਾ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਪਜ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਪਜ ਵਿੱਚ 30% ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਰਮਦਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 56% ਅਤੇ 70% ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ 1972 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਿਤ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ 1 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜੀਵਿਤ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ 19 ਟੀਐਮਸੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਲਗਭਗ 12 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਰ ਛੋਟੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 1 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ 330 ਟੀਐਮਸੀ (ਕੁੱਲ) ਅਤੇ 310 ਟੀਐਮਸੀ (ਜੀਵਿਤ) ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ 740 ਟੀਐਮਸੀ (ਭਾਵ, 50% ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਪਜ) ਦੇ ਲਗਭਗ 42% ਸਾਰੇ ਭੰਡਾਰਨ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਸੀ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਲਬਧ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਈ 50% ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜ, ਦੋ ਮਾਨਸੂਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਟੋਰੇਜ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਦੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਲ ਭੰਡਾਰ.

P.4 (iii). ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ:

192. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਵਾਧੂ/ਵਿਕਲਪਿਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਭੂਜਲ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਕਲ ਚੱਕਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭੂਜਲ ਸਾਰੇ ਵਿਅਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਖਾ, ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ। ਇਸਨੇ ਦਰਜ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦਾ ਰੀਚਾਰਜ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਮੋਡਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਓਵਰ-ਫਲੋ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਾਢ਼ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ-ਲਾਈਨ ਵਾਲੇ ਨਹਿਰਾਂ, ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸਾਵ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਾਕੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਸੰਜਵਾਨ ਲਿਆ, ਜੋ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ 45% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ, ਜਿਥੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਾਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਲਟ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਭੂਜਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੀਚਾਰਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਰੀਚਾਰਜ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲਦੀ ਨਰਸਰੀਆਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਫਸਲ ਸਿੰਜਣ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾਲ ਰੀਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਸ੍ਰੋਤ ਜਾਂ

ਵਿਕਲਪਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਭੂਜਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ 45% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਧ ਅਨਾਜਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੂਜਲ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਰੀਚਾਰਜਯੋਗ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਭੂਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਉਣਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਕਾਫੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਧੇ ਮਾਪਣ ਲਈ ਤਕਨੀਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭੂਜਲ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਸਤਾਰਣ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਖਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰਿਆ ਦਾ ਸਤਹੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜਿਸਨੂੰ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਵੱਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰੀ ਕਿ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ, ਮੇਟੂਰ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰੇਜ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧਤਾ ਸਾਲਾਨਾ ਰੀ-ਚਾਰਜ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਬਾਰਿਸ਼/ਕ੍ਰਿਤਿਮ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਰੀ-ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਕਾਸੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਭਰਪਾਈ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭੂਜਲ ਭੰਡਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਾਣੀ ਵਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚਟਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ) ਤੋਂ ਨੈੱਟ ਰੀ-ਚਾਰਜ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਨੂੰ"ਭੂਜਲ ਦੀ ਖਾਣਕਾਰੀ" ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੂਜਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਭੂਜਲ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭੂਜਲ ਦੀ ਮੇਜ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਧ ਗਹਿਰਾਈ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੰਪਿੰਗ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ “ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੂਜਲ ਸ੍ਰੋਤ -1995” ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ, ਖੁੱਦੇ ਹੋਏ ਕੁਏਂ, ਖੁੱਦੇ-ਕੁਮ-ਬੋਰ ਕੁਏਂ ਅਤੇ ਬੋਰ ਕੁਏਂ ਮੁੱਖ ਭੂਜਲ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਸੰਭਵ ਸਨ, ਰਾਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿੰਜਾਈ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਵਿਕਾਸ ਉੱਚਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘੱਟ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੀ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੂਣਤਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ ਭੂਜਲ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨੀ ਭਰਪੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਨੇ ਭੂਜਲ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਸੰਯੁਕਤ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਸੀ ਕਿ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂਆਂ ਲਈ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਚਰਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1972 ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਨ-ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾਮਤ: ਕਰਨਾਟਕ (35%), ਕੇਰਲ (21%), ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ (47.2%) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ (61%) ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਦੋਹਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਘੱਟਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਭੂਜਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਭੂਜਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਭਰਪਾਈ ਯੋਗ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਭੂਜਲ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਰਮਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਭੂਜਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

193. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਕਿ ਉੱਥਲੇ ਜਲ ਭੂਮਿਗਤ ਜਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਲੇ ਮੱਧ-ਗਹਿਰਾਈ ਵਾਲੇ ਟਿਊਬ-ਵੈੱਲਾਂ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਟਰਬਾਈਨ ਪੰਪਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, 12 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ. ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ, ਵੈਨਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦ੍ਰਾਪਸਾਰੀ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 33.7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 5.4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 32.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 56.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਭੂਜਲ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੌਸਮੀ ਭੂਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ 10 ਮੀਟਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਲੇ ਫਿਲਟਰ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦ੍ਰਾਪਸਾਰੀ ਪੰਪਾਂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਲੇ ਮੱਧ-ਗਹਿਰਾਈ ਵਾਲੇ ਟਿਊਬ-ਵੈੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਖੋਜ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਅਵਿਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਵਜੋਂ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉੱਚੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 10 ਮੀਟਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਘੱਟਣਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਜਲ ਭੂਮਿਗਤ ਜਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

194. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 10 ਮੀਟਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ 64 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਗਹਿਰੇ ਜਲ ਭੂਮਿਗਤ ਜਲ ਤੋਂ (ਗਹਿਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ) ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਡਬਲਿਊ. ਬਾਰਬਰ, ਕੰਸਲਟੈਂਟ, ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਭੂਜਲ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰੋਸ ਭੂਜਲ ਅਬਸਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਸੀ 1971 ਤੋਂ 1983 ਤੱਕ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ 51.56 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ., ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਬਾਰਬਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇਸ ਖੜ੍ਹੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1989 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ ਭੂਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਲਗਭਗ 28.4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ, 7.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵੈਨਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 11.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਏ ਗ੍ਰੈਂਡ ਅਨੀਕਟ ਨਹਿਰ ਖੇਤਰ (ਨਵਾਂ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ) ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕੁੱਲ 47 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਸੀ, ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤ ਅੰਦਾਜਾ ਕਮੇਟੀ। ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਮੌਨਸੂਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਮੌਨਸੂਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ

ਪੰਨਾ 5 195. ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ,

195. ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਗਲਾ ਧਿਆਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੰਡ ਲਈ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ,

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਜਾਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਆਰੰਭਿਕ ਧਾਰਣਾ ਵਜੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਆਦਾਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਜਿਹੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ 'ਤੇ ਉੱਗੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਆਸਾਨ ਸੰਚਾਰ ਕਾਰਨ ਪਰ ਉੱਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਔਦਿਓਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਨੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਮ□ੱਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਵੀ ਜਨਮਿਆ। ਉੱਚੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਦਾਬਹਾਰ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

196. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਨਤੀਜਤਨ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਕਹੀਂ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਵਰਗੀ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜਿਆਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਅ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ 1942 ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇੰਡਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ "ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ"। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਸ਼ਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ, ਉੱਪਰਲੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸਿੰਜਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਸੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਨਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸੀ। ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੋਲੋਰਾਡੋ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਕਲਪ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਨੇਬ੍ਰਾਸਕਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਲਈ। ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਣ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵੰਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਵਰਵੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

197. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ "ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੁੜ ਦੋਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸੀ, ਉਚਿਤ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ

ਨੇਬ੍ਰਾਸਕਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦੀਆਂ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਤੋਂਆਂ ਨੂੰ ਨੇਬ੍ਰਾਸਕਾ ਦੀਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਰਤੋਂਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦੀਆਂ ਕਾਉਂਟਰ-ਵੇਲਿੰਗ ਇਕੁਇਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵਰਤੋਂਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਅਰਥਚਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਉਚਿਤ ਆਵੰਟਨ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਚਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

198. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੇ "ਬੈਲੈਂਸਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ" 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਥੇ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਵਾਂਗ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਦੀ ਦੇ ਬਹਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਨਦੀ ਦੇ ਵਾਟਰਸ਼ੈਡ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਜ ਆਫ ਕਰਨਾਟਕ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਟੀ. ਐਨ. ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ, ਮੌਸਮੀ ਵਿਚਲਨਾਂ, ਸਟੋਰੇਜ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਤੰਗ ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਵੰਟਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਦਾ ਆਯਤਨ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਅਜੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ, ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ, ਰਾਜ-ਵਾਰ ਨਿਕਾਸੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਕ ਸਨ।

199. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਜਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਣ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਨਦੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਹਰੇਕ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

200. ਜਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੰਸਾਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆ ਦੇਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲੰਘਣ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਮੋੜਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਵੰਟਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ। ਥੀਮ ਨੂੰ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਬਨਾਮ ਕੰਸਾਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲਾ ਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਲੋੜ ਜਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਜੇ ਉੱਪਰਲੇ ਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਯੂਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਸਟੇਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਦੀ ਇੱਕ ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਇੱਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਕੋਲ ਅਸਲ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੂਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਨੈਕਟੀਕਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ "ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ" ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਰ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ “ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼" ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਹੇਠਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਸਟਮ.

201. ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਰਾਜ (ਉਪਰੋਕਤ) ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜੂਨੀਅਰ ਯੂਜ਼ਰ ਉੱਤੇ ਹਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਯੂਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬਰਗਰ ਦੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਰਾਜ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਨਦੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡੇ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, 4ਥ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੌਲ. 49(2), ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 121 ਤੋਂ ਇਹ ਉਦਧਰਣ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿ-ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਦਾਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ:

"121. ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਇਸੇ ਧਾਰੇ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੂਜੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।"

ਇੱਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੜੋਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਚੋਟ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉੱਪਰ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਰਾਬਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ।"

202. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਤੌਰ ਤੇ 1966 ਦੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹਾਰਮਨ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ, ਹਾਲਾਂਕੀ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀ, ਜਲਵਾਯੂ, ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਵਰਤੋਂ, ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ, ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ, ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ।

203. ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਸਿੰਚਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1991" ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 72 ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

204. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਦੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਮੋੜਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉੱਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ

ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਜਬ ਲੋੜ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਹੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਦਿਸ਼ਾ, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਸੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

205. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਗਸਤ 2004 ਵਿੱਚ ਬਰਲਿਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਘ ਦੀ 71ਵੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਪਵਰਜਨ ਉੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਸੈਪਟ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਦ ਕੈਂਪੀਓਨੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਆਈ.ਐਲ.ਏ. ਰੂਲਜ਼ ਆਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼, 1966-1999" ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ ਕਿ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਆਵੰਟਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਕ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਕੋਲ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ IV ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

206. ਸੰਦਰਭਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਮੁੜਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੂਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਪਾਣੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਮਾਈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਮਾਈਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲੋਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਗਭਗ ਨਿਲ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਮਾਈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਮੇਟੂਰ ਦੇ ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਬਦਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।

207. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਅਵਗਤ ਕਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦ੍ਰੋਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਬਹਾਵ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1972 ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ

ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਵਰਤੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਸਮੇਤ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜਖੇਤਰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 566.0 ਟੀਐਮਸੀ, 176.82 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ 5 ਟੀਐਮਸੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਜਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਾਈਬਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੰਨਾ 6. "ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ" ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ

208. 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ-

“(i) ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਸਾਲ 1924

(ii) ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਲ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

(iii) ਖੇਤਰ ਜੋ 1924 ਤੋਂ 2.6.1990 ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। (ਭਾਵ, 1924 ਤੋਂ 1990 ਤੱਕ)

(iv) ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

209. ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਉਠਾਇਆ।

210. ਮਦਰਾਸ/ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 10(v), 10(viii) ਅਤੇ 10(ix) ਦੇ ਟੱਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਰਿਪੋਰਟ, 1923-24, ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ. ਰਿਪੋਰਟ, 1972, ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1976 ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਧਾਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉੱਚ ਖਪਤ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਹੈ, ਇਹ ਘੱਟ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਦੇ ਕਦੇ 2 ਤੋਂ 3 ਗੁਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਜੀਵਿਕਾ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਜਿਸਨੂੰ "ਵਿਸਥਾਰਕ ਸਿੰਜਾਈ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ

ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਵਰਗੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਤੀਬਰਤਾ (ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਏਕੜ – ਸਿੰਜਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤਰ) ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਕਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜੀਵਿਕਾ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ 100% ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ. ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਰੁਵਾਈ, ਸੰਬਾ ਅਤੇ ਥਲਾਦੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ (i) ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਧਾਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ; (ii) ਸੰਬਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਰਿਚਯ; ਅਤੇ (iii) ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨਾ।

211. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਹੋਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਨ ਏਗਰੀਕਲਚਰ, 1976 ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੌਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਰਖਾ ਮੌਸਮ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਿੰਜਾਈ ਸਪਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਡਾ. ਐਮ.ਐਸ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਗਵਾਹ, ਦੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ।

212. ਉੱਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਚਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਆਕਲਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਵਿਸ-ਏ-ਵਿਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਉੱਚਿਤ ਅਤੇ ਉੱਚਿਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਦਾਅਵਾ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਨੇ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਕਾਸ ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪਾਣੀ ਖਪਤ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ 1974 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਐਫਐਫਸੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਿੰਜਾਈ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲੀ ਧਾਨ ਉਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ 1974 ਤੱਕ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨਵੇਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ 1990 ਤੱਕ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿਕਾਸ 1974 ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਕੇਰਲ ਨੇ 1990 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 50,000 ਏਕੜ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾ ਸਕਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉੱਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵੰਡ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੰਡ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ, ਚਾਹੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਇੱਕਲੀ ਫਸਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਲਈ ਸਿੰਜਾਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਗਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਦੀ ਪਾਣੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾਇਸ ਨਾਲ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉੱਚ ਖਪਤ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਨਾ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸਮਕਾਲੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਕੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਫ 213. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗਹਿਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੇ ਮਦਰਾਸ/ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:
(i) 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ/ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ = 15.9 ਲੱਖ ਏਕੜ।
(ii) 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਖੇਤਰ = 6.19 ਲੱਖ ਏਕੜ।
(iii) 1924 ਅਤੇ 1990 ਦਰਮਿਆਨ 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਿਕਸਿਤ/ਵਿਕਾਸ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ = 2.06 ਲੱਖ ਏਕੜ।

214. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ/ਮਾਮੂਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਾਇਆ ਜੋ ਕਿ 1.25 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ, ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿਗ਼ ਉਸ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ 1990 ਤੱਕ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਟਰਨ, ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਯੋਜਨਾਵਾਂ/ਨਹਿਰਾਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰ।

215. ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਂਗ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਉਹੀ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਭਾਵ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਖੇਤਰ 02.06.1990 ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਉੱਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਮੋੜ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਟੈਂਕ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਕੋਈ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਿਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਗੰਤਵਿਆ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਰਾਜ ਦਾ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੀਕਟ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 1924 ਤੱਕ ਕੇਵਲ 3.14 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ 3.1 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 1928 ਵਿੱਚ 3.14 ਏਕੜ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 3.43 ਲੱਖ ਏਕੜ ਮੰਨਿਆ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਸੀ।

216. 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 10(iv), (xiii), (xii) & (xiv) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ/ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉੱਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 1974 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ/ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇਸਿੰਚਾਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਖਾਤਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ/ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸਟੇਟ ਆਫ ਵਾਇਓਮਿੰਗ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੋਲੋਰਾਡੋ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ VIII (2)(ਏ) ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੀ

ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ II (ਹੱਕਦਾਰੀ) ਅਧੀਨ ਆਉਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ 1974 ਤੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਾਸ ਉਪਲਬਧੀ ਧਾਰਾਵਾਂ i(iv), (vii), (xiii) ਅਤੇ (xiv) ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ 2.15 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 7.45 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਫ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰ 14.18 ਏਕੜ (ਨੈੱਟ) ਸੀ, ਭਾਵ, ਇਕੱਲੀ ਫਸਲ ਅਤੇ 17.04 ਲੱਖ ਏਕੜ (ਗ੍ਰੋਸ) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਇਕੱਲੀ + ਦੂਜੀ ਫਸਲ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਗ੍ਰੋਸ ਯੋਜਨਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 17.046 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਜੋਂ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2.862 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

217. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵਾਜਬੀਅਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਕਵਾਇਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯ ਖੇਤਰ, ਭਾਵ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ II ਨੂੰ 7.23 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਸਮੇਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਰੇਜ/ਏਕੜਾਜ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਰੀਫ ਪੱਡੀ, ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਸਲਾਂ, ਖਰੀਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ ਫਸਲ, ਰਾਬੀ-ਅਰਧ ਸੁੱਕਾ ਫਸਲ) ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਾਂਗ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਮਾਈਨਰ ਸਿੰਚਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

218. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ/ਵਿਕਾਸ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ 1990 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ 20.98 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੇ 1990 ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕਤਰਾਤਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕੱਟ ਆਫ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨੋਟ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 1974 ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਉਹ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ 1974 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਇਆ।

219. ਜੂਨ, 1990 ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ 20.98 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰ, ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਜੂਨ, 1990 ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਕਸਿਤ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਕੱਟ ਆਫ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜੂਨ 1990 ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਟਾ ਤੋਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ 10.30 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ।

220. ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਤੇ 1990 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ 6.91 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਖੇਤਰ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ, ਛੋਟੀ ਏ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ 1.26 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਖੇਤਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I, II ਅਤੇ III ਅਧੀਨ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਵ, 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਖੇਤਰ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ 1924 ਤੋਂ 1990 ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਿੰਜਾਈ ਕਾਰਜ।

221. ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੇ ਟੱਚਸਟੋਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਵਰਖਾ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਸਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ 100% ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂਤਾਕਰਸ਼ਣ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਯਾਕਟਸ (ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ) ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਲਿਫਟ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲੇ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਫਸਲ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਵੀ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਜਾਂ ਵਰੀਅਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੇਕਸ਼ਿਤ ਲੋੜ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

P.7 ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ “ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ” ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ

222. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜੁਟ ਗਿਆ। ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭਾਵ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ 566 ਟੀਐਮਸੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ 466 ਟੀਐਮਸੀ, ਕੇਰਲ ਵੱਲੋਂ 100 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਵੱਲੋਂ 16 ਟੀਐਮਸੀ, ਬੇਸਿਨ ਦੀ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ 740 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਝ ਕਟੌਤੀਆਂ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ-

“ਆਈ) ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਸਨ। ਉਸੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚਐਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰੁਵੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਥਲਾਦੀ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਬਾ ਫਸਲ ਜੋ ਪੱਕਣ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਦਰਾਸ/ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 95,000 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਰੁਵੀ ਦੀ ਪਿੱਛੇ ਥਲਾਦੀ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ 90,000 ਏਕੜ (70,000 ਏਕੜ ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 20,000 ਏਕੜ ਮੈਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ) ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1,85,000 ਏਕੜ ਸਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਦੇ 95,000 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ; ਇਸ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਬਾਕੀ 90,000 ਏਕੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (1921) ਵੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਉਹ ਰਾਜ ਮਦਰਾਸ/ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਫ਼ਸਲ ਉਗਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ. ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਦੋਹਰੀ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਜਿਸਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝੌਤਾ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦਾ ਪਾਣੀ

ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਵਧਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਲ 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ii) 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 40,000 ਏਕੜ 'ਤੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 700,000 ਤੋਂ 900,000 ਏਕੜ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਵਰਗੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਿਤਰਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਗੰਨੇ ਲਈ ਕੇਵਲ 40000 ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(iii) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਫਸਲ ਸਮੇਤ ਗਰਮੀ ਦੀ ਧਾਨ ਉਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੰਨੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਰਮੀ ਦੀ ਧਾਨ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿੰਜਾਈ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਲਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(iv) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਸਮੇਤ ਧਾਨ ਦੇ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਡੈਲਟਾ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਦੇਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(v) ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਡਾਇਵਰਜਨ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਡਾਇਵਰਜਨ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਜਰੂਰਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।

(vi) ਲਿਫਟ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

223. ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ, ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ (1920 ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਧਾਨ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਫਸਲਾਂ ਨਾਲ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਜਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਖਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਗੀਲੀ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਉਗਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਫਸਲ ਹੀ ਉਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 12.11.2002 ਨੂੰ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਲਫਨਾਮਾ 08.07.2004 (ਐਕਸ.ਟੀ.ਐਨ 1665) ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 28.03.2003 (ਐਕਸ.ਕੇ.ਆਰ 5818) ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਫਸਲਾਂ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਮੇਤ ਡੈਲਟਾ (ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ) ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਿਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ।

ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪਬਲਿਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

224. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1928 ਤੱਕ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਐਨੀਕਟ ਨਹਿਰਾਂ ਜਾਂ ਟੈਂਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਧਾਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਗ੍ਰੈਂਡ ਐਨੀਕਟ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ਪਾਰ ਹੋਰ ਐਨੀਕਟਸ ਰਾਹੀਂ ਫੈਡ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ (ਕੇਆਰਐਸ) ਅਤੇ ਮੈਟੂਰ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵੱਡੇ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਿੱਸਾ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਿਹਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਸਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

225. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ, "ਕੁਰੁਵਾਈ" ਅਤੇ "ਥਲਾਡੀ" ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬਾ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ, 1980 ਤੋਂ ਗੰਨਾ, ਕੇਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ (ਮੂੰਗਫਲੀ ਅਤੇ ਬਾਗ ਦੀ ਫਸਲ) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨੀਕਟ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਧਾਨ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਮਾਨਿਆ ਪੈਟਰਨ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਫਸਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਧਾਨ ਜਿਸਨੂੰ "ਕੁਰੁਵਾਈ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਗਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਲਾਭ ਨਾਲ ਮੱਧ ਅਵਧੀ ਦੀ ਧਾਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਜਿਸਨੂੰ "ਥਲਾਡੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਜਨਵਰੀ – ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਸਿੰਗਲ ਫਸਲ ਦੀ ਧਾਨ ਜਿਸਨੂੰ "ਸੰਬਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੁਲਾਈ/ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਦਸੰਬਰ/ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਨਦੀਨ ਟ੍ਰੈਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਕਦੀ ਫਸਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੀ ਮੂੰਗ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਮੂੰਗ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

226. ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਰਾਗੀ, ਜੌਅਰ, ਤਿਲ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਲਾਲ ਚਣਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀਆਂ ਦਾਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਰੀਫ ਫਸਲਾਂ (ਮੌਨਸੂਨ ਫਸਲਾਂ) ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਰਸਾਤੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ ਆਮ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਥੈਲੇ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਰਬੀ ਫਸਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੌਅਰ, ਬੰਗਾਲਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਉਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਆਮ ਸੀ ਜੋ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ, ਸਖਤ ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਸਨ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਹੇਠ ਸਨ, ਪਰ ਅਪਰਯਾਪਤ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਵਲ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾਫਜ਼ਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਗੀ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਰਬੀ/ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਿੰਚਾਈ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਰੀਫ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਧਾਨ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਮੇਤ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਕ ਬਜਾਏ ਗਹਿਣ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਂ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਗਾਈ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੀਫ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਬੀ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਵਲ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਸੀ ਜਦਕਿ ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਗੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਆਲੂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਗੰਨਾ, ਰੇਸ਼ਮ, ਨਾਰੀਅਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਲ ਫਸਲਾਂ ਵੀ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1976 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਚਾਵਲ ਲਗਭਗ 40%

ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹੇਠ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਚਾਵਲ ਫਸਲ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਕੁੱਲ ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾਈ ਦਾ 50% ਖਪਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਣਕ ਸੀ ਜੋ 15% ਖਪਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਅਨਾਜਾਂ ਨੇ ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦਾ 12% ਖਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਰੀ ਕਾਲੀ ਕਪਾਹ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਲਾਲ ਮਿੱਟੀਆਂ ਉੱਚੇ ਉੱਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਵਲ ਨੂੰ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਮਿੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਧ ਖਪਤ ਕਾਰਨ, ਵੱਧ ਰਿਸਾਵ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਕਾਰਨ, ਰਿਸਿਆ ਪਾਣੀ ਹੇਠਲੀ ਭਾਰੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਗੀਲਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਚਾਵਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਸਲ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਾਵਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦੀਦਾ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਉਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੰਗੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਰਗਮਿਤਾ 5 m.m ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਸਨ, ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ, ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਓ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਡਾ: ਐਮ.ਐਸ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੇਤੀ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੌਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਚੌਲ ਫਸਲ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਗਵਾਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਮਿਲ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਨਾਡੂ ਝੋਨਾ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਬੀਜੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਉਸੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਾਲ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਵੰਡ ਦਾ ਇੰਨਾ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ, ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਮਿਲਣ ਲਈ ਦਰਿਆਈ ਵਸਨੀਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਸਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੇ "ਕੁਰੂਵਈ" ਦੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ "ਥਲਾਡੀ" ਦੇ ਨਾਲ "ਸਾਂਬਾ" ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਫਸਲਾਂ, ਉਹ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਡਾ.ਆਈ.ਸੀ. ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਫਸਲੀ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਗੀ, ਦਾਲਾਂ, ਤੇਲ ਬੀਜ, ਗੰਨਾ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਸਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਗਬਾਨੀ ਫਸਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਫਲਾਂ, ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਚੌਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਫਸਲਾਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਸੀਮਤ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਮਾਡਲ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸਨ ਕੁਰੂਵਈ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਚਿੰਤਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਫਸਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਬੂਟੇ ਆਦਿ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਤ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਧ ਰਹੀ ਕੁਰੂਵਈ ਲਈ, ਰਾਜ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਕਰਨਾਟਕ ਤੋਂ ਮੇਟੂਰ ਜਲ ਭੰਡਾਰ।

227. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਗਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਜੇ.ਐਸ. ਕੰਵਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਏ ਸੂਖਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲ ਦੇ 20% ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 750 ਮਿ.ਮੀ.

ਤੋਂ ਘੱਟ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਖਾ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੁਲ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ 30% ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ 28 ਤਾਲੂਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਜਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੂਖਾ-ਪ੍ਰਵਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟ ਲਿਆ। ਡਾ. ਕੰਵਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਲ ਰੇਤੀਲੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਚਿੱਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੂਖਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 28 ਸੂਖਾ ਪ੍ਰਵਣ ਤਾਲੂਕਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਸੂਖੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

228. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ "ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫੀ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਕਲਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ। ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਰੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਫ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਬੀ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਗੀ, ਜੌਅਰ, ਦਾਲਾਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਜਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਮੈਸੂਰ ਲਈ, ਸੀ.ਐਫ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਰਾਗੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤਰ ਦਾ 44% ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਧਾਨ ਹੈ ਜੋ 21% ਦਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਲਈ ਧਾਨ ਦਾ ਫਸਲ ਮੌਸਮ ਜੂਨ - ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ-ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

229. ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਟ੍ਰੈਕ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਖੇਤਰ ਧਾਨ ਹੇਠ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ (ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰਾ) ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਫ੍ਰੈਸ਼ਰਜ਼ ਵੈਸਟ ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮੌਨਸੂਨ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸੈੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਫਸਲ ਧਾਨ ਦੀ "ਕੁਰੁਵਾਈ" 105 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨਾਲ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਫਸਲ ਜਿਸਨੂੰ "ਥਲਾਡੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਲੰਬੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਫਸਲ "ਸੰਭ" ਬਾਰੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜੋ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੇਮਿਸ ਵਿੱਚ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ (ਡੈਲਟਾ), ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸੌਦਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਡੈਲਟਾ 5.2 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 6.3 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ 5.3 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 6.6 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉੱਚਾ ਡੈਲਟਾ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਖਰੀਫ ਰਾਗੀ ਨੂੰ ਧਾਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਹੇਠ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋਵੇਗੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੱਡੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਡੈਲਟਾ 1901 ਵਿੱਚ 5.3 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 1971 ਵਿੱਚ 4.2 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਲੋਅਰ ਭਾਵਾਨੀ ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਨਹਿਰਾਂ, ਡੈਲਟਾ 1971 ਵਿੱਚ 4 ਫੁੱਟ ਤੋਂ 5.9 ਫੁੱਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ-ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਚਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

(a) ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ।

(b) ਸੰਭਾ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਰਿਚਯ।
(c) ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ।

230. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਟਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਗਾਈ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, 12.11.2002 ਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾ

231. ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਜੋ ਕਿ ਐਕਸ. ਕੇ.ਏ.ਆਰ-518 ਅਤੇ ਐਕਸ. ਟੀ.ਐਨ-1665 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਸਲ ਦੀ ਅਵਧੀ, ਈ.ਟੀ ਫਸਲ, ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ, ਅਸਰਦਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਕਲਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ/ਸਿਸਟਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੇਰਵੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਕੀਤੇ। ਜਿਥੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 444.15 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. 25.824 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮੰਗ 68.9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. 3.445 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਲਈ ਛੋਟੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਅਤੇ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 25.27 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫਸਲ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਈ 381.71 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3.30 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਲਈ ਛੋਟੀ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ 71.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ 2.008 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਿਆਂ 28.158 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਲੋੜਾਂ, ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

232. ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸ ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਨਦੀ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੇਸਿਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ, ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ, ਸਿੰਚਾਈ, ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਉਤਪਾਦਨ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਭਕਾਰੀ ਇਸਤੇਮਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ( )। ਪਰੰਤੂ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਣੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਸ ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 1966 ਦੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਨਿਮਨ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ, ਅਰਥਚਾਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੋੜਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਨਰਮਦਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ, ਸਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਾਟਰਸ਼ੈਡ ਵਿੱਚ ਮੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦ

233. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਦੋਹਰੀ ਫਸਲ/ਬਾਰਹਮਾਸੀ ਫਸਲ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾਨ ਨਹੀਂ ਅਤੇ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾਨ ਦੇ

ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਫਸਲਾਂ (ਖਰੀਫ ਅਤੇ ਰਬੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ) ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

ਝੋਨੇ ਦੀ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਫ਼ਸਲ

1. ਫਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਫਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ

2. ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

3. ਈ.ਟੀ. ਫਸਲ ਈ.ਟੀ. ਫਸਲ

(Evapo-transpiration) (Evapo-transpiration)

4. ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ -

5. ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਾਰਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਾਰਸ਼

6. ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ.

234. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਸਲ ਕੈਲੰਡਰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ, ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ:-

(i) ਕੁਰੁਵਾਈ
105 ਦਿਨ

(ii) ਥਲਾਡੀ
135 ਦਿਨ

(iii) ਸੰਬਾ
150 ਦਿਨ

235. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸੰਬਾ ਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨਾਲ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਫਸਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 135 ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਦਿਸੰਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਉਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ “ਨਵਰਾਈ” ਫਸਲ ਨੂੰ ਜੂਨ - ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਲਕੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਮਰਾਵਤੀ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਭਾਵਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਫ ਧਾਨ, ਖਰੀਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਗੀ, ਮੱਕੀ ਆਦਿ; ਰਾਬੀ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂੰਗਫਲੀ, ਦਾਲਾਂ, ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਫਸਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਨਾ, ਮਲਬੇਰੀ, ਬਾਗ ਫਸਲਾਂ, ਆਦਿ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਬੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਧਾਨ ਅਤੇ ਰਾਬੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਧਾਨ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੱਧਮ ਅਵਧੀ ਦੀ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉੱਚ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 120 ਤੋਂ 130 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ

ਅਵਧੀ ਵਾਲੀ ਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰਾਜੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੱਧਮ ਅਵਧੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 10% ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ, ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਖਰੀਫ ਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਰਾਗੀ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਖਰੀਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕਾ ਫਸਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

236. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੜਾਅਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

1. ਨਰਸਰੀ ਤਿਆਰੀ
2. ਮੁੱਖ ਖੇਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁੱਡਲਿੰਗ।
3. ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਸੰਪਾਦਨ
4. ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਿਸਾਅ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ
5. ਅਸਰਦਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ
6. ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

237. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਸਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਡੈਲਟਾ (ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਸੀ। ਜਮੀਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸਾਰ,ਇਸਦੀ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਗਭਗ 100
ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਸੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬੀਜ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖੇਤ ਗੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਆਸਾਨ ਹਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਗੀਲਾ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ,
ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਗੀਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਫਸਲ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਫਸਲ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਡੈਲਟਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ।

238. ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਾਰਕ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਸਿਨ ਸਮੇਤ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ,

ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

239. ਵਾਸਪੀਕਰਣ-ਸੰਪਾਦਨ – ਈ.ਟੀ. ਫਸਲ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਉੱਤੇ,
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਣਨਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (i) ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ; (ii) ਖੇਤ ਦੀ ਉਚਾਈ/ਉਤਾਰ; (iii) ਸੂਰਜ ਦੀ ਕਿਰਣ;
(iv) ਸੂਰਜ ਦੇ ਘੰਟੇ; (v) ਹਵਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ; (vi) ਨਮੀ, ਆਦਿ।

240. ਇਹ ਮਈ, 1984 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਅਸਰ ਵਾਸਪੀਕਰਣ-ਸੰਪਾਦਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਫਸਲ ਦੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ-ਸੰਪਾਦਨ ਨੂੰ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ A ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਫਸਲ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਕ ਭਿੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸੰਗਠਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ

ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਨੇ ਅੰਤਤਃ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਗੁਣਾਂਕ (ਵਾਸਪੀਕਰਣ- ਸੰਪਾਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕਾਰਕ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੋਇਮਬਤੂਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਡੈਲਟਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

241. ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ, ਇਸਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਹਿਰ ਗਵਾਹ, ਡਾ. ਆਈ.ਸੀ. ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੱਡਲਿੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਤ, ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਰੇਤੀਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਰੇਤੀਲੀ ਲੋਮ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਲਟ ਦੇ ਜਮਾਵ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਜਿੰਨੀ ਛਿੱਦਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਡੈਲਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਣਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 2.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਧਾਨ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿੱਚੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਰਾਜ ਲਈ ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 3 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

242. ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਰਕਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (i) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫੀ; (ii) ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ; (iii) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਮੋਇਸਚਰ ਸਮਗਰੀ; (iv) ਭੂ-ਜਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ; (v) ਫਸਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੁਆਰਾ ਖਪਤ ਦੀ ਦਰ; (vi) ਵਰਖਾ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਵਧੀ; (vii) ਵਰਖਾ ਦੀ ਫਰੀਕਵੈਂਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡ; (viii) ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਤ; (ix) ਫਸਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪੜਾਅ; ਅਤੇ (x) ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ, ਆਦਿ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

243. ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਪੇਪਰ ਨੰਬਰ 25 ਉੱਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ "ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ" ਬਾਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ 1974 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਖਾਦ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਦੀ ਮਾਪ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਗਣਨਾ ਮੁੱਲ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮੇਤ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਂਕੜੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ।

244. ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਪਹਲੂ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਟੀਮਲੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਨ ਏਗਰੀਕਲਚਰ, 1976 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਸਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਫਸਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਪਟੀਮਮ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਨਤੀਜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਪਟੀਮਮ ਡੈਲਟਾ (ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ) ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਂਛਿਤ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਈ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ 65% ਤੱਕ ਸੁਧਾਰਨ ਜੋ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ 1972 ਦੀ ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ ਐਕਸਪਰਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 67% ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

245. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, 65% ਦੀ ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ 3 ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪੱਡੀ ਫਸਲ ਲਈ ਡੈਲਟਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ:-

A. ਪੁਰਾਣਾ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ: ਡੈਲਟਾ (ਪਾਣੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ)

(i) ਕੁਰੂਵੈ - 4.00 ਫੁੱਟ

(ii) ਸਾਂਬਾ - 3.40 “

(iii) ਥਲਾਡੀ - 2.50 “

B. ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਖੇਤਰ:

(i) ਕੁਰੂਵੈ - 3.80 ਫੁੱਟ

(ii) ਸਾਂਬਾ - 3.20 “

(iii) ਥਲਾਡੀ - 2.50 “

246. ਇਸੇ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ, ਨਵੇਂ ਡੈਲਟਾ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਡੈਲਟਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

(i) ਕੁਰੁਵਾਈ - 4.10 ਫੁੱਟ$_{NONE\ NONE}$

(ii) $_{NONE}$ਸੰਬਾ - 3.90 ਫੁੱਟ$_{NONE\ NONE}$

(iii) $_{NONE}$ਥਲਾਡੀ - 3.20 ਫੁੱਟ$_{NONE\ NONE}$

247. ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਡੈਲਟਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵੀ 65% ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੈਲਟਾਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ 390.85 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੰਗ ਨੂੰ 1921 ਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 242 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਡਿਊਟੀ ਫੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਅਵਿਆਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਅੱਜ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹੋਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਗ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵੰਡ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਵੇ।

248. ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਣਨਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ

ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੱਡੀ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ 65% ਤੱਕ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ 70% ਤੱਕ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਵਿਧ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 3 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ।

249. ਖਰੀਫ ਪੱਡੀ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਡੈਲਟਾ 4.6 ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ 4.25 ਫੁੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕੇ.ਆਰ.ਐਸ. ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰਾ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਡੈਲਟਾ 4.3 ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ 4 ਫੁੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖਰੀਫ ਅਤੇ ਰਬੀ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਡੈਲਟਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਸਲ ਗੰਨੇ ਲਈ 7⅓ ਫੁੱਟ ਦੀ ਡੈਲਟਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਲਬੇਰੀ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ 1 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 18.58 ਲੱਖ ਏਕੜ ਲਈ 250.62 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹੈਰਥੋਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕੈਰੀ ਓਵਰ ਸਟੋਰੇਜ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਦਾ ਵਰਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

P.8 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ “ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ” ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ

250. ਤਦ ਉਪਰੰਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂਆਂ ਅਧੀਨ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ। ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰੀ "ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਲਈ ਮੂਲ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਕੋਡ" ਆਈ.ਐਸ.1172-1993 (4ਵੀਂ ਸੋਧ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ 72 ਤੋਂ 100 ਲਿਟਰ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਐਲਪੀਐਚਡੀ") ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੈਰ-ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਲੋੜਾਂ। ਉਕਤ ਕੋਡ ਨੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

1) ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ 20,000 ਤੱਕ ਅਤੇ ਫਲਸ਼ਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। a) ਸਟੈਂਡਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ b) ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ. 40 (ਮਿ.) 70 ਤੋਂ 100 ਲਿ. phpd

2) ਆਬਾਦੀ 20,000 ਤੋਂ 1,00,000 ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ। 100 ਤੋਂ 150 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ

3) ਜਨਸੰਖਿਆ 1,00,000 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਫਲੱਸ਼ਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਸਮੇਤ। 150 ਤੋਂ 200 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ

251. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਅਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮੈਨੂਅਲ (3ਜੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਐਡੀਸ਼ਨ) - ਮਈ 1999 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ-

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਅਧਿਕਤਮ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਪੱਧਰ (ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ)

1. ਪਾਈਪਡ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਾਲੇ ਕਸਬੇ ਪਰ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ 70

2. ਪਾਈਪਡ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਿਸਟਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ/ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ 135

3. ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਅਤੇ ਮੇਗਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ ਪਾਈਪਡ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਿਸਟਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ/ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 150

252. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਤਰਣ ਸਿਸਟਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਾਰਿਆ:

(i) ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 25% 135 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ

(ii) ਬਾਕੀ 75% ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ 100 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ

253. ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ, ਇਸਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡ੍ਰਿੰਕਿੰਗ ਵਾਟਰ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੈਪਟਰ-ਆਈ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 40 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ-

ਉਦੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ (ਲਿਟਰ. phpd)

ਪੀਣਾ 3

ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣਾ 5

ਇਸ਼ਨਾਨ 15

ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਘਰ ਧੋਣਾ 7

ਇਸ਼ਨਾਨ 10

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ/ਇਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ 30 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਨ ਲਿਆ ਕਿ ਪਸ਼ੂ ਆਬਾਦੀ ਪਿੰਡੀ ਮਨੁੱਖੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ 30 ਲਿਟਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ 40 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਕੁੱਲ 70 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

254. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ 50% ਲੋੜ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਏਂ ਅਤੇ ਨਲਕੂਪ ਇਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ 2000 ਤੋਂ 2025 ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ 2011 ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਗਏ 100 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਲਗਭਗ 20 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ 80 ਯੂਨਿਟ ਨਦੀ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੀਐਫਐਫਸੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਗੋਦਾਵਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:-

(i) ਸਿੰਚਾਈ ਵਰਤੋਂ

ਨਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਭੰਡਾਰਣ ਜਾਂ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 100 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੰਡਾਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ 100 ਫੀਸਦੀ।

(ii) ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਸਟੋਰੇਜ ਵਿੱਚ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ।

(iii) ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਨਗਰੀ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ

ਨਦੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਸਟੋਰੇਜ ਜਾਂ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ।

(iv) ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ।

ਨਦੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਸਟੋਰੇਜ ਜਾਂ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 2.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ।

(v) ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਾਰੇ ਵਰਤੋਂ।

ਨਦੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਸਟੋਰੇਜ ਜਾਂ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ।

255. ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

256. ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ 64% ਖੇਤਰਫਲ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ 36% ਇਸ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ 1/3ਰਾ$_{SUPERSCRIPT}$ ਖੇਤਰਫਲ ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ 2/3ਰਾ$_{SUPERSCRIPT}$ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੰਗ ਨੂੰ 20 ਤੋਂ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ 30 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ 1990 ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ 14.52 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਇਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ 2/3ਰਾ$_{SUPERSCRIPT}$ ਖੇਤਰਫਲ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਵਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਕੀ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 2011 ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 25% ਨੂੰ 135 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਤੇ 75% ਨੂੰ

100 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਇਸਨੇ ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 150 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 8.70 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 70 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ,ਐਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 8.52 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 17.72 ਟੀਐਮਸੀ ਬਣ ਗਈ। ਮਾਨ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਦੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਮੇਤ ਟ੍ਰਾਂਜਿਟ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 8.75 ਟੀਐਮਸੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮਨੁੱਖੀ ਆਬਾਦੀ ਸਮੇਤ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਦਾ 20% ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1.75 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

257. ਇਸੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। 2011 ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਕੁੱਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 21.98 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 50% ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ 50% ਸਤਹ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਮਿਲਣਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 10.99 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਬਣਦਾ ਹੈ। 20% ਦੀ ਖਪਤ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਤਹ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ 2.20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

258. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਮੰਗ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ 2001 ਵਿੱਚ 7.43 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 2025 ਵਿੱਚ 13.60 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਊਰਜਾ, ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਉੱਚੇਰੀ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ 2011 ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 1999 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜ ਉੱਤੇ 100% ਵਾਧਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਇਸਨੂੰ 9.9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿੱਸ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ 2.5% ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਂਕੀ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਟੂਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 54.339 ਕਿਊਸੈਕਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ 0.957 ਕਿਊਸੈਕਸ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 28 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ .53 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (.25 + .28) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

259. ਜਿਹੜੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਲੋੜ ਨੂੰ 3.20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੰਗ 5.71 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 8.02 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. 2000 ਅਤੇ 2025 ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਨੂੰ 1.4 ਗੁਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਗਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2011 ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬੈਂਚਮਾਰਕ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਲੋੜ ਦੇ ਆਈਟਮ ਲਈ 6.40 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (3.20 x 2) ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣੇ ਲਗਭਗ 2.58 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 3.82 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (40.6-42.58) ਦੇ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਲੋੜ ਦੇ 2.5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਖਪਤਕਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ 3.82 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (40.6-42.58) ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਲੋੜ ਦੇ 2.5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ, ਖਪਤਕਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

260. ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1.85 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2.73 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ.

261. ਪਰਿਵੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਅਣਸੂਚਿਤ ਵਰਤੋਂ

ਕਾਰਨ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਧਮਾਕੇ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੀ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਾਰਨ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਜਮਾਵਟ, ਸਿੰਜਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਤਿ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਲੈਗਿੰਗ ਅਤੇ ਖਾਰਾਪਣ ਆਦਿ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਸਨ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਬੇਸਮਝੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਲੈਗਿੰਗ ਅਤੇ ਖਾਰਾਪਣ ਤੋਂ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਪਹੁੰਚਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਫਸਲ ਦੇ ਮੌਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਣਗੀ ਪਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਦੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗੈਰ-ਸਿੰਜਾਈ ਮੌਸਮ ਜੋ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਮਈ ਤੱਕ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੌਨਸੂਨ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਬਹਾਵ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੇਠਲੇ ਧਾਰੇ ਵਿੱਚ। ਇਸਨੇ ਡਾ. ਬੀ.ਬੀ. ਸੁੰਦਰੇਸਨ, ਪੂਰਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਪਰਯਾਪਤ ਬਹਾਵ ਦੀ ਘਾਟ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਐਸਟੂਆਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂਗਰੋਵਜ਼ ਦੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂਗਰੋਵਜ਼ ਸਿਰਫ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ – ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪਲਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ 1924 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ,1900 ਕਿਊਸੈਕਸ ਦਾ ਨਿਯੁੰਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਗੈਰ-ਸਿੰਚਾਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁੰਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਨੇ 1 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 31 ਮਈ ਤੱਕ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਪੂਲ ਤੋਂ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਮੈਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਨੀਚੇ ਦੀ ਓਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

262. ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਟਲ ਬਚਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਬਾਰਿਸ਼ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਵਧੀਆਂ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਕਤੂਬਰ, ਨਵੰਬਰ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਸਤਹੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਾਢ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਬਚਾਅ ਜੋ ਸਾਮਾਨਿਆ ਜਾਂ ਸਾਮਾਨਿਆ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਐਨੀਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਬਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਟਲ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਗਿਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 4 ਟੀਐਮਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ 740 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

P.10 ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਹੁਣ “ਪੁਡੂਚੇਰੀ” ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ

263. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਮੋੜ ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਵੰਟਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜਿਆ।

264. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਮਮਾਤਰ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਚਾਰਟ ਤੋਂ ਜੋ ਸਪਤਾਹਿਕ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਮਈ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਇੰਨੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਤਿਮ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਿਰਫ ਕਦੇ ਕਦਾਈ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਬੀਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪਰਮਬਿਕੁਲਮ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ

ਪੇਸ਼ਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਨਿਮਨ ਉਚਾਈ ਵਾਲੀ ਧਾਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਦਾਰੋਪਣ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੱਧ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਉਚਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੇਰਲਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਪੁਖਤਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਛੋਟੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫਸਲਾਂ ਮੌਸਮੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਕੇਰਲਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਲਾਬਾਰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਕਰਾਪੁਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੇਰਲਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਲਾਬਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਲਈ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਢਲਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਮਿਨਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇਸ ਖੜ੍ਹ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ 1969 ਦੇ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੰਗ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਖੜ੍ਹ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਕਿ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ ਪਰਯਾਪਤ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਹਿਲੀ ਦੋ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਰਿੱਪੁ ਅਤੇ ਮੁੰਡਕਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੰਜਾਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ; ਕਿਉਂਕਿ 1975 ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜਣਾ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਮੰਗ ਜੋ ਕੇਰਲ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਾਡ ਅਤੇ ਅਟਾਪਾਡੀ ਦੇ ਪਿੱਛੜੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਜੋਰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਕੇਰਲ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ:-ਮੌਸਮੀ ਬਾਰਿਸ਼ 'ਤੇ। ਕੇਰਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਲਾਬਾਰ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕਰਾਪੁਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਪੈਂਦਿਆਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਲਾਬਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ। ਕੇਰਲ ਦੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ 92.9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਸੀ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਬਿਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚੋਂ, 35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਨੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਣ ਲਈ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਕੁੱਲ ਉਪਜ ਦਾ ਲਗਭਗ 20% ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਅਧਿਕ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੜਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 98.9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਬਾਰ ਐੱਚ.ਈ ਸਕੀਮ – 5.6 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ, ਕੋਇਮਬਤੂਰ ਲਈ ਸਿਰੁਵਾਨੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ – 1.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸਦੀ 92.9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

265. ਪਹਿਲੀ ਮੱਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਰੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਉਚਿਤ ਜਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਈਡ੍ਰੋਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਉੱਤਪਾਦਨ ਉੱਤੇ ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਵਧੇਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸਨੇ 2002 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਿਣਾਇਆ:-

ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ$_{NONE}$

ਸਿੰਜਾਈ$_{NONE}$

ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ$_{NONE}$

ਇਕੋਲੋਜੀ$_{NONE}$

ਅਗਰੋ-ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦਯੋਗ$_{NONE}$

ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ।$_{NONE}$

266. ਕੇਰਲਾ ਵੱਲੋਂ ਟਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਏ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੜੋਸੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ 1966 ਦੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹੇਠਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ, ਅਰਥਚਾਰਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਗਤ ਉੱਤੇ ਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਨਰਮਦਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਕੋਰਸ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਉਦਾਰਤਾਪੂਰਵਕ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੋੜਨ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਰਾਜ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

“ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਜਲਸ਼ੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਅਨੁਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੋੜਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

267. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਕੱਤਰ ਸਨ, ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਕਾਰਨ, ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

268. ਸਿੰਚਾਈ, ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਆਮ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕੈਟਲਾਗ ਕੀਤਾ:-

“(i) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿਤ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਾਪੁਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ।

(ii) ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਮਸਾਲਾ ਅਤੇ ਪੌਦਾਰੋਪਣ ਫਸਲਾਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੰਗ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਨ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਫਸਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੰਗ

ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾਲ ਹੀ ਜਲਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਾਈਡਰੋਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(iii) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ (ਸੀ.ਸੀ.ਏ.) ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਅਯਾਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਯਾਕਟ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸੀ.ਸੀ.ਏ. ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਵਾਲੀ ਸੀ।

(iv) ਘੱਟ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਧਾਨ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਮੱਧ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਸੀ.ਸੀ.ਏ. ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਕਬੀਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਦੋ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਪਹਿਲੀ ਫਸਲ "ਵਿਰਿੱਪੁ" ਮਈ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਉਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੂਜੀ ਫਸਲ "ਮੁੰਡਾਕਨ" ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਆਧਾਰਿਤ ਫਸਲ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਸੀ। ਤੀਜੀ ਫਸਲ "ਪੁੰਛਾ" ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਮਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੱਕ ਉਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਗਰਮੀ ਦੀ ਫਸਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਕਾਰਨ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ।

(v) ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਟਾਪਾਡੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ ਵਰਖਾ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਧ-ਸੂਖੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਵੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਸੂਖੀ ਫਸਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(vi) ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਆਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(vii) ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੰਗ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੰਗ ਨੂੰ 2011 ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ 33% ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(viii) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਆਦਿਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ-ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਵਾਰ ਆਵੰਟਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ।

269. ਜੋ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਉਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਕਬਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਰੂਪ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ, ਸਾਲਾਨਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ, ਡੈਲਟਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਸਿੰਚਾਈ ਸਕੀਮਾਂ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵੱਲ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ, ਭਵਾਨੀ ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਕਬਨੀ ਬੇਸਿਨ – 19.43 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.
ਭਵਾਨੀ ਬੇਸਿਨ – 5.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.
ਪੰਬਾਰ ਬੇਸਿਨ – 2.95 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

270. ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਲਈ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਬਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ "ਵਿਰਿੱਪੁ" ਅਤੇ "ਮੁੰਡਕਨ" ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ; ਖਰੀਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧ, "ਮੁੰਡਕਨ" ਅਤੇ ਬਾਰਹਮਾਸੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਖਰੀਫ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧ ਅਤੇ "ਮੁੰਡਕਨ" ਲਈ ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ।

271. ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 2011 ਲਈ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ 30:70 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ। ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 120 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 120 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 70 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ (ਮਨੁੱਖੀ 40 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ + ਮਵੇਸ਼ੀ 30 ਲਿਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਅਨੁਪਾਤਾਂ 'ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਬਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਇੱਕੱਠੇ 1.53 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ 20% ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 80% ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਬਹੁ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਹਿੱਸਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਿੰਨ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਲਈ .31 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

272. ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਏ ਨੇ ਕਬੀਨੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ .50 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 2011 ਤੱਕ ਹੋਰ 33% ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ .69 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਵਾਨੀ ਸਬ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਸਬ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ .21 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ .26 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 1.16 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ 2.5% ਦੇ ਵਾਲਿਊਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ, ਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ .04 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾਲਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਬਲਕ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।

273. ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਨੂੰ 45.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਬਚਤ ਵਿੱਚੋਂ 1.51 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਸਾਰੇ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, 29.76 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੱਕ ਗੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਛੋੜੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਵੰਟਨ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਲੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਅਣ-ਵਰਤਿਆ ਪਾਣੀ ਕਬੀਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਈ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੂਜੇ/ਦੁੱਗਣੇ ਫਸਲ ਵਾਲੇ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ 2,80,800 ਏਕੜ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕੇਰਲਾ ਆਪਣੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਣ-ਵਰਤਿਆ ਪਾਣੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅਣ-ਵਰਤਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਐਫ਼ ਵਰਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

274. ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭੂਜਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਾ ਅਤੇ ਪੀਣ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਣੀ

ਦੀ ਲੋੜ ਵਿਰੁੱਧ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਗਈ ਦਾ ਦਾਵਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਸ. ਨੰ. ਫਸਲੀ ਖੇਤਰ (ਹੈਕਟੇਅਰ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ (Mcft.) (1) ਸਾਂਬਾ (ਇਕੱਲਾ ਫਸਲ) 4760 3006 (2) ਕੁਰੂਵੈ (ਖਰੀਫ ਦੋਹਰੀ ਫਸਲ) 6230 2868 (3) ਥੈਲਾਡੀ (ਰਾਬੀ - ਦੋਹਰੀ ਫਸਲ) 6230 3366 ਹੈ ਕੁੱਲ 9240

275. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 42,533 ਏਕੜ ਤੱਕ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 9.355 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 115 ਐਮ.ਸੀ.ਐਫ. ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰਫਲ ਦੀ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਬੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ 43000 ਏਕੜ ਦਾ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰਫ

276. ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਦਰਸਾਇਆ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਵੇਰਵੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ:-

ਸ. ਨੰਬਰ ਸੈਕਟਰ ਪਾਂਡੀਚਰੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਲੱਖ ਏਕੜ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ (1) (2) (3) (4) ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ 0.356 ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬੀ ਵਾਤਾਵਰਨ/ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਲੋੜਾਂ 0.000 C ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ - I ਤੋਂ IV ੦.੪੩੦ ੬.੮੪੦ C ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਪਾਵਰ 0.070 ਕੁੱਲ 0.430 7.266

277. ਇਸ ਤੋਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਕੇਵਲ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ 43000 ਏਕੜ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵੀ 7.266 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਪਿਆ।

278. ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੁਰੁਵਾਈ, ਸੰਬਾ ਅਤੇ ਥਲਾਦੀ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 15,388, 11,757 ਅਤੇ 15,388 ਏਕੜ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਫਸਲ (ਕੁਰੁਵਾਈ ਅਤੇ ਸੰਬਾ) ਨੇ 27,145 ਏਕੜ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਫਸਲ (ਥਲਾਦੀ) ਨੇ 15,388 ਏਕੜ ਉੱਤੇ ਉਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਾਰਾਇਕਲ ਖੇਤਰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇਲਟਾ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਿਰੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇਲਟਾ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਸਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਾਇਕਲ ਖੇਤਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਸਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ, ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਖਾਰਾ ਪਾਣੀ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਜੜ੍ਹ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੰਜਾਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਦਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਜਮਾ ਹੋਏ ਲੂਣ ਨੂੰ ਧੋਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਪ-ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ 6.35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

279. ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਰਾਇਕਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2011 ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 35:65 ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ 120 ਐਲ.ਪੀ.ਡੀ. ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਸਮੇਤ ਪਸ਼ੂਧਨ ਲਈ 70 ਐਲ.ਪੀ.ਡੀ. ਦਾ ਮਾਨਕ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ .225 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 80% ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਦੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਰਾਇਕਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਨਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਇਸ ਰਸਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਖਾਰੇ ਉਪ-ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ 225

ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।

280. ਆਪਣੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਬੰਧੀ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਆਮ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ 0.34 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ 2011 ਤੱਕ, ਇਹ ਮੰਗ ਲਗਭਗ 33% ਵਧ ਕੇ .045 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਬੰਧੀ ਤਰਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਗਿਆ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ, ਭਾਵ, 0.45 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ, ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 6.62 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਜੋਂ ਆਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

281. ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ, 45.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਬਚੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1991 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਬੈਂਚਮਾਰਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ 22 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 6.84 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ ਜੋ ਗੋਲ ਕਰਕੇ 7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਇਸ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟਸ (ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚਕਾਰ) ਤੇ ਨਦੀਆਂ ਨਾਮਲੀ, ਨੰਦਲਾਰ, ਨੱਟਾਰ, ਵੰਜਿਆਰ, ਨੂਲਾਰ, ਅਰਸਲਾਰ, ਥਿਰੁਮਲਾਈਕਿਰੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਦਿਯਾਨਾਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸਬੰਧੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਜੋ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

P.11 ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਵੰਟਨ

282. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਿਮ ਗਣਨਾਵਾਂ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟੇਬਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:-

ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਕੇਰਲਾ ਕਰਨਾਟ ਕਾ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਯੂ.ਟੀ ਪੋਂਸੀਡੇਰੀ i) ਖੇਤਰਫਲ 1.93 18.85 24.71 0.43 45.92 ii) ਸਿੰਚਾਈ ਲੋੜ 27.90 250.62 390.85 6.35 675.72 iii) ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਲੋੜ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 2011 0.35 1.85 2.73 0.27 5.20 iv) ਪਾਣੀ ਲਈ ਲੋੜ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸੁਰੱਖਿਆ - - - - 10.00 v) ਅਟੱਲ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ - -ਜੀਵੀ - - 4.00 vi) ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ ਸੰਤੁਲਨ ਪਾਣੀ 1.51 17.64 25.71 0.22 45.08 ਕੁੱਲ 29.76 270.11 419.29 6.84 740.00 ਕਹੋ 30.00 270.00 419.00 7.00 726+14 = 740

283. ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਣਿਵਾਰਿਆ ਰਿਸਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:-

1. ਕੇਰਲ
30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

2. ਕਰਨਾਟਕ
270

3. ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ
419

4. ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ
7

5. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ
10

6. ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੇ ਰਿਸਾਵ
4

740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

284. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 45.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਅਸੈਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੈਰੀ ਓਵਰ ਸਟੋਰੇਜ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 25.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. x 2) ਨੂੰ ਅਸੈਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੈਰੀ ਓਵਰ ਸਟੋਰੇਜ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ 25.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੰਡਣਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 12 ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ

285. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਗਲਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਬਹਾਅ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਸਲ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਪਲਾਈ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਰਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੂਨ ਦੇ ਮੱਧ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮੱਧ ਤੱਕ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਫਸਲ "ਕੁਰੁਵਾਈ" ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਫਸਲ "ਥਲਾਡੀ" ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ-ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਫਸਲ "ਸੰਬਾ" ਨੂੰ ਅਗਸਤ- ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਮਿਡ-ਜੂਨ ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮਾਸਿਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੋਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਤਿਆਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਸਧਾਰਣ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ:-

i) ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚਕਾਰ

ii) ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ

(ਅ) ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ
ਚਵਾਦੀਯੂਰ ਜੀ.ਡੀ. ਸਾਈਟ।

ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਵਾਦੀਯੂਰ ਗੇਜ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਬੀ) ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ
ਅਮਰਾਵਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਸਾਈਟ

iii) ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ

iv) ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿਚਕਾਰ 286. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੂ ਗੇਜ ਤੇ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਦੀ ਗੇਜਿੰਗ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮਾਹਰਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਗੇਜ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨਿਰੀਖਣ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਸਾਈਟ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮਾਪਣ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਪਰੋਕਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਨਵਾਂ ਗੇਜ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਛੋਟ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੀ।

286. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਲੋਕਿਤ ਪਾਣੀ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਰਾਜਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬੀਨੀ, ਭਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਵੰਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਉਹ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਲਈ 7 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਅਲੋਕਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ 7 ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਟੀਐਮਸੀ

1) ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ
740

2) ਜਲਾਸ਼ਯ 'ਤੇ ਉਤਪਾਦਨ।
508

3) ਟੀਐਮਸੀ ਵੈਲ. XIV, ਪੰਨਾ 87 ਅਤੇ ਟੀਐਨ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 571, ਮੱਦ 1 ਮਿਤੀ 10.2.2005 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮੈਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ 'ਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਉਤਪਾਦਨ
25

4) ਮੈਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਉਤਪਾਦਨ।
10

5) 4 ਵਾਂਗ ਹੀ ਟੀਐਨ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 571, ਮੱਦ 4 ਅਤੇ ਟੀਐਨ ਬਿਆਨ 868, ਮੱਦ 1
232

6) (ਅ) ਮੈਟੂਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਪਲਬਧ ਉਤਪਾਦਨ (740-508)
(ਹਵਾਲਾ: ਟੀਐਨ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 571, ਮੱਦ 3, ਪੰਨਾ 54; ਟੀਐਨ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 868, ਅਨੁਬੰਧ-3)
232

7) ਹੇਠਲੇ ਇਸਤੇਮਾਲਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ:-
(ਅ) ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਅਲੋਕਣ
6 ਟੀਐਮਸੀ

(ਬ) ਪਾਲਘਾਟ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਅਲੋਕਣ
3 ਟੀਐਮਸੀ

(ਸੀ) ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਲੋਕਣ
7 ਟੀਐਮਸੀ

(ਡੀ) ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਟਲ ਭਾਗਾਂ
4 ਟੀਐਮਸੀ
20

8) ਬਕਾਇਆ212 ਟੀਐਮਸੀਐਚ (ਈ) ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਬਕਾਇਆ (232-20) 212

ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ (212+25) 237**

287. ਇਸ ਤੋਂ ਘਟਾਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ 419 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਕੀ 182 ਟੀਐਮਸੀ (419-237) + 10 ਟੀਐਮਸੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਭਾਵ, 192 ਟੀਐਮਸੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਘਟਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“i) ਕਾਬਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਅਣਕੰਟਰੋਲਡ ਕੈਚਮੈਂਟ ਤੋਂ ਨੀਚੇ ਕਾਬਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕੈਚਮੈਂਟ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਹੇਠਾਂ, ਸ਼ਿਮਸ਼ਾ, ਅਰਕਾਵਤੀ ਅਤੇ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਣਕੰਟਰੋਲਡ ਪ੍ਰਵਾਹ।

ii) ਕਾਬਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਰਿਲੀਜ਼; ਅਤੇ

iii) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਸਾਗਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਰਿਲੀਜ਼।"

288. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 192 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਲਈ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਲਿੰਗੰਡੁਲੂ ਵਿਖੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: - “ਮਹੀਨਾ TMC ਮਹੀਨਾ TMC ਜੂਨ 10 ਦਸੰਬਰ 8 ਜੁਲਾਈ 34 ਜਨਵਰੀ 3 ਅਗਸਤ 50 ਫਰਵਰੀ 2.5 ਸਤੰਬਰ 40 ਮਾਰਚ 2.5 ਅਕਤੂਬਰ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 2.5 ਨਵੰਬਰ 15 ਮਈ 2.5

ਕੁੱਲ 192 ਟੀਐਮਸੀ**

289. ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਰਲ ਦੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਣਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਰਲ ਤੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕਾਬਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਣਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ

ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਬਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਿਲਿਗੁੰਡੁਲੁ ਸਾਈਟ ਤੱਕ। ਇਹ ਮੁੜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਹੁੰਚਾਉ ਦਾ ਸ਼ਡਿਊਲ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੱਢੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦੇ ਡਾਟਾ ਦੇ ਨਾਲ ਥਿਓਰੈਟੀਕਲ ਗਣਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਾਲ 740 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਕੁੱਲ ਸਾਲਾਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਨਸੂਨ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਵਰਖਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਅਤੇ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਡਿਊਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਇਕਾਈ, ਭਾਵ, ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਵੇਰੀ ਨਿਯਮਨ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਰਖਾ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਮੌਨੀਟਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਲਗਾਏ ਜੋ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਉਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਦਾ ਮੌਸਮ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਸਾਮਾਨਿਆ ਤਾਰੀਖ ਵਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੀ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਜੁੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕਠੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੁਲੁ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਬਹਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਾਸਿਕ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਸਟੋਰੇਜਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਪੈਕਟਰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਰਾਮਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਲਾਨਾ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾ। ਇਹਨਾਂ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਬਹਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁਆਂਟਮ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟੋਰੇਜ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉੱਪਰਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਪੁਰਦਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇ।

Q. ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਲਈ ਤੰਤਰ-ਯੰਤਰ (ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਲਈ)

290. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 27.08.1980 ਨੂੰ ਐਕਟ 45 ਦੇ 1980 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 6A ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਸਮਾਨ ਤਾਕਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦਾਂ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1980 ਨੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ

ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਤੰਤਰ-ਯੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਸਾਧਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਇਸਦਾ ਇਨਾਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੋਡਲ ਬਿੰਦੂਆਂ/ਮੋੜ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ, ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ, ਨੂੰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਨਿਯਮਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (ਜੋ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ)। ਫਿਰ ਇਸ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਗਠਨ, ਇਸਦੀ ਰਚਨਾ, ਇਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਈਟਮਾਂ, ਆਦਿ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਨਿਯਮਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੀ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਖਾਕਾ ਖਿੱਚਿਆ। ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਸਨ ਅਤੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਆਰ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ

291. ਉਪਰੋਕਤ ਕਸਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕਰਨਾ ਉੱਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:

“ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

ਧਾਰਾ-I
ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ।

ਧਾਰਾ-II
1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ:

1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 110 ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 80 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਨਿਆਉਕਤਿਕ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ-III

ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ –

i) 1892 ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ

ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ii) 1924 ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਦਰਾਸ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ-IV

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਲੋਅਰ ਕੋਲੇਰੂਨ ਅਨੀਕਟ ਸਾਈਟ 'ਤੇ 50% ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 740 ਹਜ਼ਾਰ ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ: ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ (205.94 ਐਮ.ਕਮ.) ਹੈ।

ਧਾਰਾ-V

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਰਲ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਯੂ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂਆਂ ਲਈ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

i) ਕੇਰਲ ਦਾ ਰਾਜ - 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

ii) ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰਾਜ - 270 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

iii) ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦਾ ਰਾਜ - 419 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

iv) ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦਾ ਯੂ.ਟੀ. - 7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

726 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ (i) ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ (ii) ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਯ ਰਿਸਾਵ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

(i) ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਮਾਤਰਾ – 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

(ii) ਅਣਮਿਲਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ – 4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ
ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੇ ਪਾਣੀ
14 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ
ਕੁੱਲ (726 + 14) 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

ਧਾਰਾ – ਛੇਵੀਂ
ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੰਡਣ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

(i) ਕਾਬਿਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ - 21 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

(ii) ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ - 6 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

(iii) ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ - 3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

ਧਾਰਾ – ਸੱਤਵੀਂ
ਜੇਕਰ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਇੱਕ ਮੁਸੀਬਤ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਕੇਰਲ, ਕਰਨਾਟਕ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਧਾਰਾ ਅੱਠਵੀਂ
ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਹਨ:

i) ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚਕਾਰ : ਕਾਬਿਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਸਥਲ

ii) ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ :
a) ਭਵਾਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਾਵਡੀਯੂਰ ਗੇਜ ਸਥਲ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

b) ਪੰਬਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚਕਾਰ : ਬਿਲੀਗੁੰਡਲੂ ਜੀ.ਡੀ. ਸਥਲ/ਸਾਂਝੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ iv) ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁੱਡੂਚੇਰੀ ਵਿਚਕਾਰ : ਸੱਤ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਨ" ਚੂੰਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੂ ਗੇਜ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ:

ਉਪਰੋਕਤ 192 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ 182 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਵੰਟਿਤ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਸਿਕ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਾਸਿਕ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਉਚਿਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ/ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ।

ਧਾਰਾ ਐਕਸ

ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਉਪਲਬਧ ਵਰਤਣਯੋਗ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਲਾਸ਼ਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਟੋਰੇਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਟੋਰੇਜ ਸਮਰੱਥਾ 3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ

ਧਾਰਾ – XI

ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਪਰਲੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਟੇਟ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀਆਂ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਟੇਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਿੰਤਤ ਸਟੇਟਾਂ ਆਪਸੀ

ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਡਿਲੀਵਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਾ-XII

ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਯੂ.ਟੀ. ਆਫ ਪੁੰਡੂਚੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ-XIII

ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਕਾਮਨ ਰੀਚ ਬਾਊਂਡਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਐਨ.ਐਚ.ਪੀ.ਸੀ.) ਨਾਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਧਾਰਾ-XIV

ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਸਮੇਤ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇ; ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਦਾ ਸਟੋਰੇਜ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਤੋਂ ਮੋੜੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਨਗਰੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਾਪ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਧਾਰਾ-XV

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਪੁੰਡੂਚੇਰੀ ਦਾ ਯੂ.ਟੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਣਵਰਤੀਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸੇ ਜਲ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ-XVI

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਜਲ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਜਾਂ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਾਜ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ-XVII

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਸੁਝਾਅਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਆਇਆਂ/ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ XVIII

ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ,

ਧਾਰਾ-XIX

(ਅ) "ਸਧਾਰਣ ਵਰ੍ਹਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦ੍ਰਾਬ ਦਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੈ।

(ਬ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ।

(ਸ) "ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ 1ਜੂਨ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 31ਮਈ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਦ) "ਸਿੰਚਾਈ ਮੌਸਮ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਮੌਸਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ 1ਜੂਨ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 31ਜਨਵਰੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਈ) "ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ, ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

(ਐਫ) "ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ." ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਜ਼ਾਰ ਮਿਲੀਅਨ ਘਣ ਫੁੱਟ ਪਾਣੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ-XX

292. ਮਿਸਟਰ ਨਾਰੀਮਨ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 28.20 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਿਰਫ 21.38 ਲੱਖ ਏਕੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰੰਤੂ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਅਧਿਕ 3.32 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ "ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ" ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਧੂ ਆਵੰਟਨ 3.32 ਲੱਖ ਏਕੜ ਲਈ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਕ ਵੰਡ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਨਿਆਂਕ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1966 ਵਿੱਚ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਰੁਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਵੰਡ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਲੋੜ-ਆਧਾਰਿਤ ਵੰਡ ਹਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਰਿਆ ਘਾਟੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ, ਦਰਿਆ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਖੇਤਰਫਲ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

293. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਾਣੀ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪਰਿਧੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਮੌਕਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨਾਲ ਵੀ ਅਨਿਆਇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਸਮੇਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕਈ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਾਲਡਾਨਾ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ, 1977 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਬਚਤ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਕੁਆਂਟਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ 393 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

294. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਬਰਾਬਰ ਰਾਜ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।ਕਿ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਗੂ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੋਰ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਕਤਾ ਇਕਤਾ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਾਲਿਊਮ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਹਿਸਾਬਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 339.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ।

ਐਸ.2 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਜਾਵਲੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ:

295. ਸ੍ਰੀ ਨਾਰੀਮਨ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਜਾਵਲੀ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾਓਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਈ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ। ਹੋਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਹਲਫਨਾਮਾ (ਐਕਸ. 1665) ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵੰਡਣ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਚੋਟ ਪਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਉਪਲਬਧ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।

296. ਉਸਨੇ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਸੁਪਰਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ; ਸਤਿਆਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰਾਈਪਾਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ; ਅਰਿਸਮਿਨਿਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਗੌਗਾ ਕੁਮਾਰ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ1, ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਂਥਮ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ2; ਬੰਗਾਲ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ & ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਵਰਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਬਨਾਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ3; ਜੋਸ ਦਾ ਕੋਸਟਾ & ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ4; ਪਿੰਜਰੀਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ5; ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸੀ ਲਾਲ ਸਾਦਾਸ਼ਿਵ ਸੰਕਰ ਅਤੇ ਐਮਪਸ. ਲਿਮਿਟੇਡ.", ਓ.ਓ. ਪੈਮੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੈਮਪਟਨ ਪਾਰਕਿੰਸਨ (ਵਰਕਸ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਇਸਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ6; ਕਾਸ਼ੀ ਨਾਰਾਇਣ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ7; ਰਾਮ ਭਰੋਸੇ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰ ਸਰੂਪ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ8 ਅਤੇ ਜਮਸ਼ੇਦ ਹੋਰਮਸਜੀ ਵਾਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਪੋਰਟ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ5 ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਮਿਸਟਰ ਮੋਹਨ ਵੀ. ਕਟਾਰਕੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ:

297. ਮਿਸਟਰ ਕਟਾਰਕੀ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਫਨਾਮਾ (ਐਕਸ. 1665) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸ. 1665) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵੀ ਗਲਤ ਸਨ ਜੋ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸ.1665) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਮੀਂਹ ਦੇ ਘੱਟ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸਨ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਵੀ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿੱਚ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸ. 1665) ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਣਨਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਜੀ.ਓ.ਆਈ) ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, 1984 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਏ.ਓ) ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ, ਜੀ.ਓ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਰੀਅਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੀ.ਓ.ਆਈ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਐਫ.ਏ.ਓ ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਣਨਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਧੀ ਬਹੁਤ ਆਮ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਆਮ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਾਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸਿਰਫ 242 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ, ਮੇਟੂਰ ਜਲਾਸ਼ਯ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਸਿਰਫ 137 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 377 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਸੀ।

298. ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਨ-ਆਫ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਖਿਲਾਰਦਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਮੱਧਮ ਜਾਂ ਘੱਟ ਬਾਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਘੱਟ ਰਨ-ਆਫ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸੋਖਦਾ ਅਤੇ ਭੂਜਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

299. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸੰਬਾ ਫਸਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸਟ. 1665) ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਫਸਲ ਨੂੰ

ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸਟ. 1665) ਦੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਫਸਲ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਦਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ।

300. ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਵਿਕਸਿਤ ਰਹੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਤਥਾਕਥਿਤ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਬਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਹਰੰਗੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਕੂਰਗ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਗਲਤ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਇਹ ਇੱਕ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

301. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦੇ ਬਜਾਏ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਕਾਰਕ, ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਥਿਊਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਰਮਨ ਸਿਧਾਂਤ, ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, 1966 ਆਪਣੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਯਾਰਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

302. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ 12.64 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਵਣ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਆਵੰਟਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 27.29 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ 408 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਉਚਿਤ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ/ਉੱਚ ਪਾਣੀ-ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ,ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ/ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਦੀ 45.08 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਮੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵੰਡ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੋਰ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਕੁਇਟੀ ਇੰਨੀ ਮਾਤਰਾ "ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਤੁਲਨ ਮਾਤਰਾ" ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾਵਾਂ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ 390.85 ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਉਲਟ 311.6 TMC ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

303. ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੰਡ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਰਾਜ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇੱਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ। ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾ ਕਿ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਦੁਆਰਾ। ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦਾ 28.2 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਅਸਮਰੱਥ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਵਾਹ/ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੈਸੂਰ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ)

(ਸੁਪਰਾ), ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਨੇਬਰਾਸਕਾ ਬਨਾਮ ਵਾਇਮਿੰਗ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ), ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਜ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਭਾਗ ਬਨਾਮ ਕਲੈਰੈਂਸ ਈ. ਅਤੇ ਪੈਗੀ ਵੀ. ਗ੍ਰੀਮਜ਼ 46 ਅਤੇ ਰੀ: ਹੇਗ ਬਨਾਮ ਨੇਫੀ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕੋ.47

304. ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 1990 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਪਾਣੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ 407.70 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਣੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਅਤੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

305. ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਬਦਲਾਅਵਾਂ ਨੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਈ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉੱਪਰ ਜਾਂ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਮੈਸੂਰ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਧ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਸੀ, ਇੱਕ ਉੱਪਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦਾ ਰਾਜ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਦੋਵੇਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ।

306. ਉਸ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਲਈ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਲਈ ਅਲੋਕਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਹੋਰ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਤਰਕ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਬੰਜਰ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਲਈ ਅਸਹਾਇਕ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਮਿੱਟੀਆਂ "ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉੱਗਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ"। ਹੋਰ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਲੋਕਿਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਸਨ ਖੇਤੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫਸਲ ਦੀ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਖਾ ਦੀ ਘਾਟ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

307. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੇਮਾਵਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਅਲੋਕਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 45 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਰੱਥਾ 67.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਹੇਮਾਵਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੁੱਲ ਸਮਰੱਥਾ ਸਿਰਫ 37.1 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿਰਫ 43.67 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੀ ਅਲੋਕਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਅਲੋਕਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਤਰਕ ਸਨ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ 145 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 120 ਦਿਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਲੋਕਿਕਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 267 ਮਿ.ਮੀ. ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 150/ 200 ਮਿ.ਮੀ. ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਅਸੈਸਰ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਹੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ।

308. ਉਸਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਚੌਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਚੌਲ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਗਏ ਚੌਲ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਖਣ ਅਤੇ ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਨੁਕਸਾਨ ਵਰਗੇ ਯੋਗਦਾਨ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ

ਕਾਫੀ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਜਲਵਾਯੂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੇ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦਾ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰਾਸਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਕੁਰੁਵਾਈ ਫਸਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਸੀ, ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕੋ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਕਦਮ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਕੁਰੁਵਾਈ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਬਾ ਇਕੱਲੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

S.4 ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ:

309. ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭੂਜਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭੂਜਲ ਇੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਯੋਗ ਸਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧੀਨ ਭੂਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਸੋਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ/ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਰਨ-ਆਫ ਵਜੋਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਭੂਜਲ ਦਾ ਖਿੱਚਣਾ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਉਪਯੋਗ ਹੈ।

310. ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭੂਜਲ ਲਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ 20 ਟੀਐਮਸੀ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਲਬਧ/ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

311. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ "ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਲੋੜ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ 47 ਟੀਐਮਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਗ਼ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਜਾਂ 30 ਟੀਐਮਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਜਾਂ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ, 20 ਟੀਐਮਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਭੂਜਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੱਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ 47/30/20 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 72/46/30 ਟੀਐਮਸੀ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

312. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਬੈਂਗਲੁਰੂ, ਇੱਕ ਵਧਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਾਲਾ ਮਹਾਨਗਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨੂੰ ਸੁਈ ਜੈਨਰਿਸ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 3.29 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ "2011 ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਮਾਤਰਾ 1.85 ਟੀਐਮਸੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ 20% ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ 2.5% ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ; ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਅਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

313. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਿਰਫ

1/3ਰਡ$_{SUPERSCRIPT}$ ਲਈ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ 36% ਹਿੱਸਾ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ 'ਤੇ। ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਲਈ, ਭੂਜਲ, ਵਧੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪੂਰਕ/ਸਹਾਇਕ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਦੇ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਨੁਸਾਰ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਨੂੰ 10.14 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਵਧਾਇਆ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

314. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ 2011 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ 1990 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ/ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 2011 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ 2025 ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 2011 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਕਟਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

315. ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਥਲਾਦੀ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਲਈ 1.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਉਚਿਤਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿ ਲਗਭਗ 95,000 ਏਕੜ ਖੇਤਰ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 90,000 ਏਕੜ ਖੇਤਰ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਉਸੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਲਈ 67,000 ਏਕੜ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

316. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਕਿਸਾਨ 1974 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਉਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ 2007 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਕਿਸਾਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਉਗਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਰਾਸਰ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰੁਖ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 45.0 ਟੀਐਮਸੀ "ਬੈਲੈਂਸ ਸਰੋਤ" ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਅੰਕੜਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫਸਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਅਤੇ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ "ਬੈਲੈਂਸ" ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

317. ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆਤਮਕ ਸੀ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬੀਨੀ ਖੇਤਰ ਵਰਗੇ ਸੁੱਕਾ-ਪ੍ਰਵਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਗਭਗ 3.04 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 18 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਵ ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਸਿੰਚਾਈ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵੱਡੀ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਰਨਾਟਕ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ 'ਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅਸਰ ਪਾਇਆ।

318. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। 3.21 ਲੱਖ ਏਕੜ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ

ਗਏ 54.68 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ (ਐਕਸ.ਟੀ. 1665) 'ਤੇ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਲੋੜ 48.19 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਕਸ.ਟੀ. 1665 ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਜਿਰਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਸ.ਟੀ. 1665 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮਹੱਤਵਤਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੀ ਕਾਵੇਰੀ ਮੇਟੂਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦਾ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ 41.89 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 54.68 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

319. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਸਿਸਟਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 9.51 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ "ਦੁੱਗਣੀ ਗਿਣਤੀ" ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਏ.ਮੋਹਨਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦਾ ਖੇਤਰ 70,000 ਏਕੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 87,500 ਏਕੜ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਸੀ।

I. ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ

ਟੀ.ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫਾਡੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ:

320. ਸ੍ਰੀ ਨਾਫਾਡੇ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਈ ਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1987 ਅਤੇ 1992 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, 1966 ਅਤੇ ਕੈਂਪੀਓਨੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼ ਆਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 1956 ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਈ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1956 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(c) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ 'ਸਮਝੌਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਿਆ ਇੱਕ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਕਲ ਇਕਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਿਆ ਇੱਕ ਹਾਈਡਰੋਲੋਜੀਕਲ ਇਕਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜਾਂ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ ਕਰਨਾਟਕ ਨਾਲੋਂ ਕਹੀਂ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮੰਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੱਕ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਣਪਛਾਤੇ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਰਹੀਣ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ

ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਲਡਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, 1977 ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅੰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ 124 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ, ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਰਿਟੈਨਸ਼ਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ।

321. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ ਕਰਨਾਟਕ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮੰਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੱਕ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਣਪਛਾਤੇ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ, ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਰਹੀਣ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਣਪਛਾਤੀ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਲਡਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ, 1977 ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅੰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ 124 ਟੀਐਮਸੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ।

322. ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੌਲ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਚੌਲ ਦੀ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਉਗਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਧਾਨ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਧਾਨ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ.ਸੀ. ਪਟੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਇਸੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ।

323. ਉਸ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ, ਨਾਮਤ: ਕੁਰੁਵਾਈ, ਥਲਾਦੀ ਅਤੇ ਸੰਬਾ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਧਾਨ ਉਗਾਉਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੂਜੀ ਚੌਲ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੌਲ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਕਬੀਨੀ ਅਤੇ ਹੇਮਾਵਤੀ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਹੇਮਾਵਤੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਹੇਮਾਵਤੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਸਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਰੀ-ਓਵਰ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਬੀਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਬੀਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਨੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪਰ ਇਸ

ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਬੀਨੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

324. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 18,853 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਅੰਕੜੇ ਵਿੱਚ 3.44 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਗਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ 18.853 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 3.44 ਲੱਖ ਏਕੜ ਇਹ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ 1990, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੇਤਰ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਉਣੀ ਝੋਨੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ 145 ਤੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ 125 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ. ਉਸ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਥੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਹਰ ਰਾਏ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਘੱਟ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵੱਡੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਰੰਗੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਜਾ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਕਬਿਨੀ, ਗਰਮੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਦੀਵੀ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੈਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਮੇਟੂਰ.

325. ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦਾ ਲਗਭਗ 64% ਹਿੱਸਾ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿਰਫ 1/3ਰਡ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ। ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, 1966 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ 2025 ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ/ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਅਤੇ ਅਯੋਜਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਧਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ 1976 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਣੀ ਕਾਵੇਰੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਜਿਹਾ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

326. ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੈਂਗਲੋਰ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ, ਨੇਤਰਾਵਤੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਨਦੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ ਤੁੰਗਭਦਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਗਲੋਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਲਟਾ, ਚੇਨਈ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਰਖਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਚੇਨਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਮੋੜਨਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਇੱਕ ਸੂਖਾ ਬੇਸਿਨ ਸੀ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਸੂਖਾ ਪ੍ਰਵਣ ਸਨ, ਤਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਉੱਤੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਣਾ ਅਨਿਆਇਆ ਸੀ।

327. ਉਸ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਧੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਖਾਦਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਸੰਗਠਨ (ਐਫ.ਏ.ਓ.) ਦੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

(ਜੀ.ਓ.ਆਈ.) ਦੀਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ, 1984 ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਜ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕੈਲਕੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸਪੀਕਰਣ-ਸੰਕ੍ਰਮਣ, ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ, ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਰਸਰੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਕਟਰਾਂ ਲਈ ਕੈਲਕੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਐਫ.ਏ.ਓ. ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪਣਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਵਾਸਪੀਕਰਣ-ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਵਰਖਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਗਲਤ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਨਿਰਾਧਾਰ ਸੀ।

328. ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਟ ਆਫ ਤਾਰੀਖ (ਜੂਨ 1990) ਉੱਤੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ 29.269 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਸਿਤ/ਸਿੰਜਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 1972 ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਖੇਤਰ 28.208 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਵਲ 24.708 ਲੱਖ ਏਕੜ ਲਈ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਲਈ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭਾਵੇਂਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ-ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਾਤ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਕੁੱਲ ਸਿੰਜਾਈ ਲੋੜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦਿਆਂ 60% ਕੁੱਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਪਣਾਈ ਜੋ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸੰਭਵ ਪੱਧਰ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 65% ਦਾ ਉੱਚ ਅੰਕੜਾ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਟਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕਰਤਵਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਜਾਈ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਛੱਡ ਕੇ ਧਾਰਾਵਾਂ I(iv) ਅਤੇ I(v) ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 1974 ਤੱਕ ਸਖਤੀ ਨਾਲ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਕੂਲ ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਜਦੋਂਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਸੋਕੇ ਕਾਰਨ ਦੋਹਰੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਉਪ-ਮਿਆਰੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ।

329. ਉਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਦਾਵੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੂਜਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਪਲਾਈ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਰਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੂਜਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਸਾਲ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੇ ਮੈਟੂਰ ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ ਰੀਚਾਰਜ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੂਜਲ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ,

330. ਇੱਕ ਵੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤਕਨੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭੂਜਲ ਸਤਹੀ ਬਹਾਅ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੀਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਰੀਚਾਰਜ ਘਟਕ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਾਂਗ ਐਨ.ਡਬਲਿਊ.ਡੀ.ਟੀ ਅਤੇ ਕੇ.ਡਬਲਿਊ.ਡੀ ਨੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹਾਅ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਣੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵੀ ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਜਤਾਈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿ ਭੂਜਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਬਲਿਊ. ਬਾਰਬਰ, 1985 ਅਤੇ ਯੂ.ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ, 1973 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

330. ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਜੂਨ/ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ, ਪੂਰੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਤਹੀ ਬਹਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਭੂਜਲ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਸਿੰਜਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆਕਾਰੀ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਨਰਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

331. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਬਹਾਵ ਵਾਲਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਤ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2002 ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਰਿਆ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਕੋਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 88 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਰਬਾਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਟਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਤ ਬਹਾਵ ਦਾ ਮਾਨਕ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕ ਭੰਡਾਰਣ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਣਮਿੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਲਿਆਉਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

332. ਹੋਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਨਰਮਦਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਮਿਲੇ।

333. ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਕੁਰੁਵਾਈ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੂਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਘਾਟਾ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੀ, ਜੂਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

334. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਵਜੇਹੀ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਜ਼., ਕਾਬਿਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹਰੰਗੀ, ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾਂ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਲੈਣ ਜਾਂ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਵਜਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਟੂਰ ਵਿੱਚ 205 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਮਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜੂਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੇਟੂਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵਾਹ. ਫਾਈਨਲ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ. ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ,

ਉਸਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਆਰਡਰ

335. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਤਮ ਬੇਸਿਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧਾਂਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨ ਨੂੰ ਤਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦ ਤੱਕ ਬੇਸਿਨ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ ਮੋੜਨ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਆਪਣੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੇਰਲ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਆਪਣੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਘਟਕ ਜੋੜ ਕੇ। ਸਿੰਚਾਈ ਘਟਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ।

336. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਚਾਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਇੱਕ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵਰਤ ਕੇ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਕੇਰਲ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਸਿਰੁਵਾਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਅਤੇ ਕਈ ਡੈਮਾਂ ਤੋਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

337. ਉਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁੱਕੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਵੀਕ□ਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੁੱਕਾ ਨੂੰ ਇਕ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਇਕ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਕੋਲ ਵੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਢ਼ਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁੱਕਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਟੀ.2 ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕ:

338. ਸ੍ਰੀ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਉੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਪਰਲੀ ਪਾਣੀ ਚੁੱਕਣ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਜਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਤੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੋੜ ਮੌਜੂਦਾ, ਸਥਾਪਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ।

339. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਇਸਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਜਾਈ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਾ ਪਾਇਆ

ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੇਠਲੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ (ਐਕਸ.ਟੀ. 1665) ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਕੱਠ ਸੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਸੈਸਰ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਆਕਲਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਸ.ਟੀ. 1665 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਸੈਸਰਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ।

340. ਸ੍ਰੀ ਨਾਫਾਦੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਿਵਵੇਦੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਵਰਤਣ ਸਮੇਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਕਿਕ ਸੰਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਜਟਿਲ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਸੰਭਵ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਜਨਹਿਤ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗਹਰੀ ਸਮਝ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਕਸਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂਕਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਨਯੋਗ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

341. ਸ੍ਰੀ ਨਾਫਾਦੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਿਵਵੇਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

U. ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ

342. ਸ੍ਰੀ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 147 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 998 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ 21% ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 4% ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਵੰਟਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਿਆਂਕਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਕਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਿਆਂਕਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ 1966 ਵਿੱਚ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

343. ਉਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਕੇਰਲ, ਜੋ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਵੀ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਂਦਾ ਸੀ। 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ, ਕੋਚੀਨ ਜਾਂ ਮਲਾਬਾਰ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੇਰਲ ਦੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1956 ਦੇ

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਰਾਜ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੋ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਰਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

344. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਇੱਕ ਖਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਬੇਸਿਨ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸਤਹ ਅਤੇ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਲੋੜ-ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਖਪਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਪਤਕਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

345. ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਕਬੀਨੀ ਅਤੇ ਭਵਾਨੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮਲਾਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਸਕੀਆਂ। 1956 ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ, ਕੋਚੀਨ ਅਤੇ ਮਲਾਬਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਲਾਬਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਸਕੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਵਲ 1974 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1974 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਰਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿਰ ਅਤੇ ਢਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਭੂ-ਆਕਾਰ ਕਾਰਨ, ਕੇਰਲ ਕੋਲ ਹਾਈਡਰੋ-ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉੱਚ ਸਮਰੱਥਾ/ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕੇਰਲ 'ਚ ਵੀ ਐਕਿਊਟ ਹੈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ, ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ ਰਾਜ. ਬਦਲਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਰਗੇ ਪਲਾਂਟ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਦੀ ਵੰਡ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੱਛਮ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਜਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ

346. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣਾ ਇਸ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਬਣ ਗਈ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਣ। ਅਗਲਾ, ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮੋੜਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ

ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਦੀ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ।

347. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ 20TMC ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਕੋਲ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਰਲ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਬਨਾਸੁਰਾਸਾਗਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਮਨੰਥੋਡੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਭਵਾਨੀ ਸਕੀਮ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵੀ।

348. ਉਸ ਨੇ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਫਸਲ ਵਾਲੀ ਧਾਨ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਫਸਲ ਵਾਲੀ ਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁੱਕੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਰਲ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਗਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਿਕ, ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕ, ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਫਸਲ ਪੈਟਰਨਾਂ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

349. ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ 30TMC ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਤੱਕ 30TMC ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਛੱਡੇ। ਇਸ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੁਕਾਉਣਾ ਸੀ।

350. ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 30 TMC ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਰਲ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰੁਵਾਨੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਤੋਂ ਕੋਇਮਬਤੂਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੇਵਾਨ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਕਾਵੇਰੀ ਨੀਰਪਾਸਨਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।ਇੱਕ ਵਿਲੱਪੰਗਲ ਵਿਲਾਵਾਸੀਯਗਲ ਨਾਲਾ ਉਰਿਮਾਈ ਪਧਾਗੱਪੁ ਸੰਗਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ।

ਬੀ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਦਲੀਲਾਂ।
351. ਮਿਸਟਰ ਨੰਬਿਆਰ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ 9 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 7 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਹੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਹੁਣ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ 1 ਟੀਐਮਸੀ ਪਾਣੀ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਰਾਖਵੇਂ ਗਏ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

352. ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕੀ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਹਾਲਾਤ ਕੇਵਲ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਰੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫਸਲ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ

ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਹੋਰ, ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕੀ ਸਮਤਲ ਅਤੇ ਇਕਰਸਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਟੋਰੇਜ ਸਟਰਕਚਰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੇ ਗਏ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੋਲ 27,000 ਏਕੜ ਖੇਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਮੌਨਸੂਨਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੰਬੇ, ਸੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਝੱਖੜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਮਦ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦਾ ਇਕੋ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੋਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਪਾਣੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਧਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

353. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਕਾਲਣਯੋਗ ਭੂਜਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੜੋਸੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਤੋਂ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਨੇ ਨਦੀ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਘੁਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਆਂਆਂ ਅਤੇ ਉਥਲੇ ਜਲਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਸੀਮਾ ਕੇਵਲ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦਕਿ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

354. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਰੁਵਾਈ ਫਸਲ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਥਲਾਡੀ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਬਾ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਰੁਵਾਈ ਅਤੇ ਸੰਬਾ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੂਣ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੂਣ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 0.5TMC ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਣਮਿੱਥ ਸੀ ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

355. ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੂੰ 7TMC ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕੋਲ ਪਰਯਾਪਤ ਸਟੋਰੇਜ ਕ੍ਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

356. ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਰਾਏ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਨੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(3) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

357. ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਮੁਕਤ ਬਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਰੁਕਾਉਣ/ਅਵਰੋਧਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

W. ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ

358. ਮਿਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1956 ਦਾ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੰਤਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 6, 6-ਏ ਅਤੇ 11 ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਹੈ।

359. ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਇਨਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6A ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਇਨਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਦਨਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜੇਕਰ ਫੋਰਮ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

360. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਾਸਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਮੇਅ" ਦੀ ਥਾਂ "ਸ਼ੈਲ" ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਗੋਦਾਵਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਨਰਮਦਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਨਰਮਦਾ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਰੋਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6A ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਦਨਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਐਟਲਸ ਸਾਈਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ2, ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ3, ਕੇ.ਟੀ. ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ4 ਅਤੇ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ ਜਨਰਲ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਦੁਬੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ5 ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਵੀ ਕ੍ਰੇਜ਼ ਆਨ ਸਟੈਚਿਊਟ ਲਾ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਣ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖਣ; (ii) ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ; ਅਤੇ (iii) ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ। "ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(7) ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਦਮਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਹ ਹੋਰ ਉਰਜਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6A ਆਪਣਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6ਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਲੌਤੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ।

X. ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਤੀਜੇ

X.I ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਦਾਂਤ;

362. ਪਰਮੈਂਤਮਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਸਮਝੌਂਤਿਆਂ ਦੀ ਅਣਸੁਚਿਤਤਾ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 363 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੁਣ ਇਸ ਜੁਨਕਚਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਕ-ਅੱਪ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਂਤੇ ਦੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 1974 ਵਿੱਚ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਮਝੌਂਤੇ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਮਝੌਂਤੇ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੂਰ ਸਮੇਂ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਅਣਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਰਾਜੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਤੰਰ ਤੇ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਮਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਤੌਲਣ ਲਈ ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣਾ।

363. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ ਰੀ: ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਵਾਟਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਜੋ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ, ਕੌਮੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਵਹਾਉ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਖਾਸ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਬਲਿਕੀ ਜੁਰਿਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਮ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੋਹਫਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਲਾਭਾਰਥੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

364. ਸੰਖੇਪਤਾ ਦੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ "ਹਾਰਮਨ ਡਾਕਟਰਾਈਨ" ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੱਕ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾ□ਟਰੀ ਤੰਰ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਹੁਣ ਆਮ ਤੰਰ ਤੇ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾ□ਟਰੀ ਡਰੇਨੇਜ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਇਸ ਫਿਲਾਸਫੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, 1966 ਦੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਇਥੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ IV ਅਤੇ V ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਾਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਪਰ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਮੂਲ ਉੱਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੰਕਲਪ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਰਤਵਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ

ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਔਚਿਤਿਆ ਦੇ ਸੰਭਵ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿਣ ਲਈ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਫੈਸਲਾ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

365. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

366. ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਘ ਦੀ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ, 1966 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ I ਵਿੱਚ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਰਿਵਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ II ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੌਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਾਟਰਸ਼ੈਡ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਤਹ ਅਤੇ ਭੂਮਿਗਤ ਪਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਛਾਣਯੋਗ ਲਚਕਤਾ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਬੇਸਿਨ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜਾਂ ਦੀ, ਜੋ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਵਾਟਰਸ਼ੈਡ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਤਕਾਲਿਕ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਥਿਤੀਗਤ ਭੂ-ਆਕਾਰਿਕੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। "ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ" ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ III ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਾਈਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤਰੀ ਘਟਕ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ IV ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਅਧੀਨ, ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ V ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਆਰਟੀਕਲ IV ਦਾ ਅਰਥ. ਇਹ ਕਾਰਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“1. ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਦ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨੇਜ ਖੇਤਰ ਦਾ;

2. ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ;

3. ਬੇਸਿਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਲਵਾਯੂ;

4. ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਖਾਸ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਯੋਗਤਾ; 5. ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ;

6. ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ;

7. ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਲਾਗਤ ਹਰੇਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ;

8. ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ;

9. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀ;

10. ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿ- ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ; ਅਤੇ

11. ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

367. ਆਰਟੀਕਲ V ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਰੇਨੇਜ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ. ਕਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਵਿਵਾਦ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਥਾਨਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਦੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਮ ਜ਼ੋਰ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਲਈ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ. ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ, ਜਦਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਪਿਛਲੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੋਸਮ ਖੇਡਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ praesenti ਵਿੱਚ. ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਕੁਇੰਟਸੈਂਸ ਹੈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ, ਵਾਜਬ, ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਧਾਂਤ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੱਟ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਟੀਕਲ VI ਅਤੇ VII, ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉੱਤੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਕੋ-ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਭਵਿੱਖੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੇਸਿਨ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਵਾਜਬ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ VIII ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਜਬ ਵਰਤੋਂ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਏ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਹੈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

368. ਲਗਭਗ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕੈਂਪੀਓਨੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਆਈ.ਐਲ.ਏ. ਰੂਲਜ਼ ਆਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ 1966-1999 (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਕੈਂਪੀਓਨੇ ਨਿਯਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇੱਕ ਜਲਾਧਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਭੂਮਿਗਤ ਪਾਣੀ ਜਾਂ "ਜੀਵਾਸ਼ਮ ਪਾਣੀਆਂ" ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੂਮਿਗਤ ਪਾਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੇਸਿਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕੁਆ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਭੂਮਿਗਤ ਪਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪਰਸਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਲਾਧਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਜਲਾਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੀਚਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

369. ਅਗਲਾ ਕਦਮ, 1987 ਅਤੇ 2002 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਹੈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਜਿਸਨੂੰ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਬਰਲਿਨ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਰਕਸੰਗਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪਹਲੂ 'ਤੇ, ਆਰਟੀਕਲ 12 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਹੋਰ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਹੋਰ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

370. ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ। ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ, ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਪਰਿਆਵਰਣਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਘਟਾਉਣਾ।ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਹਿਜ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਾਰਾ 17 ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ, ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਲਭ ਅਤੇ ਵਹਾਅਯੋਗ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੇਦਭਾਵ ਰਹਿਤ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

371. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਧਾਗਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ।

372. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ, ਸਾਡੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਥਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ 1987 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ, ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਰੋਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਤ ਹੈ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਪਰਿਆਵਰਣਿਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਰੋਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀਕਲ ਇਕਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਲ ਨਿਕਾਸੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਸਿਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਯੋਜਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

373. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਸਮੇਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰਾਂ/ਬੇਸਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦੋਹਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੀਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਐਕੁਇਫਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਸਿਸਟਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਅ) ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ, (ਬੀ) ਸਿੰਚਾਈ, (ਸੀ) ਜਲ ਵਿਦਿਉਤ, (ਡੀ) ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ (ਈ)

ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ।

374. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਵੰਟਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਵਿੱਚ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਜੀਵਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਹੱਤਵ, ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਘਾਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਸਰੋਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਾਰਟਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਬਖਸ਼ਿਸ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਿਤ, ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਸੌਹਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੀਤੀ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ, ਕੈਪੀਓਨ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

375. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਗੱਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ/ਬੇਸਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਦੋਹਨ ਨੂੰ, ਰੀਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

376. 2002 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਡਲ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੂਪ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੱਧੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਲ ਆਵੰਟਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਅਗਰੋ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰਾਂ/ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭੂਜਲ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ। ਭੂਜਲ ਦੇ ਅਤਿ ਦੋਹਣ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਯਾਪਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਅਤੇ ਬਹੁਉਦੇਸ਼ੀਯ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਸਰੋਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਜਾਈ ਬਾਰੇ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਮੂੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਜ਼ਮੀਨ, ਸਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਵ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਿੰਜਾਈ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤੀਬਾਡੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹੋਵੇ, ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀਦਾਰੀ/ਵੰਡ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਲਈ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਜਾਂ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਵਿੱਚ, ਨੀਤੀ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਮਤੀ

ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੇ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਲੋੜੀਦੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ।

377. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਕੈਂਪੀਓਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨੁਸਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਇਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਪੀਓਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਗਰ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਵਰਗੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਗਰ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਵਰਗੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਨ।

378. ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਯਤਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਪਯੋਗੀ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸਮਾਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੇਲੀਅਰ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

379. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਖਰਾਬ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਗਲਤ ਆਵੰਟਨ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਸਬੂਤਾਂ, ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ, ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਮਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤਾਰਤ ਕਸਰਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਛਾਣਯੋਗ ਵਿਟੀਏਟਿੰਗ ਖਾਮੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ

ਐਕਸ.2 ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ “ਸਿੰਜਾਈ ਖੇਤਰਾਂ” ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ:

380. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲ ਵਜੋਂ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿੰਜਾਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 1972 ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਸਮੇਤ ਕਰਾਈਕਲ ਖੇਤਰ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀ ਆਫ ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 566.60 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 176.82 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਜੋਂ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਗੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ 1924 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਜਿੱਤਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਰਾਹ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਹਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਮਾਂ, ਪਾਰਟੀ-ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹੀ ਹੈ praesenti ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਨਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਹਨ। ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰ, ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਘਾਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਤਹ ਵਹਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਡੇਟਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪ੍ਰਭਾਵ 1924 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਰਚ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੇ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਅਰਥਾਤ, ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਝੋਨੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ; ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਝੋਨੇ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਰਧ-ਸੁੱਕੀ ਫ਼ਸਲ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ 1924 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਈ ਗਈ; ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਤੀਬਰਤਾ ਸਿੰਚਾਈ ਨੂੰ 100% ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਫਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸਿੰਚਾਈ ਸੀਜ਼ਨ, ਯਾਨੀ 31 ਜੂਨ ਤੋਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 29.26 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹੋਵੇਗਾ।ਜਿਹੜੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਮੋੜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਂਕ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਲਾਸ਼ਯ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਨੀ, ਹੇਮਾਵਤੀ, ਹਰੰਗੀ ਅਤੇ ਸੁਵਰਨਾਵਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮੰਜ਼ਿਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਰਾਜ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਰਨਾਟਕ 1924 ਤੱਕ ਕੇਵਲ 3.14 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝ ਰਹਿਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1974 ਤੱਕ ਕਾਵੇਰੀ ਦੀ ਮੰਗ 74.5 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ, ਇਸ ਨੇ ਕੇਵਲ 2.15 ਲੱਖ ਏਕੜ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1974 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਹੇਠ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅਲਾਉ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 20.98 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫਸਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਵਧੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

381. ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਫਸਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ:

ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ,

ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ – 566 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ

ਕਰਨਾਟਕ – 466 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੇਰਲ – 100 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਪੁਡੂਚੇਰੀ – 9 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ:

(i)ਦੁੱਗਣੀ ਫਸਲ ਸਿਰਫ 1924 ਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ।NONE NONE

NONE

(ii) NONEਗਰਮੀ ਦੀ ਫਸਲ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਲਕੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।NONE NONE

NONE

(iii)NONEਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਧਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਘੱਟ ਡੈਲਟਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਡੈਲਟਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।NONE NONE

NONE

(iv) NONEਕੋਈ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜਨਾ ਨਹੀਂ।NONE NONE

NONE

(v) NONEਕੋਈ ਲਿਫਟ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ।NONE NONE

382. NONEਜਿਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਹਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਏ ਗਏ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਸਾਥ ਹੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ ਐਕਸ. ਟੀ.ਐਨ.1/65 ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਐਕਸ. ਕੇ.ਏ.ਆਰ.1/58 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਉਚਿਤੀਕਰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੰਤਿਮ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਸ.1/65 ਤੇ ਕਾਫੀ ਵਿਵਾਦ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਖੇਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਣ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਚ ਸੀਓਆਈਡੀਜੀਐਨ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਕੀਰਣ ਪਰ ਇਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਟੀ. ਐਨ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਰਾਜ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਲਿਆ ਨੋਟ ਕਰੋ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ, ਬਾਰਿਸ਼ ਪੈਟਰਨ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਸੋਕੇ

ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹ, ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ 18.85 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਈ 250.62 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ 24.71 ਲੱਖ ਏਕੜ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਖੇਤਰ ਲਈ 390.85 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਾਵੇਰੀ ਤੱਥ ਖੋਜ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਦੋਹਰੀ ਫ਼ਸਲ ਵਾਲੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਰਕਬੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ; ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ “ਸਾਂਬਾ” ਫਸਲ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ। ਅੱਗੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਫਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ, ET ਫਸਲ, ਪੁੱਡਲਿੰਗ ਲੋੜਾਂ, ਪਰਕੋਲੇਸ਼ਨ ਨੁਕਸਾਨ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਕੁਸ਼ਲਤਾ। ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਸੀਂ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਭਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਿਆਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਦਖਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਅਸੀਂ ਰੁਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ. ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਦੇ ਚਿੱਤਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਰੱਖਣ ਵੇਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਣਾ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੰਗ। ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ "ਵਿਆਪਕ" ਜਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਅਖਤਿਆਰੀ ਜਾਂ "ਤੰਗ" ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਪਹੁੰਚ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਪਹੁੰਚ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ 100 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਾ ਢੰਗ ਉਠਾਇਆ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੰਗ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ"ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਇਕ", ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਝਗੜੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।

383. ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤੱਥਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਨ ਜਟਿਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੰਚਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਵਾਹ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੂਲ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਥੱਕ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਨਿਆਸੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਗਹਰੀ ਮਾਹਿਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਂਚ ਉੱਤੇ, ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਬਿਨਾਂ ਰੌਲੇ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਿੰਗ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਬਰਾਬਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਉੱਤੇ, ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

X.4 ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

384. ਕੇਰਲ ਦੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਈ ਤੋਂ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਿਸ਼ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਦਰ ਕਿ ਬਾਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਛੋਟੀਆਂ ਅਵਧੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਅਕਸਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ

ਆਪਣੀ 99.8 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਸਨੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲ ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜਣ ਲਈ 35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਮੋੜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 2002 ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਟਰ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਤਰਜੀਹ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਕਦਰ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਣ ਉੱਤੇ, ਕਾਵੇਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬੋਰਡ/ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਣਵਰਤੀਤ ਪਾਣੀ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਅਤੇ ਕਬਨੀ, ਭਵਾਨੀ, ਅਤੇ ਪੰਬਾਰ ਬੇਸਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ 29.76 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਗੋਲ ਕਰਕੇ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

385. ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਵੇਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਦਾਵੇ ਸਬੰਧੀ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਭੂਜਲ ਆਪਣੀ ਫਿਤਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਣ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਿੰਚਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ 43000 ਏਕੜ ਲਈ ਦੂਜੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਸਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 6.35 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ 20% ਖਪਤਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

X.6 ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ:

386. ਭੂਜਲ ਨੂੰ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਖੋਜਣ ਦੌਰਾਨ, ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਮੈਟਰਿਕਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਭਵਜਨਕ ਡੇਟਾ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਰੀਚਾਰਜ, ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹ, ਝੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੂਜਲ ਦਾ ਰੀਚਾਰਜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਖਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਤਿਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਪਾਣੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਮੜਣ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਈਨ ਵਾਲੀ ਨਹਿਰਾਂ, ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸਾਵ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਜਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ 45% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੇਟੂਰ ਡੈਮ ਦੀ ਸਪਲਾਈਆਂ ਤੋਂ ਰੀਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿ ਇਹੀ ਪਾਣੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲਦੀ ਨਰਸਰੀਆਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੇਟੂਰ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਈਆਂ ਦੇ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ, 1972 ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਰੀਚਾਰਜਯੋਗ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ, ਵੈਨਾਰ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀਯ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਭੂਜਲ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮਾਤਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 33.7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 5.4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ 32.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮੀ ਭੂਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ 10 ਮੀਟਰ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਘਟਾ ਕੇ ਸਾਲਾਨਾ 56.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਭੂਜਲ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 64 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਭੂਜਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬਰਬਰ ਦੀ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਭੂਜਲ 51.56 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 1989 ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 28.4 ਕਾਵੇਰੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., 7.3 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ ਵੇਨਾਰ ਸਬ-ਬੇਸਿਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੌਂਡ ਅਨਿਕਟ ਨਹਿਰ ਖੇਤਰ (ਨਵਾਂ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰ) ਕੁੱਲ 47 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸੀ ਪਾਣੀ 30

ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਮੇਟੂਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਰੀਲੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਾਵੇਰੀ ਸਬ-ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਰੀਲੀਜ਼, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸਤਹ ਸਿੰਚਾਈ ਤੱਕ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਾਇਦੇ ਤੋਲਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਲਈ ਵਿਧੀ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ 20 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਨੁਮਾਨ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਤਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੁਵੱਲੀ ਘੁਸਪੈਠ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 20 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਸਤਹ ਪ੍ਰਵਾਹ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੇ ਨਾਲ ਅਣ-ਕੁਨੈਕਟ ਕੀਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਸਟਾਕ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ 740 TMC ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ।ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਹੈ ਇੱਕ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਸਰੋਤ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਐਕੁਆਇਰ ਦੀ ਸਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ/ਸਤਿਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਨ-ਆਫ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 30/47 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦ, ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਡੇਟਾ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਭਰਨ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ, 20 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ/ਵੰਡਣ ਲਈ ਲੇਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਾਣੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਓਵਰ-ਐਕਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਚੁਕਵੀਂ ਭਰਪਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਤੱਟੀ ਜ਼ੋਨ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਦੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਕੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ, ਅਸੀਂ ਬੇਝਿਜਕ ਹਾਂ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਡੈਲਟਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ 740 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

387. ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਭੂਜਲ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਕੋ ਇਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ-ਸਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਦੋਹਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਰੀਚਾਰਜਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਡਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ 10 ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਡੈਲਟਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਨੁਭਵਜਨਕ ਡਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਸ-ਆ-ਵਿਸ ਉਹ ਰਾਜ।

X.7 ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ:

388. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੈਨਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਸਲ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸਿੰਚਾਈ, ਬਿਜਲੀ, ਘਰੇਲੂ

ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ, ਆਦਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇੰਡਿੰਗ ਬੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ, ਸਾਡੇ ਤੁਰੰਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 20% ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਉਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ 2.5% ਹੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਅਸਰਦਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਬੇਸਿਨ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਨਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਜਾਂ ਜਲਾਸ਼ਯ, ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਨਹਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ

X.8 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

389. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਵਲ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ 1/3ਜ਼ਿSUPERSCRIPT ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਕੁੱਲ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੌਰ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ:-

ਬੈਂਗਲੋਰ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ – 30

ਟੀਐਮਸੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ (ਬੈਂਗਲੋਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) – 10

ਟੀਐਮਸੀ ਪਿੰਡੀ ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ – 6

ਟੀਐਮਸੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਪਯੋਗ – 4

ਟੀਐਮਸੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੰਜਾਈ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ - 40 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ (ਰਿਜ਼ਰਵਾਇਰ ਨੁਕਸਾਨ 6 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ - 1 ਟੀਐਮਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ 465 ਟੀਐਮਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕੇਵਲ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ 30 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ 50% ਜ਼ਰੂਰਤ ਭੂਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਏਂ ਅਤੇ ਟਿਊਬ-ਵੈਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2000 ਅਤੇ 2025 ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਾਲ 2011 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈ ਏ ਕੇਵਲ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ 1/3ਜ਼ਿ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ 14.52 ਟੀਐਮਸੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੂਨ 1990 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ 2025 ਲਈ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ 30 ਟੀਐਮਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਸਾਲ 2011 ਲਈ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ 1981-1991 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਦਹਾਕਾ ਵਾਰ ਵਾਧੇ ਦੀ ਫੀਸਦੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਵਾਰ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਜੋ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ, ਜੋ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਗਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ 8.70 ਟੀਐਮਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 8.52 ਟੀਐਮਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਤੀਜਤਨ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਕੁੱਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ 17.22 ਟੀਐਮਸੀ (8.70 ਟੀਐਮਸੀ + 8.52 ਟੀਐਮਸੀ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਅਗਲਾ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 50% ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 8.75

ਟੀ.ਐੱਮ.ਸੀ ਸਤਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ, ਮਨੁੱਖੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਕੁੱਲ ਦਾ 20% ਲਾਈਵ ਸਟਾਕ ਸਮੇਤ 1.75 TMC (8.75 TMC ਦਾ 20%)।

390. ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 8.70 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 8.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਾਨਣਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ 50% ਲੋੜ ਕੇਵਲ ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਧਾਰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂਏਂ ਅਤੇ ਟਿਊਬ-ਵੈੱਲ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਉੱਚਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਇਕਾਈ ਦਾ 1/3 ਹਿੱਸਾ ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਹੈ, ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲਈ ਸੋਚੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਐਨ. ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਉਪਯੋਗ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਭੌਗੋਲਿਕ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੇਖੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਲਚਕ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਚਕ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਫੁੱਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀ ਯੋਗ ਸੋਫਿਸਟੀਕੇਟਡ, ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਜੀਵਨਤ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹਵਾਨ ਸੀਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਨਰਵ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਨਿਰਭਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਪੀਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ, ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਇਸਦੇ ਭੌਤਿਕ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਪੂਰਣ ਲਈ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਸੀਮਾ ਦੇਣਾ ਅਕਲਪਨੀਯ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ।

391. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਯਾਪਤ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

392. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਥੇ

ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰਿਤ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੈਂਗਲੋਰ ਦੇ ਸਮੁਚੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ 14.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ., ਯਾਨੀ ਕਿ ਬੈਂਗਲੋਰ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਣੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ 6.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ 8.00 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੂਨ, 1990 ਵਿੱਚ। ਇਸਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ 2025 ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 2011 ਵਿੱਚ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਗਭਗ 24 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਗਣਨਾ ਨੂੰ 8.70 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੱਕ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ 8.52 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਮੰਨਣਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਕੁੱਲ ਅੰਕੜਾ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, 32.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 33 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਤੱਕ ਗੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 46 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਨ ਕੇ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ 33 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਅੰਦਾਜੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅੰਕੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। 20% ਦੀ ਖਪਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਲਿਊਮ 6.5 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ 17.5 ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਵਾਧਾ।

393. ਟ੍ਰਾਂਸਬੇਸਿਨ ਵਿਵਰਜਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਨਦੀ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਨਿਆਂਜਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ 1987 ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਣੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਨਦੀ ਬੇਸਿਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗੇ ਯੋਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਜਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ।

X.9 ਪਰਿਓਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ:

394. ਪਰਿਓਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਆਵੰਟਨ ਸਬੰਧੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਜੋ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਫੋਟ ਅਤੇ ਵਿਕ□ਤ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਲਾਸ਼ਯਾਂ ਦੀ ਗਾਦ ਨਾਲ ਭਰਾਈ ਆਦਿ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਰਿਓਗਿਕ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਮ ਪੂਲ ਤੋਂ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਪਰਿਓਗਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਹੈ।

395. ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਓਗਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਵੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਰਿਓਗਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਬੱਧਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਪਰਿਓਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

X.10 ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁੜ ਆਵੰਟਨ:

396. ਦਰਿਆ ਕਾਵੇਰੀ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਤੋਗਤਵਾ ਹੋਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬੇਸਿਨ

ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਬਹਾਵ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੇਸਿਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਨਿਆਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹਾਵ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਿਪਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਭੋਗੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਸਤਹੀ ਬਹਾਵ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਉੱਪਰਲਾ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਹੈ, ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ, ਫਿਰ ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਸੀ, ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ 28 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ/ਤਾਲੁਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੂਖਾ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ) + 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਸਪਰਧੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ, 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਵੰਟਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਆਂਟਮ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਵੰਟਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਣਗੇ:- ਕਰਨਾਟਕ : 284.75 (270 + 14.75) ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ : 404.25 (419 – 14.75) ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੇਰਲ : 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਖੇਤਰ : 7 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ : 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅਟਲ ਨਿਕਾਸ : 4 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਕੁੱਲ : 740 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

397. ਉਪਰੋਕਤ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੂ ਵਿੱਚ, ਬੇਸਿਨ ਲਈ 177.25 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

398. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ-

“ਚੂੰਕਿ ਕਾਵੇਰੀ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਰਾਜ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਮਾਤਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

192 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਉਪਰੋਕਤ 192 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ 182 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਆਵੰਟਿਤ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।”

399. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਨੀਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉੱਪਰਲੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ

ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਦਰਿਆਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਪੁਰਦਗੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“ਧਾਰਾ-XIV

ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਵੇਰੀ ਨਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰੇਜ, ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਸਪੀਕਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੰਡਾਰ ਤੋਂ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪਾਣੀ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ-XV

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਯੂ.ਟੀ. ਆਫ਼ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਵੰਟਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਣਵਰਤੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ-XVI

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਆਵੰਟਿਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਛੱਡ ਜਾਂ ਤਿਆਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਾਜ ਉਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ।

xxxxxxxxxxxxxx

ਧਾਰਾ XVIII

ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ, ਯਾਨੀ ਬਿੱਲੀਗੁੰਡੂਲੂ 'ਤੇ, ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਘਾਟਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘਟੇ ਹੋਏ ਰਿਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਦਾ ਪੈਟਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੇ ਮਾਡਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Y. 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6A ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

401. ਹੁਣ ਅਸੀਂ 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6A ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਂਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 6A. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।"

(1) ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ—

(i) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਚਾਹੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਰੀਰ ਵਜੋਂ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ;

(ii) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਪਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਢੰਗ;

(iii) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਰ ਸਾਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੈਠਕਾਂ ਲਈ ਕੋਰਮ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਤਰੀਕਾ;

(iv) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ;

(v) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਸਟਾਫ ਦਾ ਵੇਤਨ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ; (f) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੰਡ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਅਜਿਹੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ।

(g) ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤੇ ਕਿਸ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ;

(h) ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮਾ ਕਰਵਾਉਣਾ;

(i) ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ;

(j) ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ

(k) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮ ਅਧੀਨ, ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ, ਠੇਕੇ ਕਰਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਨਿਭਾਉ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।

(4) ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ (ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਰਤੂੰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(7) ਹਰ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਕੁੱਲ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜੋ ਇੱਕ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਗਾਤਾਰ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਲਗਾਤਾਰ ਇਜਲਾਸਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਵਲ ਇਸ ਮੋਡੀਫਾਈਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

402. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀਖਿਆ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਕਾਫੀ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਚਮੁਚ ਇਹ ਸਬਸਟੈਂਟਿਵ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"...ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਾਵਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਹਲੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸਟੈਚਿਊਟ ਬੁੱਕ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਦ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸੰਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1980) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"17.4.19. ਐਕਟ ਨੂੰ 1980 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6-ਏ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸਿਰਜਣਾ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 6-ਏ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਹੋਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਮਾਨ ਬਲ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ।

17.6.05. ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਨਾਮ ਉਸੇ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਨਾਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇ।

74. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਵੇਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ

ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਉਸੇ ਤਾਕਤ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਉਸੇ ਤਾਕਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰਤਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

403. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਦੰਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਨਾਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨ੍ਵਹ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਨਾਮ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6A ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਨਾਮ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਜਾਂ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਗ਼ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਣ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Z. ਨਤੀਜੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ

404. ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:-

(i) 1947 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾਮਾਉਂਟਸੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਸਾਵਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਗਈ। 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਵਰਨਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਪਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਲਟ, ਸਮਝੌਤੇ ਵੱਡੇ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋਏ ਹਨ।

(ii) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਵਰਨਟੀ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨਾਲ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 363 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(iii) ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਏ ਕਿ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੋਲਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ 1947 ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਮੋਲਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ

ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਾਲੇ ਹਨ।

(iv) ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ 1956 ਦੇ ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਅਦ 1892 ਅਤੇ 1924 ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਰੀਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਲਾਗੂ ਰਹੇ।

(v) 1924 ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਥਾਈ ਸਵਰੂਪ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਨੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ਼ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ 50 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 1974 ਵਿੱਚ ਮੁਕ ਗਿਆ।

(vi) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1966 ਵਿੱਚ ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਰਮਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਉੱਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਵਿੱਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ ਰੇ: ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟਲ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਜੋ ਕਿਨਾਰੇਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੰਘਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਕੌਮੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਇਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਾਸ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਕੌਮਪੋਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਰਲਿਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ 1987 ਤੋਂ 2002 ਤੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(viii) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਗਲਤ ਜਾਂ ਭੁੱਲਭੁਲੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ix) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਿਕ□ਤੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(x) ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਈਰਾਰਕੀਕਲ ਮੌਲਿਕ ਸਿਦਾਂਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵੰਡ ਦਾ ਹੈ।

(xi) ਕੇਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈਡ੍ਰੋ-ਪਾਵਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਬੇਸਿਨ ਮੋੜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੋੜਾਂ ਲਈ 30 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦਾ ਆਵੰਟਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(xii) ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਸ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਨੋਖੀ ਭੌਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਿੰਜਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਗਭਗ 43,000 ਏਕੜ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ "ਦੂਜੀ ਫਸਲ" ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(xiii) ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਦੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(xiv) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੁਖਤਾ ਅੰਕੜਾਕ ਸੂਚਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਸਤਹ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 20 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਭੂਜਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਅਸੀਂ, ਭੂਜਲ ਦੇ ਅਧਿਕ ਦੋਹਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਿਹੇ ਗਏ ਭੂਜਲ ਦੇ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

(xv) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੇ ਸਿਰਫ 1/3 ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਨਦੀ ਦੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ 50% ਭੂਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੌਲਿਕ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(xvi) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਵੰਟਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(xvii) ਅਜਿਹੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣਾ ਅਣਚਾਹੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(xviii) ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ, ਭਾਵ, 10 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਭੂਜਲ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ) + 4.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. (ਪੀਣ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮੇਤ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲਈ)।

(xix) ਕਰਨਾਟਕ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ 14.75 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਦੇ ਆਵੰਟਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੁਣ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ, ਭਾਵ, ਬਿਲੀਗੁੰਡਲੂ ਵਿੱਚ 177.25 ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਾਣੀ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(xx) ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਦੁਆਰਾ "ਮੇਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਾਰ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਿਰਫ ਇਨਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

405. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਹੁਣ ਲਈ 15 (ਪੰਦਰਾਂ) ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

406. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰ ਘਾਟ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਵੰਟਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚਲਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਕੇਸ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਫਾਲੀ ਐਸ. ਨਾਰੀਮਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਐਸ.ਐਸ. ਜਾਵਲੀ, ਮਿਸਟਰ ਏ.ਐਸ. ਨੰਬਿਆਰ, ਮਿਸਟਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਮਿਸਟਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫਾਡੇ, ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਮਿਸਟਰ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਮਿਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਮਿਸਟਰ ਮੋਹਨ ਵੀ. ਕਟਾਰਕੀ, ਮਿਸਟਰ ਜੀ ਉਮਾਪਤੀ, ਮਿਸਟਰ ਐਮ.ਆਰ. ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਐਸ.ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਵਰਿਸ਼ਠ

ਵਕੀਲ ਏ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਾਡੀ ਬੇਲੋੜ ਅਤੇ ਅਣਹੋਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

407. ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2453 ਦੇ 2007 ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਤ: ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਜੀਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate